

Brussell, 10 ta' Ottubru 2023
(OR. en)

13857/23

**Fajl Interistituzzjonali:
2022/0345(COD)**

ENV 1087
SAN 569
COMPET 956
CONSOM 348
AGRI 592
CODEC 1785

NOTA

---

minn:	Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill
lil:	Kunsill
Nru. dok. preċ.:	13329/23
Nru dok. Cion:	14223/22 + ADD 1 - COM(2022) 541 final + Annexes
Suġġett:	Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar it-trattament tal-ilma mormi urban (riformulazzjoni) - Approċċ ġenerali

---

I. INTRODUZZJONI

1. Fis-26 ta' Ottubru 2022 il-Kummissjoni baġtet lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill il-proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar it-trattament tal-ilma mormi urban (riformulazzjoni). Hija ppreżentat il-proposta tagħha u l-valutazzjoni tal-impatt li takkumpanjaha lill-Grupp ta' Hidma dwar l-Ambjent fl-4 ta' Novembru 2022.

2. Id-Direttiva għandha l-għan li tipproteġi l-ambjent mill-effetti negattivi tal-iskariki tal-ilma mormi urban u l-iskariki minn ċerti setturi industrijali, u li tiżgura li l-ilma mormi domestiku u industrijali jingabar, jiġi ttrattat u skarikat b'mod effettiv. Ir-riformulazzjoni għandha l-għan li taġġorna d-Direttiva li għandha 30 sena u tindirizza s-sorsi li jifdal ta' tniġġis minn sorsi urbani, tikseb allinjament aħjar mal-objettivi tal-Patt Ekoloġiku Ewropew u ttejjeb il-governanza tal-ilma mormi urban.
3. Fil-Parlament Ewropew, il-fajl ġie riferut lill-Kumitat għall-Ambjent, is-Saħħa Pubblika u s-Sikurezza tal-Ikel (ENVI), li ħatar lil Nils Torvalds (Renew Europe, il-Finlandja) bħala rapporteur. Il-Kumitat ENVI adotta r-rapport tiegħu fl-20 ta' Settembru 2023. Il-Parlament Ewropew adotta l-pożizzjoni tiegħu fil-5 ta' Ottubru 2023.
4. Il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ta l-opinjoni tiegħu fit-22 ta' Frar 2022. Il-Kumitat tar-Reġjuni ta l-opinjoni tiegħu fil-5 ta' Lulju 2023 .
5. Fil-livell ta' grupp ta' ħidma, il-proposta giet diskussa fi 12-il laqgħa taħt il-Presidenza Ċeka, Żvediza u Spanjola. Tliet testi ta' kompromess ġew diskussi taħt il-Presidenza Spanjola u sar progress tajjeb fil-livell tal-esperti.
6. Sar ukoll skambju ta' fehmiet fil-Kunsill Ambjent fis-16 ta' Marzu 2023.

7. Wara d-diskussjoni u l-kummenti tad-delegazzjonijiet fil-Grupp ta' Hidma dwar l-Ambjent fis-26 ta' Settembru 2023, il-Presidenza pprezentat test ta' kompromess rivedut għal Approċċ ġenerali għall-eżami mill-Coreper fl-4 ta' Ottubru 2023. Il-biċċa l-kbira tad-delegazzjonijiet appoġġaw l-approċċ tal-Presidenza, filwaqt li diversi Stati Membri baqgħu jesprimu xi tħassib fir-rigward ta' kwistjonijiet speċifiċi, inkluż l-iskadenzi għall-implimentazzjoni u l-limiti għall-applikabbiltà tad-Direttiva, kif ukoll ir-responsabbiltà estiża tal-produttur u n-newtralità enerġetika. Konsegwentement, il-Presidenza introduċiet aktar modifiki fit-test ta' kompromess għal Approċċ ġenerali, b'mod partikolari fir-rigward tal-Artikoli 3, 4, 6, 15, 18 u 24 (limiti oġhla li jiskattaw l-obbligi skont id-Direttiva dwar il-ġbir u s-sistemi individwali, dwar it-trattament sekondarju, dwar regolamenti preċedenti u/jew awtorizzazzjonijiet speċifiċi, dwar it-tip ta' miżuri li għandhom jiġu indirizzati mill-Istati Membri meta jkunew jkunu ġew identifikati riskji u dwar l-obbligu li l-pubbliku jiġi infurmat), l-Artikolu 11 (in-newtralità enerġetika u perċentwal akbar tal-enerġija li tista' tinkiseb minn sorsi esterni), l-Artikolu 15 (kjarifika tal-klawżola ta' nondeterjorament (magħruf bħala "Weser fix")) u l-Artikolu 17 (aktar flessibbiltà fir-rigward tal-lista ta' parametri tas-saħħa pubblika għas-sorveljanza tal-ilma mormi urban). Dawn il-bidliet ġew riflessi wkoll fil-premessi korrispondenti.

II. KONKLUŻJONI

8. Il-Presidenza kellha l-għan li tippreżenta test ta' kompromess għal Approċċ ġenerali li jikkostitwixxi bilanċ delikat bejn l-oġġettivi u l-integrità tad-Direttiva proposta u l-flessibbiltajiet meħtieġa li jindirizzaw it-tħassib tad-delegazzjonijiet. Dan jinsab fl-Anness għal din in-nota. Il-bidliet fil-proposta tal-Kummissjoni huma mmarkati b'**tipa grassa** u t-test imħassar bi [...]. Il-bidliet l-aktar reċenti, wara l-laqgħa tal-Kumitat tar-Rappreżentanti Permanenti fl-4 ta' Ottubru, huma mmarkati b'**tipa grassa sottolinjata** u t-tħassir bi [...].
9. Il-Kunsill huwa mistieden jaqbel dwar Approċċ ġenerali, kif jinsab fl-Anness għal din in-nota. L-Approċċ ġenerali ser jikkostitwixxi l-mandat tal-Kunsill għan-negozjati futuri mal-Parlament Ewropew fil-kuntest tal-Proċedura Legiżlattiva Ordinarka.

Proposta għal

DIRETTIVA TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

dwar it-trattament tal-ilma mormi urban (riformulazzjoni)

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 192(1) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att legiżlattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew¹,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Regjuni²,

Filwaqt li jaġixxu f'konformità mal-proċedura legiżlattiva ordinarja,

---

¹ ĠU C [...], [...], p. [...].

² ĠU C [...], [...], p. [...].

Billi:

- (1) Id-Direttiva tal-Kunsill 91/271/KEE³ giet emendata kemm-il darba b'mod sostanzjali⁴. Peress li għandhom isiru iżjed emendi, jenhtieg li dik id-Direttiva tiġi riformulata fl-interess taċ-ċarezza.
- (2) Id-Direttiva 91/271/KEE tistabbilixxi l-qafas legali għall-ġbir, it-trattament u l-iskariku ta' ilma mormi urban u l-iskariku ta' ilma mormi bijodegradabbli minn ċerti setturi industrijali. **L-ilma mormi urban jista' jiġi f'format minn taħlitiet differenti ta' ilma mormi domestiku, ilma tax-xeba' urban u ilma mormi mhux domestiku minn oriġini ohra. L-ilma mormi minn istituzzjonijiet bħal uffiċċji, skejjel, kċejjen bi preparazzjoni tal-ikel eċċ., li joriġinaw b'mod predominanti mill-metabolizmu tal-bniedem, jikkwalifika wkoll bħala ilma mormi domestiku. [...]** L-oġġettiv tad-Direttiva 91/271/KEE huwa li tipproteġi l-ambjent milli jiġi affettwat b'mod negattiv minn skariki tal-ilma mormi urban li ma jiġux ittrattati biżżejjed. Jenhtieg li din id-Direttiva tkompli ssegwi l-istess oġġettiv, filwaqt li tikkontribwixxi wkoll għall-protezzjoni tas-saħħa pubblika, meta, pereżempju, l-ilma mormi urban jiġi skarikat f'ilmijiet għall-ghawm jew f'korpi tal-ilma użati għall-astrazzjoni tal-ilma tax-xorb, jew meta l-ilma mormi urban jintuża bħala indikatur għall-parametri rilevanti għas-saħħa pubblika. Jenhtieg li ttejjeb ukoll l-aċċess għall-mizuri sanitarji u għall-informazzjoni ewlenija relatata mal-governanza tal-attivitajiet tal-ġbir u tat-trattament tal-ilma mormi urban. Fl-aħħar nett, jenhtieg li din id-Direttiva tikkontribwixxi għat-**[...]tnaqqs** progressiv tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra (GHG) minn aktivitajiet tal-ġbir u tat-trattament tal-ilma mormi urban[...] billi ttipromwovi l-effiċjenza tal-enerġija u l-produzzjoni ta' enerġiji rinnovabbli, u b'hekk jenhtieg li tikkontribwixxi għall-oġġettiv tal-2050 tan-Neutralità Klimatika stabbilit skont ir-Regolament (UE) 2021/1119 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁵.

---

³ Id-Direttiva tal-Kunsill 91/271/KEE tal-21 ta' Mejju 1991 dwar it-trattament tal-ilma urban mormi (ĠU L 135, 30.5.1991, p. 40).

⁴ Ara l-Anness VII, il-Parti A.

⁵ Ir-Regolament (UE) 2021/1119 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Ġunju 2021 li jistabbilixxi l-qafas biex tinkiseb in-newtralità klimatika u li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 401/2009 u (UE) 2018/1999 ("il-Liġi Ewropea dwar il-Klima") (ĠU L 243, 9.7.2021, p. 1).

- (3) Fl-2019, il-Kummissjoni wettqet evalwazzjoni tad-Direttiva tal-Kunsill 91/271/KEE skont il-Programm dwar l-Idoneità u l-Prestazzjoni tar-Regolamentazzjoni⁶ (l-"evalwazzjoni"). Minn dak l-eżerċizzju, deher evidenti li ċerti dispożizzjonijiet tad-Direttiva kellhom jiġu aġġornati. Ġew identifikati tliet sorsi importanti ta' tagħbija ta' tniġġis li jifdal mill-ilma mormi urban li jistgħu jiġu evitati, jiġifieri t-tifwir [...] **tad-drenaġġ u skariki mniġġsa ta'** ilma tax-xeba' urban, sistemi individwali li potenzjalment jiffunzjonaw hażin (jiġifieri sistemi li jittrattaw l-ilma mormi domestiku li mhux qed jidhol f'sistemi ta' ġbir) u agglomerazzjonijiet żgħar li bħalissa mhumiex koperti kompletament mid-Direttiva 91/271/KEE. Dawk it-tliet sorsi ta' tniġġis jikkostitwixxu pressjoni sinifikanti fuq il-korpi tal-ilma tal-wiċċ fl-Unjoni. Barra minn hekk, ir-rapport tal-evalwazzjoni enfasizza wkoll il-ħtieġa li jittejbu t-trasparenza u l-governanza tal-attivitajiet tal-ilma mormi urban, li tinħataf l-opportunità offruta mis-settur tat-trattament tal-ilma mormi urban biex jintuża l-potenzjal tiegħu għall-iżvilupp tal-enerġija rinnovabbli u li jsiru passi tangibbli lejn in-newtralità enerġetika bħala kontribut għan-newtralità klimatika u li tiġi armonizzata s-sorveljanza tal-ilma mormi urban għall-parametri tas-saħħa, bħall-virus tal-COVID-19 u l-varjanti tiegħu, bħala appoġġ għall-azzjoni tas-saħħa pubblika.
- (4) Agglomerazzjonijiet żgħar jikkostitwixxu pressjoni sinifikanti fuq 11 % tal-korpi tal-ilma tal-wiċċ fl-Unjoni⁷. Biex jiġi indirizzat aħjar it-tniġġis minn agglomerazzjonijiet bħal dawn, u biex jiġu evitati l-iskariki ta' ilma mormi urban mhux ittrattat fl-ambjent, jenħtieġ li l-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva jinkludi l-agglomerazzjonijiet kollha b'ekwivalenti ta' popolazzjoni (e.p.) ta' [...] **1 250** u aktar.

---

⁶ Dokument ta' Ħidma tal-Persunal tal-Kummissjoni, Sommarju Eżekuttiv tal-Evalwazzjoni tad-Direttiva tal-Kunsill 91/271/KEE tal-21 ta' Mejju 1991, dwar it-trattament tal-ilma urban mormi (SWD (2019) 701 final).

⁷ Rapport tal-EEA, European waters: Assessment of status and pressures 2018, Nru 7/2018.

- (5) Sabiex jiġi żgurat trattament effettiv tal-ilma mormi urban qabel l-iskariku fl-ambjent, jenhtieg li l-ilma mormi urban kollu minn agglomerazzjonijiet ta' [...] **1 250** e.p. u aktar jingabar f'sistemi centralizzati ta' ġbir, **sakemm l-Istati Membri ma jiġġustifikawx deroga għall-użu ta' sistemi individwali skont din id-Direttiva. Meta jagħmlu delineazzjoni tal-agglomerazzjonijiet tagħhom, jenhtieg li l-Istati Membri jqisu l-limitu ta' referenza indikattiv ta' 10 sa 25 e.p. għal kull ettaru, u jekk dan il-limitu jinqabez f'żona speċifika, il-popolazzjoni, possibbilment f'kombinament ma' attivitajiet ekonomiċi, titqies li tkun ikkonċentrata biżżejjed. Meta sistemi ta' ġbir [...] ikunu diġà fis-sehħ, jenhtieg li l-Istati Membri jiżguraw li s-sorsi kollha tal-ilma mormi [...] domestiku jkunu konnessi magħhom.**
- (5a) **[...] Ser ikunu mehtieġa investimenti sinifikanti biex jiġu implimentati r-rekwiżiti l-godda introdotti minn din [ir-riformulazzjoni tad-Direttiva]. Barra minn hekk, l-Istati Membri li ssiehbu fl-Unjoni fl-2004 jew wara, diġà kellhom jagħmlu investimenti aktar reċenti biex jimplimentaw id-Direttiva. Għalhekk huwa mehtieġ li jittiehed kont tas-sitwazzjoni speċifika ta' [...] dawġ l-Istati Membri [...] li ssiehbu fl-Unjoni fl-2004 jew wara u li għandhom għadd kbir ta' agglomerazzjonijiet żgħar affettwati mir-rekwiżiti l-godda tad-Direttiva fir-rigward tal-ġbir u t-trattament tal-ilma mormi urban għal agglomerazzjonijiet ta' bejn [...] 1 250 u 2 000 e.p., billi jithallew jestendu [...] l-iskadenzi għall-konformità ma' dawn ir-rekwiżiti l-godda fil-pjanijiet ta' implimentazzjoni nazzjonali tagħhom. Jenhtieg li l-agglomerazzjonijiet ta' inqas minn 2 000 e.p. fejn diġà hemm fis-sehħ sistemi ta' ġbir li jiskarikaw l-ilma mormi urban f'impjanti tat-trattament li jinsabu f'agglomerazzjoni differenti ma jingħaddux fil-kalkolu tal-perċentwal meta tiġi applikata d-deroga msemmija fil-punt (a) tal-Artikolu 23(5).**

- (5b) Jenhtieg li l-Istati Membri jibbenefikaw minn aktar zmien għall-bini ta' infrastrutturi ta' ġbir u trattament f'dawk l-agglomerazzjonijiet minn [...] **1 250** e.p. sa **2 000** e.p. meta jkun jista' jintwera li l-holqien tal-infrastruttura mehtieġa hija partikolarment diffiċli minhabba l-htieġa li jiġi ppreservat il-wirt kulturali, f'konformità mal-objettivi msemmija fl-Artikolu 167 TFUE.
- (6) [...] Fejn jista' jintwera li l-istabbiliment ta' sistema ta' ġbir centralizzat għall-ilma mormi urban, **jew il-konnessjoni magħha**, ma tkun tipproduċi l-ebda benefiċċju ambjentali **jew tas-saħħa, ma tkunx teknikament fattibbli**, jew **tkun** tinvolvi kostijiet eċċessivi, jenhtieg li l-Istati Membri jithallew jużaw sistemi individwali għall-**ġbir, il-ħżin u, meta applikabbli**, it-trattament tal-ilma mormi urban, dment li jiżguraw l-istess livell ta' **protezzjoni tal-ambjent, inkluż l-ilma ta' taht l-art u l-kundizzjonijiet idroġeoloġiċi tagħhom**. Is-sistemi individwali jistghu jinkludu tipi ta' sistemi differenti għall-**ġbir, il-ħżin u t-trattament bhal soluzzjonijiet ibbażati fuq in-natura, sistemi ta' trattament ta' daqs żgħir, tankijiet tal-ħażna temporanji kkombinati ma' evakwazzjoni regolari lejn l-impjanti ta' trattament**. [...]
- (6a) Għal dan l-għan, jenhtieg li l-Istati Membri jistabbilixxu registri nazzjonali, **reġjonali jew lokali** biex jidentifikaw sistemi individwali **u ħażniet temporanji** użati fit-territorju tagħhom u jieħdu l-miżuri kollha mehtieġa biex jiżguraw li d-disinn ta' tali sistemi jkun adegwat, li s-sistemi jinżammu kif suppost u li jkun soġġetti għal kontroll regolari tal-konformità **abbażi ta' approċċ ibbażat fuq ir-riskju**. B'mod partikolari, jenhtieg li l-Istati Membri jiżguraw li s-sistemi individwali użati għall-**ġbir u l-ħżin tal-ilma mormi urban** ikunu impermeabbli u ma jnixxux, u li l-monitoraġġ u l-ispezzjoni tas-sistemi jitwettqu f'intervalli regolari u fissi. **Meta jintużaw sistemi individwali għall-ġbir u/jew għat-trattament ta' aktar minn 2 % tat-tagħbija tal-ilma mormi urban fil-livell nazzjonali minn agglomerazzjonijiet ta' 2 000 e.p. u aktar, jenhtieg li l-Istati Membri jipprovdu lill-Kummissjoni b'ġustifikazzjonijiet għar-raġunijiet għall-użu ta' sistemi individwali minflok sistemi ta' ġbir, il-livell ta' konformità ta' dawk is-sistemi mal-istandards stabbiliti skont din id-Direttiva u l-miżuri mehuda biex jitnaqqas l-użu ta' tali sistemi**. Jenhtieg li l-Kummissjoni tinghata s-setgħa li tadotta atti ta' implimentazzjoni biex tistabbilixxi l-format tar-rapportar u l-livell tad-dettalji tal-informazzjoni li għandha tiġi pprovduta mill-awtoritajiet nazzjonali.

- (7) Meta tagħmel ix-xita, it-tifwir [...] **tad-drenaġġ** u l-ilma tax-xeba' urban jirrapprezentaw sors imdaqqas ta' tniġġis skarikat fl-ambjent. Dawk l-emissjonijiet huma mistennija li jiżdiedu minhabba l-effetti kkombinati tal-urbanizzazzjoni u l-bidla progressiva tar-regim tax-xita marbuta mat-tibdil fil-klima. Is-soluzzjonijiet biex jitnaqqas dak is-sors ta' tniġġis jenħtieġ li jiġu definiti fil-livell lokali filwaqt li jitqiesu l-kundizzjonijiet lokali speċifiċi. Dawn jenħtieġ li jkunu bbażati fuq ġestjoni kwantitattiva u kwalitattiva integrata tal-ilma fiż-żoni urbani. Għalhekk, jenħtieġ li l-Istati Membri jiżguraw li jiġu stabbiliti pjanijiet integrati għall-ġestjoni tal-ilma mormi urban fil-livell lokali għall-agglomerazzjonijiet kollha ta' 100 000 e.p. u aktar, peress li dawk l-agglomerazzjonijiet huma responsabbli għal sehem sinifikanti tat-tniġġis emess. Barra minn hekk, jenħtieġ li jiġu stabbiliti wkoll pjanijiet integrati għall-ġestjoni tal-ilma mormi urban għall-agglomerazzjonijiet ta' bejn 10 000 e.p. u 100 000 e.p. fejn it-tifwir [...] **tad-drenaġġ** jew l-ilma tax-xeba' urban johlqu riskju għall-ambjent jew għas-saħħa pubblika. **Jenħtieġ li dawn il-pjanijiet jinkludu miżuri biex jiġi indirizzat it-tniġġis potenzjalment sinifikanti li jkun ġej mill-ilma tax-xeba' urban miġbur separatament, pereżempju t-tniġġis li jiġi mill-ewwel xita wara perjodi twal ta' nixfa f'żoni b'densità għolja ta' popolazzjoni. Dawn il-miżuri jistgħu jinkludu miżuri temporanji preventivi jew hżin temporanju, u trattament xieraq ta' din l-ewwel xita qawwija. Sabiex jiġu żgurati kopertura adegwata tal-pjanijiet integrati għall-ġestjoni u soluzzjoni komprensiva għall-problemi tal-ilma tal-maltemp, jenħtieġ li dawk il-pjanijiet jiġu stabbiliti għaž-żoni tad-drenaġġ tal-agglomerazzjonijiet ikkonċernati.**
- (8) Sabiex jiġi żgurat li l-pjanijiet integrati għall-ġestjoni tal-ilma mormi urban jkunu kosteffettivi, huwa importanti li dawn ikunu bbażati fuq l-aħjar Prattiki f'żoni urbani avvanzati. Għalhekk, il-miżuri li jenħtieġ li jiġu kkunsidrati jenħtieġ li jkunu bbażati fuq analiżi bir-reqqa tal-kundizzjonijiet lokali u jenħtieġ li jiffavorixxu approċċ preventiv bl-għan li jiġi limitat il-ġbir ta' ilmijiet tax-xita mhux imniġġsa u jiġi ottimizzat l-użu tal-infrastrutturi eżistenti. Bi preferenza għal żviluppi "ekoloġiċi", infrastrutturi griżi godda jenħtieġ li jiġu previsti biss fejn ikun assolutament meħtieġ.

- (8a) Sabiex jithares l-ambjent, b'mod partikolari l-ambjent kostali u tal-baħar, u s-saħħa pubblika milli tiġi affettwata b'mod negattiv mill-iskariku ta' ilma mormi urban mhux ittrattat biżżejjed, jenhtieg li jiġi applikat trattament sekondarju għall-iskariki kollha ta' ilma mormi urban minn agglomerazzjonijiet ta' [...] **1 250** e.p. u aktar. **Minhabba l-espansjoni tal-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva biex jiġu inklużi agglomerazzjonijiet iżgħar, jenhtieg li l-Istati Membri jinghataw biżżejjed żmien biex jistabilixxu l-infrastrutturi mehtieġa biex jissodisfaw dawn l-obbligi. Bl-istess mod, jenhtieg li jinghata biżżejjed żmien lill-Istati Membri biex jadattaw l-infrastrutturi tat-trattament tagħhom għall-agglomerazzjonijiet li jiskarikaw l-ilmijiet mormija tagħhom f'żoni kostali jew f'"żoni inqas sensitivi" fejn ma kienx mehtieg it-trattament sekondarju kif definit fid-Direttiva tal-Kunsill 91/271/KEE.**
- (8b) **Jenhtieg li għal skariki f'żoni muntanjużi għoljin (altitudni ta' aktar minn 1 500 m) fejn huwa diffiċli li jiġi applikat trattament bijoloġiku effettiv minhabba temperaturi baxxi jkun permess li jintuża trattament inqas strett minn trattament sekondarju, dment li studji dettaljati juru li tali skariki ma jkollhomx effetti negattivi fuq l-ambjent u s-saħħa tal-bniedem. Bl-istess mod, jenhtieg li l-iskariki f'ilmijiet tal-baħar fond minn agglomerazzjonijiet iżgħar ta' inqas minn 150 000 e.p. li jinsabu f'reġjuni ultraperiferiċi inqas popolati, b'inqas minn 275 000 abitant u kkaratterizzati minn topografija diffiċli, bħal għoljiet weqfin, u l-iskariku tal-ilma urban mormi tagħhom f'ilmijiet tal-baħar fond fl-oċean miftuħ - li jiffavorixxi livell għoli ta' dilwizzjoni ta' dawn l-iskariki tal-ilma mormi urban fl-ilmijiet riċeventi - jibbenefikaw ukoll minn din id-deroga. Madankollu, sabiex jiġi żgurat it-trattament ugwali tal-Istati Membri kollha kif ukoll livell għoli ta' protezzjoni tal-ambjent u tas-saħħa tal-bniedem fit-territorju kollu tal-Unjoni Ewropea, jenhtieg li din id-deroga tkun limitata għal 20 sena – li huwa ż-żmien mehtieg biex il-faċilitajiet li fadal jiġu aġġornati progressivament għal trattament sekondarju f'dawn iż-żoni fejn it-trattament sekondarju jista' jkun aktar diffiċli li jiġi applikat. Jenhtieg li dawn id-derogi jinghataw dment li studji dettaljati juru li tali skariki ma jkollhomx effetti negattivi fuq l-ambjent u s-saħħa tal-bniedem u ma jkollhomx impatt fuq il-konformità tal-ilmijiet riċeventi ma' leġislazzjoni Ewropea rilevanti ohra bħad-Direttiva dwar il-Kwalità tal-Ilma għall-Għawm, id-Direttiva Qafas dwar l-Ilma jew id-Direttiva Kwadru dwar l-Istrategija Marina.**

- (9) L-evalwazzjoni wriet li nkiseb tnaqqis sinifikanti fl-emissjonijiet tan-nitroġenu u tal-fosforu permezz tal-implimentazzjoni tad-Direttiva 91/271/KEE. Madankollu, skont l-evalwazzjoni, l-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban għadhom perkors importanti ta' dawk is-sustanzi niġġiesa fl-ambjent, li jwassal direttament għall-ewtrofikazzjoni tal-korpi tal-ilma u tal-ibhra fl-Unjoni. Parti minn dan it-tniġġis jista' jiġi evitat peress li l-progress teknoloġiku u l-aħjar Prattiki fis-seħħ juru li l-valuri ta' limitu tal-emissjonijiet stabbiliti skont id-Direttiva 91/271/KEE għan-nitroġenu u l-fosforu huma skaduti u jenħtieġ li jissahhu, **speċjalment għall-impjanti tat-trattament akbar**. It-trattament terzjarju jenħtieġ li jiġi impost b'mod sistematiku fuq l-impjanti kollha tat-trattament tal-ilma mormi urban ta' [...] **150 000** e.p. u aktar, peress li tali impjanti jirrapprezentaw sors importanti li fadal ta' emissjonijiet tan-nitroġenu u tal-fosforu.
- (10) It-trattament terzjarju jenħtieġ li jkun obligatorju wkoll f'agglomerazzjonijiet ta' 10 000 e.p. u aktar li qed jiskarikaw f'żoni soġġetti għal, jew friskju ta', ewtrofikazzjoni. Sabiex jiġi żgurat li l-isforzi biex tiġi limitata l-ewtrofikazzjoni jiġu kkoordinati fil-livell tal-baċiri rilevanti għaż-żona kollha tal-baċir idrografiku, iż-żoni fejn l-ewtrofikazzjoni titqies bhala kwistjoni ta' thassib skont id-data disponibbli bhalissa jenħtieġ li jiġu elenkati f'din id-Direttiva. Barra minn hekk, biex tiġi żgurata l-koerenza bejn il-legiżlazzjoni rilevanti tal-Unjoni, jenħtieġ li l-Istati Membri jidentifikaw oqsma oħra soġġetti għall-ewtrofikazzjoni, jew friskju tal-ewtrofikazzjoni, fit-territorju tagħhom, b'mod partikolari abbażi tad-data miġbura skont id-Direttiva 2000/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁸, id-Direttiva 2008/56/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁹ u d-Direttiva tal-Kunsill 91/676/KEE¹⁰. It-tishiġ tal-valuri ta' limitu, identifikazzjoni aktar koerenti u inklużiva taż-żoni sensittivi għall-ewtrofikazzjoni u l-obbligu li jiġi żgurat trattament terzjarju għall-faċilitajiet kbar kollha, flimkien, ser jikkontribwixxu biex jillimitaw l-ewtrofikazzjoni. Peress li dan ser jirrikjedi investimenti addizzjonali fil-livell nazzjonali, jenħtieġ li l-Istati Membri jingħataw biżżejjed żmien biex jistabbilixxu l-infrastruttura meħtieġa.

⁸ Id-Direttiva 2000/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Ottubru 2000 li tistabbilixxi qafas għal azzjoni Komunitarja fil-qasam tal-politika tal-ilma (ĠU L 327, 22.12.2000, p. 1).

⁹ Id-Direttiva 2008/56/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Ġunju 2008 li tistabbilixxi Qafas għal Azzjoni Komunitarja fil-qasam tal-Politika tal-Ambjent Marin (Id-Direttiva Kwadru dwar l-Istrategija Marina) (ĠU L 164, 25.6.2008, p. 19).

¹⁰ Id-Direttiva tal-Kunsill 91/676/KEE tat-12 ta' Diċembru 1991 dwar il-protezzjoni tal-ilma kontra t-tniġġis ikkawżat min-nitrati minn sorsi agrikoli (ĠU L 375, 31.12.1991, p. 1).

- (11) L-għarfien xjentifiku reċenti li jirfed diversi strategiji tal-Kummissjoni¹¹ jenfasizza l-ħtieġa li tittiehed azzjoni biex tiġi indirizzata l-kwistjoni tal-mikrosustanzi niġġiesa, li issa huma identifikati **normalment** fl-ilmijiet kollha tal-Unjoni. Uħud minn dawk il-mikrosustanzi niġġiesa huma perikolużi għas-saħħa pubblika u għall-ambjent anke [...]
- f'konċentrazzjonijiet baxxi ta' mikrogrammi għal kull litru jew inqas.** Għalhekk jenħtieġ li jiġi introdott trattament addizzjonali, jiġifieri trattament kwaternarju, sabiex jiġi żgurat li spettru kbir tal-mikrosustanzi niġġiesa jitneħħa mill-ilma mormi urban. It-trattament kwaternarju jenħtieġ li l-ewwel jiffoka fuq il-mikrosustanzi niġġiesa organiċi, li jirrappreżentaw parti sinifikanti tat-tniġġis u li għalihom diġà huma ddisinjati teknoloġiji ta' tneħħija. It-trattament jenħtieġ li jiġi impost abbażi tal-approċċ prekawzjonarju flimkien ma' approċċ ibbażat fuq ir-riskju. Għalhekk, l-impjanti kollha tat-trattament tal-ilma mormi urban ta' [...] **200 000 e.p.** u aktar jenħtieġ li jipprovdu trattament kwaternarju, peress li dawk il-faċilitajiet jirrappreżentaw sehem sinifikanti ta' skariki ta' mikrosustanzi niġġiesa fl-ambjent u t-tneħħija tal-mikrosustanzi niġġiesa minn impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban fuq tali skala hija kosteffettiva. **Għal dawn l-impjanti ta' trattament ta' 200 000 e.p. u aktar, jenħtieġ li l-Istati Membri jiżguraw prijoritizzazzjoni tal-investimenti meħtieġa sabiex il-faċilitajiet fejn hemm l-ogħla riskji għas-saħħa tal-bniedem u għall-ambjent ikunu mghammra minghajr dewmien.**

---

¹¹ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Regġuni: Strategija Ewropea għall-Plastik f'Ekonomija Ċirkolari, (COM/2018/028 final); Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill u lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew — Approċċ Strategiku tal-Unjoni Ewropea għall-Farmaċewtiċi fl-Ambjent (COM(2019) 128 final); Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Regġuni, Strategija dwar is-Sustanzi Kimiċi għas-Sostenibbiltà, Lejn Ambjent Hieles mit-Tossiċità (COM(2020) 667 final); Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Regġuni, Perkors għal Pjaneta b'Saħħitha għal Kulhadd Pjan ta' Azzjoni tal-UE: "Lejn Tniġġis Żero għall-Arja, għall-Ilma u għall-Hamrija" (COM/2021/400 final).

Għall-agglomerazzjonijiet ta' [...] 10 000 e.p. u **aktar** [...], jenħtieg li l-Istati Membri jkunu meħtieġa japplikaw trattament kwaternarju għal żoni identifikati bħala sensitivi għat-tniġġis bil-mikrosustanzi niġġiesa abbażi ta' kriterji ċari, li jenħtieg li jiġu speċifikati. Żoni bħal dawn jenħtieg li jinkludu postijiet fejn l-iskariku tal-ilma mormi urban ttrattat fil-korpi tal-ilma jirriżulta fi proporzjonijiet baxxi ta' dilwizzjoni, jew fejn il-korpi tal-ilma riċeventi jintużaw għall-produzzjoni tal-ilma tax-xorb jew bħala ilmijiet għall-għawm. Sabiex jiġi evitat ir-rekwiżit ta' trattament kwaternarju għal agglomerazzjonijiet ta' [...] 10 000 e.p. u **aktar** [...], jenħtieg li l-Istati Membri [...] **jivvalutaw ir-riskji li l-iskariku ta' mikrosustanzi niġġiesa fl-ilma mormi urban jippreżenta** [...] għall-ambjent jew għas-saħħa pubblika abbażi ta' valutazzjoni tar-riskju standardizzata. **Fejn ikun hemm diversi impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban f'agglomerazzjoni ta' aktar minn 10 000 e.p. identifikati bħala sensitivi għat-tniġġis bil-mikrosustanzi niġġiesa, jenħtieg li daww b'is li jiskarikaw fiż-żona f'riskju jkunu meħtieġa japplikaw trattament kwaternarju.** Sabiex l-Istati Membri jingħataw biżżejjed żmien biex jipplanaw u jwettqu l-infrastrutturi meħtieġa, ir-rekwiżit tat-trattament kwaternarju jenħtieg li japplika progressivament sal- [...] **2045** b'objettivi interim ċari.

- (12) Sabiex tiġi żgurata l-konformità kontinwa tal-iskariki mill-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi mar-rekwiżiti għat-trattament sekondarju, terzjarju u kwaternarju, jenħtieg li jittiehdu kampjuni f'konformità mar-rekwiżiti ta' din id-Direttiva u jenħtieg li daww il-kampjuni jikkonformaw mal-valuri parametriċi li tistabbilixxi. Sabiex jitqiesu l-varjazzjonijiet tekniċi possibbli fir-riżultati minn daww il-kampjuni, jenħtieg li jiġi stabbilit għadd massimu ta' kampjuni li ma jikkonformawx ma' daww il-valuri parametriċi.

(13) It-trattament kwaternarju meħtieġ biex jitneħħew il-mikrosustanzi niġġiesa mill-ilma mormi urban ser jimplika kostijiet addizzjonali, bħal kostijiet relatati mal-monitoraġġ u tagħmir avvanzat ġdid li għandu jiġi installat f'ċerti impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban. Sabiex jiġu koperti dawn il-kostijiet addizzjonali u f'konformità mal-prinċipju ta' min inigġes iħallas espress fl-Artikolu 191(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE), huwa essenzjali li l-produtturi li jintroduċi fis-suq tal-Unjoni prodotti li fihom sustanzi li, fi tmiem ħajjithom, jinstabu bħala mikrosustanzi niġġiesa fl-ilma mormi urban ("mikrosustanzi niġġiesa"), jieħdu r-responsabbiltà għat-trattament addizzjonali meħtieġ biex jitneħħew dawk is-sustanzi, iġġenerati fil-kuntest tal-attivitajiet professjonali tagħhom. Sistema ta' responsabbiltà estiża tal-produttur hija l-aktar mezz xieraq biex jinkiseb dan, peress li tillimita l-impatt finanzjarju fuq il-kontribwenti u t-tariffa tal-ilma, filwaqt li tipprovdi inċentiv biex jiġu żviluppati prodotti aktar ekoloġiċi. **F'dan il-kuntest, jenħtieġ li r-responsabbiltà estiża tal-produttur tapplika irrispettivament minn jekk il-prodotti li ġew introdotti fis-suq jew jekk [...] il-komponenti individwali tagħhom ġewx immanifatturati fi Stat Membru jew f'pajjiż terz, jew jekk il-produtturi għandhomx ufficiċċju rreġistrat fl-Unjoni Ewropea jew jekk il-prodott jiġix introdott fis-suq permezz ta' pjattaforma diġitali.** Il-farmaċewtiċi u r-residwi kozmetiċi bħalissa jirrappreżentaw is-sorsi ewlenin tal-mikrosustanzi niġġiesa li jinsabu fl-ilma mormi urban li jeħtieġu trattament addizzjonali (trattament kwaternarju). Għalhekk, ir-responsabbiltà estiża tal-produttur jenħtieġ li tapplika għal dawk iż-żewġ gruppi ta' prodotti. **Skont id-data disponibbli, iż-żieda potenzjali tal-kostijiet tal-prodotti minhabba l-applikazzjoni tar-responsabbiltà estiża tal-produttur, jew it-tnaqqis potenzjali tal-margnijiet tal-profitt tal-industriji li jintroduċu l-prodotti soġġetti għal responsabbiltà estiża tal-produttur, tkun marginali fil-livell tal-UE u ma tipperikolax l-affordabbiltà u l-aċċessibbiltà ta' dawn il-prodotti fis-suq tal-UE.**

- (14) Madankollu, eżonerazzjonijiet mill-obbligi ta' responsabbiltà estiża tal-produttur jenħtieg li jkunu possibbli meta **s-sustanzi li jinsabu fil-prodotti** jiġu introdotti fis-suq fi kwantitajiet żgħar, jiġifieri inqas minn [...] **tunnellata waħda fis-sena** [...], peress li l-piż amministrattiv addizzjonali għall-produttur f'kazijiet bħal dawn ikun sproporzjonat meta mqabbel mal-benefiċċji ambjentali. Jenħtieg li l-eżonerazzjonijiet ikunu possibbli wkoll meta l-produttur ikun jista' juri li l-ebda mikrosustanza niġġiesa ma tiġi ġġenerata fi tmiem il-ħajja ta' prodott. Jista' jkun il-każ, pereżempju, fejn jista' jiġi ppruvat li r-residwi minn prodott huma bijodegradabbli malajr fl-ilma mormi u fl-ambjent jew ma jilhqax l-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban. Jenħtieg li l-Kummissjoni tingħata s-setgħa li tadotta atti ta' implimentazzjoni biex tistabilixxi kriterji dettaljati biex tidentifika l-prodotti introdotti fis-suq li ma jiġġenerawx mikrosustanzi niġġiesa fl-ilmijiet mormija fi tmiem il-ħajja tagħhom, **u l-periklu li jipprezentaw**. Meta tiżviluppa dawn il-kriterji, jenħtieg li l-Kummissjoni tqis l-informazzjoni xjentifika jew informazzjoni teknika oħra disponibbli, inklużi l-istandards internazzjonali rilevanti.
- (15) Sabiex jiġu evitati distorsjonijiet possibbli tas-suq intern, jenħtieg li f'din id-Direttiva jiġu stabbiliti rekwiżiti minimi għall-implimentazzjoni tar-responsabbiltà estiża tal-produttur, filwaqt li jenħtieg li l-organizzazzjoni Prattika tas-sistema tiġi deciża fil-livell nazzjonali. **Sabiex jiffavorixxu s-sostituzzjoni tas-sustanzi u l-prodotti li jiġġeneraw residwi ta' mikrosustanzi niġġiesa fl-ilma mormi urban**, jenħtieg li l-kontribuzzjonijiet tal-produtturi jkunu proporzjonati mal-kwantitajiet tal-prodotti li jintroduċu fis-suq u l-periklu li jipprezentaw ir-residwi tagħhom. Jenħtieg li l-kontribuzzjonijiet ikopru, iżda ma jaqbūx, il-kostijiet **operazzjonali u ta' investiment** għall-attivitajiet ta' monitoraġġ għall-mikrosustanzi niġġiesa, il-ġbir, ir-rappurtar u l-verifika imparzjali tal-istatistika dwar il-kwantitajiet u l-periklu tal-prodotti introdotti fis-suq **tal-Istati Membri**, u l-applikazzjoni tat-trattament kwaternarju għall-ilma mormi urban b'mod effiċjenti u f'konformità ma' din id-Direttiva, **inkluż il-prefinanzjament tal-installazzjonijiet diġà stabbiliti fid-data tad-dhul fis-seħħ ta' din id-Direttiva**. Peress li l-ilma mormi urban jiġi ttrattat b'mod kollettiv, huwa xieraq li jiġi introdott rekwiżit għall-produtturi biex jissieħbu f'organizzazzjoni ċentralizzata li tista' timplimenta l-obbligi tagħhom skont ir-responsabbiltà estiża tal-produttur fisimhom.

(16) L-evalwazzjoni wriet ukoll li s-settur tat-trattament tal-ilma mormi joffri l-opportunità li jnaqqas b'mod sinifikanti l-konsum tal-enerġija tiegħu stess u li jipproduci l-enerġija rinnovabbli, pereżempju permezz ta' użu aħjar tas-superfici disponibbli fl-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban għall-produzzjoni tal-enerġija solari, jew bil-produzzjoni tal-bijogass mill-ħama. L-evalwazzjoni wriet ukoll li, mingħajr obbligi legali ċari, jista' jkun mistenni biss progress parzjali f'dan is-settur. F'dan il-kuntest, jenhtieg li l-Istati Membri jkunu meħtieġa jiżguraw li l-enerġija [...] annwali użata mill-impjanti kollha tat-trattament tal-ilma mormi urban fit-territorju nazzjonali tagħhom li jittrattaw tagħbija ta' 10 000 e.p. u aktar, ma taqbiżx il-produzzjoni tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli kif definit fl-Artikolu 2(1) tad-Direttiva (UE) 2018/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹², minn dawk l-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban. **Sabiex jitqiesu l-ispeċifitajiet ta' kull impjant tat-trattament tal-ilma mormi urban, jiġu ottimizzati l-investimenti meħtieġa u tiġi prevista l-flessibbiltà meħtieġa biex jintlahaq l-objettiv tan-newtralità enerġetika, filwaqt li jiġi żgurat li l-potenzjal għall-produzzjoni tal-enerġija rinnovabbli u għall-iffrankar tal-enerġija jiġi sfruttat bis-shih, jenhtieg li dak l-objettiv jintlahaq fil-livell nazzjonali u mhux għal kull impjant tat-trattament. Jenhtieg li jitqiesu l-enerġiji rinnovabbli kollha prodotti mill-operaturi tal-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban, kemm fuq il-post kif ukoll barra mis-sit, bħall-enerġija idrawlika, solari, termali, eolika jew il-bijogass. Sehem massimu ta' [...] 30 % ta' enerġija [...], mhux marbut direttament mal-attivitajiet tat-trattament tal-ilma mormi jew l-attivitajiet tal-operaturi, jistgħu jinxtraw minn sorsi esterni. Jenhtieg li dak l-objettiv jintlahaq progressivament b'miri interim sal-31 ta' Diċembru [...]2045. L-ilħuq ta' din il-mira tan-newtralità enerġetika ser jikkontribwixxi biex jitnaqqsu b'mod konsiderevoli l-emissjonijiet mis-settur ta' gassijiet serra (GHG) li jistgħu jiġu evitati [...], filwaqt li tiġi appoġġata l-kisba tal-objettivi tan-newtralità klimatika sal-2050 u tal-objettivi nazzjonali u tal-Unjoni relatati, bħall-objettivi stipulati fir-Regolament (UE) 2018/842 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹³. **Madankollu, jenhtieg li l-inizjattivi biex tinkiseb in-****

¹² Id-Direttiva (UE) 2018/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2018 dwar il-promozzjoni tal-użu tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli (ĠU L 328, 21.12.2018, p. 82).

¹³ Ir-Regolament (UE) 2018/842 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Mejju 2018 dwar it-tnaqqis annwali vinkolanti tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra mill-Istati Membri mill-2021 sal-2030 li jikkontribwixxi għall-azzjoni klimatika biex jiġu onorati l-impenji li saru fil-Ftehim ta' Pariġi, u li jemenda r-Regolament (UE) Nru 525/2013 (ĠU L 156, 19.6.2018, p. 26).

newtralità enerġetika ma jwasslux għal zieda fl-emissjonijiet tal-metan u tal-ossidu nitruż.

L-inkoraġġiment tal-produzzjoni tal-bijogass jew tal-enerġija solari bbażata fl-UE filwaqt li jissahħu l-miżuri tal-effiċjenza enerġetika f'konformità mal-prinċipju "l-Effiċjenza Enerġetika tiġi l-Ewwel"¹⁴, li jfisser li jitqiesu bis-sħiħ il-miżuri kosteffiċjenti tal-effiċjenza enerġetika fit-tfassil tal-politika tal-enerġija u fit-teħid ta' deċiżjonijiet rilevanti dwar l-investment, ser jgħin ukoll biex titnaqqas id-dipendenza enerġetika tal-Unjoni, wieħed mill-objettivi espressi fil-Pjan tal-Kummissjoni "Repower EU"¹⁵. Huwa wkoll konformi mad-Direttiva (UE) 2018/844 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁶ u mad-Direttiva (UE) 2018/2001 fejn is-siti tat-trattament tal-ilma mormi urban huma kkwalifikati bħala żoni "gouto" għas-sorsi rinnovabbli, jiġifieri post magħżul bħala partikolarment adattat għall-installazzjoni ta' impjanti għall-produzzjoni tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli. Sabiex jintlaħaq l-objettiv tan-newtralità enerġetika permezz ta' miżuri ottimali għal kull impjant tat-trattament tal-ilma mormi urban u għas-sistema ta' gbir, jenħtieg li l-Istati Membri jiżguraw li l-awditi tal-enerġija, **kif definiti fid-Direttiva (UE) 2023/1791**¹⁷, jitwettqu [...] kull erba' snin. Jenħtieg li dawk l-awditi jinkludu identifikazzjoni tal-potenzjal għal użu jew produzzjoni kosteffettiva tal-enerġija rinnovabbli skont il-kriterji stipulati f[...]din id-Direttiva [...].

-
- ¹⁴ Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2021/1749 tat-28 ta' Settembru 2021 dwar l-Effiċjenza Enerġetika tiġi l-Ewwel: minn prinċipji għall-prattika — Linji gwida u eżempji għall-implimentazzjoni tagħha fit-teħid tad-deċiżjonijiet fis-settur tal-enerġija u lil hinn minnu
- ¹⁵ Il-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Regjuni: Il-Pjan REPowerEU (COM/2022/230 final).
- ¹⁶ Id-Direttiva (UE) 2018/844 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Mejju 2018 li temenda d-Direttiva 2010/31/UE dwar ir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija u d-Direttiva 2012/27/UE dwar l-effiċjenza fl-enerġija ([...] **ĠU L 156, 19.6.2018, p. 75–91**).
- ¹⁷ **Id-Direttiva (UE) 2023/1791 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Settembru 2023 dwar l-effiċjenza enerġetika u li temenda r-Regolament (UE) 2023/955 (riformulazzjoni).** [...]

- (17) Peress li n-natura transkonfinali tat-tniġġis tal-ilma teħtieġ kooperazzjoni bejn Stati Membri jew pajjiżi terzi ġirien fl-indirizzar ta' tali tniġġis u l-identifikazzjoni ta' miżuri biex jiġi indirizzat is-sors tiegħu, jenħtieġ li l-Istati Membri jkunu meħtieġa jinfurmaw lil xulxin jew lill-pajjiżi terzi jekk tniġġis sinifikanti tal-ilma li joriġina minn skariki tal-ilma mormi urban fi Stat Membru wieħed jew f'pajjiżi terzi iħalli impatt jew x'aktarx ikollu impatt fuq il-kwalità tal-ilma ta' Stat Membru jew pajjiżi terzi ieħor. Jenħtieġ li tali informazzjoni tkun immedjata f'każ ta' tniġġis incidentali li jaffettwa b'mod sinifikanti l-korpi tal-ilma 'l isfel minnu. **Fejn l-Istati Membri jkollhom ftehimiet preċedenti bejniethom jew ma' pajjiżi terzi dwar kwistjonijiet ambjentali marbuta mal-ilma, tista' titqies il-kooperazzjoni permezz ta' dawn il-ftehimiet.** Jenħtieġ li l-Kummissjoni tiġi infurmata u, jekk ikun meħtieġ, tipparteċipa fil-laqgħat fuq talba tal-Istati Membri. Huwa importanti wkoll li jiġi indirizzat it-tniġġis transkonfinali minn pajjiżi terzi li jikkondividu l-istess korpi tal-ilma ma' xi wħud mill-Istati Membri. Bl-għan li jiġi ttrattat it-tniġġis li jiġi minn pajjiżi terzi jew li jasal fihom, il-kooperazzjoni u l-koordinazzjoni ma' pajjiżi terzi jistgħu jitwettqu fil-qafas tal-Konvenzjoni dwar l-Ilma tal-Kummissjoni Ekonomika għall-Ewropa tan-Nazzjonijiet Uniti (UNECE)¹⁸ jew Konvenzjonijiet reġjonali rilevanti oħra bħall-Konvenzjonijiet dwar l-Ibħra Reġjonali jew ix-Xmajjar.
- (18) Sabiex tiġi żgurata l-protezzjoni tal-ambjent u tas-saħħa tal-bniedem, jenħtieġ li l-Istati Membri jiżguraw li l-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban mibnija biex jikkonformaw mar-rekwiżiti ta' din id-Direttiva jkunu ddisinjati, mibnija, operati u miżmuma b'tali mod li jiżguraw prestazzjoni suffiċjenti fil-kundizzjonijiet klimatiċi normali kollha lokali.

---

¹⁸ Il-Konvenzjoni tal-UNECE fuq il-Protezzjoni u l-Użu ta' Passaġġi tal-Ilma Transkonfinali u Għadajjar Internazzjonali kif emendata, flimkien mad-deċiżjoni VI/3 li tiċċara l-proċedura ta' adeżjoni.

- (19) L-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban jirċievu wkoll ilma mormi mhux domestiku, inkluż ilma mormi industrijali, li jista' jkun fih firxa ta' sustanzi niġġiesa mhux koperti b'mod esplicitu mid-Direttiva 91/271/KEE, bħal metalli tqal, mikroplastiki, mikrosustanzi niġġiesa u sustanzi kimiċi oħra. **Dan l-ilma mormi mhux domestiku jista' jiġi mill-industriji, jew stabbilimenti kummerċjali, jew sptarijiet u faċilitajiet mediċi, eċċ.** Fil-biċċa l-kbira tal-kazijiet, hemm nuqqas ta' fehim u għarfien ta' tali tniġġis li jista' jiddeterjora l-funzjonament tal-proċess tat-trattament u jikkontribwixxi għat-tniġġis tal-ilmijiet riċeventi, iżda wkoll jipprevjeni l-irkupru tal-ħama u l-użu mill-ġdid tal-ilma mormi trattat. Għalhekk, jenħtieġ li l-Istati Membri jimmonitorjaw u jirrapportaw regolarment dwar tali tniġġis mhux domestiku li jidhol fl-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban u li jiġi skarikat fil-korpi tal-ilma. Sabiex jiġi evitat it-tniġġis fis-sors minn skariki ta' ilma mormi mhux domestiku, jenħtieġ li r-rilaxxi minn industriji jew intraprizi konnessi ma' sistemi ta' ġbir ikunu soġġetti għal **regolamenti u/jew awtorizzazzjoni speċifika** minn qabel **mill-awtorità kompetenti jew il-korp xieraq**. Sabiex jiġi żgurat li s-sistemi ta' ġbir u l-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban jkunu teknikament kapaċi li jirċievu u jittrattaw it-tniġġis li jkun diehel, jenħtieġ li l-operaturi li jimmaniġġjaw l-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban li jirċievu ilma mormi mhux domestiku jiġu kkonsultati **u infurmati** qabel ma jinħarġu daww il-permessi **jew jiġu adottati r-regolamenti** u jenħtieġ li jkunu jistgħu jikkonsultaw, **fuq talba**, il-permessi maħruġa sabiex ikunu jistgħu jadattaw il-proċessi ta' trattament tagħhom. Meta jiġi identifikat tniġġis mhux domestiku fl-ilmijiet li jkunu deħlin, jenħtieġ li l-Istati Membri jieħdu l-miżuri xierqa biex inaqqsu t-tniġġis mis-sors, billi jtejbu l-monitoraġġ tas-sustanzi niġġiesa fis-sistemi ta' ġbir sabiex is-sorsi tat-tniġġis ikunu jistgħu jiġu identifikati u, fejn meħtieġ, billi jirrevedu l-awtorizzazzjonijiet ipprovduti lill-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban konnessi rilevanti.

- (19a) Ir-rizorsi tal-ilma tal-Unjoni qegħdin dejjem aktar taħt pressjoni, u dan jirriżulta fi skarsezza permanenti jew temporanja tal-ilma f'xi zoni tal-Unjoni. Il-kapaċità tal-Unjoni li tirrispondi għall-pressjonijiet dejjem akbar fuq ir-rizorsi tal-ilma tista' tittejjeb permezz ta' użu mill-ġdid usa' tal-ilma mormi urban ittrattat, li jillimita l-estrazzjoni tal-ilma ħelu mill-korpi tal-ilma tal-wiċċ u ta' taħt l-art. Għalhekk, jenħtieġ li l-użu mill-ġdid tal-ilma mormi urban ittrattat jiġi mhegġeġ u applikat kull meta jkun xieraq, filwaqt li titqies il-ħtieġa li jiġi żgurat li jintlaħqu l-objettivi ta' status ekoloġiku u kimiku tajjeb tal-korpi riċeventi, kif definit fid-Direttiva 2000/60/KE. It-tishiġ tar-rekwiziti għat-trattament tal-ilma mormi urban, u l-azzjonijiet biex jiġi mmonitorjat, traċċat u mnaqqas aħjar it-tniġġis fis-sors, ser jkollhom impatti fuq il-kwalità tal-ilma mormi urban trattat, u għalhekk ser jappoġġaw l-użu mill-ġdid tal-ilma. Meta l-użu mill-ġdid tal-ilma jservi l-iskop ta' tisqija agrikola, dan jenħtieġ li jitwettagħ f'konformità mar-Regolament (UE) 2020/741 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁹.
- (20) Sabiex tiġi żgurata implimentazzjoni xierqa ta' din id-Direttiva u b'mod partikolari r-rispett tal-valuri limitu tal-emissjonijiet, huwa importanti li jiġu mmonitorjati l-iskariki ta' ilma mormi urban trattat fl-ambjent. Jenħtieġ li l-monitoraġġ jsir permezz tal-istabbiliment fil-livell nazzjonali ta' [...] **regolamenti obbligatori minn qabel u/jew sistema ta' awtorizzazzjoni obligatorja minn qabel** sabiex l-ilma mormi urban trattat jintrema fl-ambjent. Barra minn hekk, sabiex jiġu evitati skariki mhux intenzjonati ta' biomedja [...] fl-ambjent minn impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban li jużaw din it-teknika, huwa essenzjali li fl-awtorizzazzjonijiet ta' skariku jiġu inklużi obbligi speċifiċi għall-monitoraġġ u l-prevenzjoni kontinwi ta' tali skariki.
- (20a) **Fejn hemm bżonn, jenħtieġ li l-Istati Membri jadattaw l-infrastrutturi tal-ġbir u tat-trattament tal-ilma mormi urban tagħhom għall-evoluzzjoni tal-popolazzjoni tagħhom u t-tagħbija assoċjata tal-ilma mormi domestiku sabiex jibqgħu konformi mar-rekwiziti ta' din id-Direttiva. Jenħtieġ li l-impatt possibbli tal-iskariki fuq il-korpi tal-ilma li jirriżulta mill-kostruzzjoni u l-adattament ta' tali infrastrutturi ma jitqiesx bħala ksur tal-obbligi tagħhom skont id-Direttiva 2000/60/KE dment li l-kundizzjonijiet kollha stabbiliti skont din id-Direttiva jiġu ssodisfati [...].**

---

¹⁹ Ir-Regolament (UE) 2020/741 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Mejju 2020 dwar ir-rekwiziti minimi għall-użu mill-ġdid tal-ilma (ĠU L 177, 5.6.2020, p. 32).

- (21) Sabiex tiġi żgurata l-protezzjoni tal-ambjent, jenħtieġ li l-iskariki diretti ta' ilma mormi bijodegradabbli mhux domestiku fl-ambjent minn ċerti setturi industrijali jkunu soġġetti għal awtorizzazzjoni minn qabel fil-livell nazzjonali u rekwiżiti xierqa. Jenħtieġ li daww ir-rekwiżiti jiżguraw li l-iskariki diretti minn ċerti setturi industrijali jkunu soġġetti għal trattament sekondarju, terzjarju u kwaternarju kif meħtieġ għall-protezzjoni tas-saħħa tal-bniedem u tal-ambjent.
- (22) Skont l-Artikolu 168(1) TFUE, l-azzjoni tal-Unjoni tikkomplementa l-politiki nazzjonali u għandha tkun diretta lejn it-titjib tas-saħħa pubblika u l-prevenzjoni tal-mard. Sabiex jiġi żgurat l-aħjar użu tad-data rilevanti dwar is-saħħa pubblika mill-ilmijiet urbani mormija, jenħtieġ li s-sorveljanza tal-ilma mormi urban tiġi stabbilita u użata għal finijiet preventivi jew ta' twissija bikrija, pereżempju fid-detezzjoni ta' viruses speċifiċi fl-ilma mormi urban bħala sinjal tal-emergenza ta' epidemiji jew pandemiji. Jenħtieġ li l-Istati Membri jistabbilixxu [...] djalogu u koordinazzjoni bejn l-awtoritajiet kompetenti responsabbli għas-saħħa pubblika u l-awtoritajiet kompetenti responsabbli għall-ġestjoni tal-ilma mormi urban **fir-rigward tal-identifikazzjoni ta'** [...] lista ta' parametri rilevanti biex is-saħħa pubblika tiġi mmonitorjata fl-ilmijiet mormija urbani [...], kif ukoll il-frekwenza u l-post tat-teħid tal-kampjuni. Dan l-approċċ ser jiehu vantaġġ minn inizjattivi oħra tal-Unjoni fil-qasam tal-protezzjoni tas-saħħa pubblika u jikkomplementahom, bħall-monitoraġġ ambjentali li jinkludi s-sorveljanza tal-ilma mormi²⁰. Abbażi tal-informazzjoni miġbura matul il-pandemija tal-COVID-19 u l-esperjenza miksuba mill-implimentazzjoni tar-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni dwar approċċ komuni biex tiġi stabbilita sorveljanza sistematika tas-SARS-CoV-2 u tal-varjanti tiegħu fl-ilmijiet mormija fl-UE²¹ (ir-"rakkomandazzjoni"), **f'każ ta' emergenza tas-saħħa**, jenħtieġ li l-Istati Membri jkunu meħtieġa jimmonitorjaw il-parametri tas-saħħa **rilevanti**. [...]. Sabiex jiġi żgurat li jintużaw metodi armonizzati, jenħtieġ li l-Istati Membri, sa fejn ikun possibbli, jużaw il-metodi ta' kampjunar u analiżi stipulati fir-rakkomandazzjoni għall-monitoraġġ tas-SARS-CoV-2 u l-varjanti tiegħu.

²⁰ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar Introduzzjoni tal-HERA, l-Awtorità tal-UE għat-Thejjija u għar-Rispons f'Każ ta' Emergenza tas-Saħħa, il-pass li jmiss biex titlesta l-Unjoni Ewropea tas-Saħħa (COM (2021)576 final).

²¹ Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2021/472 tas-17 ta' Marzu 2021 dwar approċċ komuni biex tiġi stabbilita sorveljanza sistematika tas-SARS-CoV-2 u tal-varjanti tiegħu fl-ilmijiet mormija fl-UE (ĠU L 98, 19.3.2021, p. 3).

- (23) L-Unjoni tirrikonoxxi l-importanza li tiġi indirizzata l-kwistjoni tar-reżistenza għall-antimikrobiċi (AMR) u fl-2017 adottat il-Pjan ta' Azzjoni Ewropew "Saħħa Waħda" kontra l-AMR²². Skont l-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa (WHO), l-ilma mormi huwa rikonoxxut u ddokumentat bħala sors ewlieni ta' aġenti antimikrobiċi u l-metaboliti tagħhom, kif ukoll batterji reżistenti għall-antimikrobiċi u l-ġeni tagħhom. Sabiex jiżjed l-għarfien dwar is-sorsi ewlenin tal-AMR, huwa meħtieġ li jiġi introdott obbligu ta' monitoraġġ għall-preżenza tal-AMR fl-ilmijiet urbani mormija biex jiġi żviluppat aktar l-għarfien xjentifiku tagħna u potenzjalment tittiehed azzjoni adegwata fil-futur.
- (24) Sabiex jiġu protetti l-ambjent u s-saħħa tal-bniedem, jenħtieġ li l-Istati Membri jidentifikaw ir-riskji kkawżati mill-ġestjoni tal-ilma mormi urban. **Skrinjar kimiku wiesa' u/jew metodi bbażati fuq l-effetti bijoloġiċi jistgħu jkunu parti mill-valutazzjoni tar-riskju.** Abbazi ta' dik l-identifikazzjoni, u fejn meħtieġ biex jikkonformaw mar-rekwiżiti tal-leġiżlazzjoni tal-Unjoni dwar l-ilma, jenħtieġ li l-Istati Membri jieħdu miżuri għall-ġbir u t-trattament tal-ilma mormi urban aktar stretti mill-miżuri meħtieġa biex jikkonformaw mar-rekwiżiti minimi stipulati f'din id-Direttiva. Skont is-sitwazzjoni, daww il-miżuri aktar stretti jistgħu jinkludu, fost l-oħrajn, l-istabbiliment ta' sistemi ta' ġbir, l-iżvilupp ta' pjanijiet integrati għall-ġestjoni tal-ilma mormi urban jew l-applikazzjoni ta' trattament sekondarju, terzjarju jew kwaternarju għall-ilma mormi urban għal agglomerazzjonijiet jew impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban li ma jilħqux il-limiti ta' e.p. li jiskattaw l-applikazzjoni tar-rekwiżiti standard. Dawn jistgħu jinkludu wkoll trattament aktar avanzat mit-trattament meħtieġ biex jiġu rrispettati r-rekwiżiti minimi jew id-diżinfezzjoni tal-ilma mormi urban trattat meħtieġa għall-konformità mad-Direttiva 2006/7/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill²³.

---

²² Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Kunsill u lill-Parlament Ewropew: Pjan ta' Azzjoni Saħħa Waħda Ewropew kontra r-Reżistenza Antimikrobika (RAM) (COM(2017) 0339 final).

²³ Id-Direttiva 2006/7/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Frar 2006 dwar l-immaniġġjar tal-kwalità tal-ilma għall-ġhawm u li tħassar id-Direttiva 76/160/KEE (ĠU L 64, 4.3.2006, p. 37).

(25) L-għan ta' Żvilupp Sostenibbli 6 u l-mira assoċjata li jirrikjedu li l-Istati Membri "jiksbu aċċess għal sanità u igjene adegwati u ekwi għal kulhadd u jtemmu l-porgar fil-beraħ, b'attenzjoni speċjali għall-htigijiet tan-nisa u l-bniet u dawk f'sitwazzjonijiet vulnerabbli" sal-2030²⁴. **Il-faċilitajiet sanitarji jenhtieg li jippermettu l-ġestjoni u r-rimi sikuri tal-awrina, tal-feċi u tad-dem mestrwali tal-bniedem.** Barra minn hekk, il-Prinċipju 20 tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali²⁵ jgħid li kulhadd għandu d-dritt li jkollu aċċess għal servizzi essenzjali ta' kwalità tajba, inkluż l-ilma u l-faċilitajiet sanitarji. F'dan l-isfond, u f'konformità mar-rakkomandazzjonijiet fil-Linji Gwida tad-WHO dwar is-Sanità u s-Saħħa²⁶ u d-dispożizzjonijiet tal-Protokoll dwar l-Ilma u s-Saħħa²⁷, jenhtieg li l-Istati Membri jindirizzaw il-kwistjoni tal-aċċess għas-sanità fil-livell nazzjonali. Dan jenhtieg li jsir permezz ta' azzjonijiet immirati lejn it-titjib tal-aċċess għas-sanità għal kulhadd, pereżempju billi jiġu stabbiliti faċilitajiet sanitarji fi spazji pubbliċi, kif ukoll billi tithegġeg id-disponibbiltà ta' faċilitajiet sanitarji xierqa fl-amministrazzjonijiet pubbliċi u fil-bini pubbliki mingħajr hlas u/jew li dawn isiru affordabbli għal kulhadd, **inkluż it-tipi kollha ta' faċilitajiet u servizzi, bhal toilets bil-flushing u dawk mingħajr ilma.** [...] Jenhtieg li dawn jiġu ġestiti b'mod sikur, li jimplika li jenhtieg li jkunu aċċessibbli għal kulhadd [...], inkluż għal persuni bi bżonnijiet partikolari, bħat-tfal, l-anzjani, il-persuni b'diżabilità u l-persuni mingħajr dar, li jenhtieg li jitqieghdu f'post li jiżgura riskju minimu għas-sikurezza tal-utenti, u li jenhtieg li jkunu sikuri b'mod igjeniku u tekniku biex jintużaw. Tali faċilitajiet jenhtieg li jkunu wkoll biżżejjed biex jiġi żgurat li l-htigijiet tan-nies jiġu ssodisfati u li l-hinijiet ta' stennija ma jkunux twal b'mod mhux raġonevoli. **L-għadd suffiċjenti ta' faċilitajiet sanitarji fl-ispazji pubbliċi għandu jiġi deċiż fil-livell nazzjonali.**

²⁴ Ir-Riżoluzzjoni adottata mill-Assemblea Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti fil-25 ta' Settembru 2015 ([A/70/L.1](#))

²⁵ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Regjuni dwar il-Pjan ta' Azzjoni tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali, (COM/2017/0250 final).

²⁶ Il-linji Gwida tad-WHO dwar il-Miżuri Sanitarji u s-Saħħa, 2018.

²⁷ Il-Protokoll dwar l-Ilma u s-Saħħa għall-Konvenzjoni tal-1992 fuq il-protezzjoni u l-użu ta' passaġġi tal-ilma transkonfinali u għadajjar internazzjonali, 17 ta' Ġunju 1999.

- (26) Is-sitwazzjoni speċifika tal-kulturi minoritarji, bħar-Rom u t-Travellers, kemm jekk stabbiliti kif ukoll jekk le, u b'mod partikolari n-nuqqas ta' aċċess tagħhom għas-sanità, għet rikonoxxuta fil-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni tas-7 ta' Ottubru 2020 "Unjoni tal-Ugwaljanza: Qafas Strateġiku tal-UE għar-Rom għall-ugwaljanza, għall-inklużjoni u għall-parteċipazzjoni", li tappella biex jizjed l-aċċess ugwali effettiv għal servizzi essenzjali. Kollox ma' kollox, huwa xieraq li l-Istati Membri jagħtu attenzjoni partikolari lil gruppi vulnerabbli u emarginati billi jieħdu l-mizuri meħtieġa biex jitejjeb l-aċċess għas-sanità għal dawk il-gruppi. Huwa importanti li l-identifikazzjoni ta' dawk il-gruppi tkun koerenti mal-Artikolu 16(1) tad-Direttiva (UE) 2020/2184 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill²⁸. Il-mizuri biex jitejjeb l-aċċess għas-sanità minn gruppi vulnerabbli u emarginati jistgħu jinkludu l-forniment ta' faċilitajiet sanitarji fi spazji pubbliċi mingħajr hłas jew bi hłas baxx tas-servizz, it-titjib jew iż-żamma tal-konnessjoni ma' sistemi adegwati għall-ġbir tal-ilma mormi urban, u publicizzar tal-eqreb faċilitajiet sanitarji.
- (27) Skont il-Linji Gwida tal-UE dwar id-Drittijiet tal-Bniedem b'rabta mal-Ilma tax-Xorb Sikur u s-Sanità²⁹, jenħtieġ li tingħata attenzjoni partikolari għall-htigijiet tan-nisa u tal-bniet, peress li huma partikolarment friskju u esposti għal attackki, vjolenza sesswali u abbażi tal-ġeneru, fastidju u theddid ieħor għas-sikurezza tagħhom meta jaċċessaw faċilitajiet sanitarji barra minn djarhom. Dan huwa konformi mal-Konklużjonijiet tal-Kunsill dwar id-Diplomazija fil-Qasam tal-Ilma³⁰, li jafferma mill-ġdid l-importanza tal-integrazzjoni ta' perspettiva tal-ġeneru fid-diplomazija fil-qasam tal-ilma. Għalhekk, jenħtieġ li l-Istati Membri jagħtu attenzjoni partikolari lin-nisa u lill-bniet bħala grupp vulnerabbli u jenħtieġ li jieħdu l-mizuri meħtieġa biex itejbu jew iżommu aċċess sikur għalihom għas-sanità.

---

²⁸ Id-Direttiva (UE) 2020/2184 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Diċembru 2020 dwar il-kwalità tal-ilma maħsub għall-konsum mill-bniedem (*ĠUL 435, 23.12.2020, p. 1*).

²⁹ Linji Gwida tal-UE dwar id-Drittijiet tal-Bniedem b'rabta mal-Ilma tax-Xorb Sikur u s-Sanità (10145/19).

³⁰ Konklużjonijiet tal-Kunsill dwar id-Diplomazija fil-Qasam tal-Ilma (13991/18).

- (28) L-evalwazzjoni kkonkludiet li l-ġestjoni tal-ħama tista' tittejjeb biex tiġi allinjata aħjar mal-prinċipji tal-ekonomija ċirkolari u tal-ġerarkija tal-iskart kif definit fl-Artikolu 4 tad-Direttiva 2008/98/KE. L-azzjonijiet biex jiġi mmonitorjat aħjar u jitnaqqas it-tniġġis fis-sors minn skariki mhux domestiċi ser jgħinu biex titjeb il-kwalità tal-ħama prodott u jiġi żgurat l-użu sikur tiegħu fl-agrikoltura. Sabiex jiġi żgurat irkupru xieraq u sikur tan-nutrijenti, inkluż is-sustanza kritika tal-fosforu, mill-ħama, jenħtieġ li jiġu definiti rati minimi ta' rkupru fil-livell tal-Unjoni. **Jenħtieġ li n-nutrijenti rkuprati jintużaw bħala sostituti għan-nutrijenti primarji, pereżempju fil-produzzjoni tal-fertilizzanti.**
- (28a) **In-nutrijenti li jinsabu fl-ilma mormi urban jistgħu jkunu utli f'każijiet fejn l-ilma mormi urban ittrattat jerga' jintuża fl-agrikoltura skont ir-Regolament (UE) 2020/741. F'dawk il-każijiet, l-Istati Membri jistgħu jibbenefikaw, taht kundizzjonijiet speċifiċi biex jiżguraw l-ogħla livell ta' protezzjoni tal-ambjent u tas-saħħa tal-bniedem, minn deroga għall-obbligu li jiġi applikat trattament terzjarju f'konformità mal-Artikolu 7 ta' din id-Direttiva biss għall-parti tal-ilma mormi urban ittrattat li jerga' jintuża fl-agrikoltura.**
- (29) Il-monitoraġġ [...] **adegwat** huwa meħtieġ biex issir verifika tal-konformità mar-rekwiżiti l-godda dwar il-mikrosustanzi niġġiesa, it-tniġġis mhux domestiku, in-newtralità enerġetika [...] it-tifwir tad-**drenaġġ** u **l-iskarikor** tal-ilma tax-xeba' urban. Sabiex tiġi vverifikata [...] **l-konformità** tat-trattament kwaternarju li jikkonċerna t-tnaqqis ta' mikrosustanzi niġġiesa fl-iskariki tal-ilma mormi urban, huwa biżżejjed li jiġi mmonitorjat sett limitat ta' mikrosustanzi niġġiesa rappreżentattivi. Jenħtieġ li l-frekwenzi tal-monitoraġġ jiġu allinjati mal-aħjar Prattiki Attwali, kif inhu attwalment ipprattikat fl-Iżvizzera. Biex jibqgħu kosteffettivi, jenħtieġ li dawk l-obbligi jiġu adattati għad-daqs tal-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban u tal-agglomerazzjonijiet.

(29a) Jenhtieg li l-mikroplastici u l-mikrosustanzi nigghiesa rilevanti jigu mmonitorjati, fejn rilevanti, fl-iskariki tat-tifwir tad-drenagg u dawk tal-ilma tax-xeba' urban minn sistemi separati bi programm ta' kampjunar rapprezentattiv li jippermetti li tigi stmata l-koncentrazzjoni bil-hsieb tal-immudellar tal-kwalita' tal-ilma. Jenhtieg li l-emissjonijiet ta' gassijiet serra jigu mmonitorjati, fejn rilevanti, appoggati minn kalkoli u mmudellar. Il-monitoragg ser jikkontribwixxi wkoll biex jipprovdi data għall-Qafas ta' Monitoragg Ambjentali ġenerali kif stabbilit taht it-Tmien Programm ta' Azzjoni Ambjentali³¹, u b'mod aktar speċifiku jikkontribwixxi għall-Qafas ta' Monitoragg ta' Tnigghis Zero li jirfed dan il-Qafas³².

---

³¹ Id-Deciżjoni(UE) 2022/591 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' April 2022 dwar Programm Ġenerali ta' Azzjoni Ambjentali tal-Unjoni sal-2030 (ĠU L 114, 12.4.2022, p. 22).

³² Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Regjuni, Perkors għal Pjaneta b'Saħħitha għal Kulhadd Pjan ta' Azzjoni tal-UE: "Lejn Tnigghis Zero għall-Arja, għall-Ilma u għall-Hamrija" (COM/2021/400 final).

(30) Sabiex jitnaqqas il-piż amministrattiv u jintużaw aħjar il-possibbiltajiet offruti mid-digitalizzazzjoni, jenhtieg li r-rappurtar dwar l-implimentazzjoni tad-Direttiva jittejjeb u jiġi ssimplifikat billi jitneħħa l-obbligu għall-Istati Membri li jirrapportaw kull sentejn lill-Kummissjoni u għall-Kummissjoni li tippubblica rapporti darbtejn fis-sena. Jenhtieg li jiġi sostitwit b'rekwiżit li l-Istati Membri jtejbu, bl-appoġġ tal-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent (EEA), is-settijiet ta' data standardizzati nazzjonali eżistenti stabbiliti skont id-Direttiva 91/271/KEE, u li jaġġornawhom regolarment. **Dawn is-settijiet ta' data ser jintużaw mill-Kummissjoni biex tiġi vverifikata l-konformità ma' din id-Direttiva. Il-mudell ta' rappurtar jiġi żviluppat mill-EEA f'kollaborazzjoni mal-Istati Membri.** Jenhtieg li l-Kummissjoni u l-EEA jingħataw [...] aċċess għall-bażijiet tad-data nazzjonali. Sabiex tiġi żgurata informazzjoni kompluta dwar l-applikazzjoni ta' din id-Direttiva, is-settijiet tad-data jenhtieg li jinkludu informazzjoni dwar il-konformità tal-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban mar-rekwiżiti tat-trattament (aċċettabbiltà/in-aċċettabbiltà, tagħbijiet u konċentrazzjoni ta' sustanzi niġġiesa skarikati), dwar il-livell ta' ksib tal-objettivi tan-newtralità enerġetika, dwar l-emissjonijiet tal-gassijiet serra tal-impjanti tat-trattament ta' aktar minn 10 000 e.p. u dwar il-miżuri meħuda mill-Istati Membri fil-kuntest tat-tifwir [...] **tad-drenagġ/tax-xeba'** urban, tal-aċċess għas-sanità u tat-trattament minn sistemi individwali. Barra minn hekk, jenhtieg li tiġi żgurata koerenza shiha mar-Regolament (KE) Nru 166/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill³³ biex jiġi ottimizzat l-użu tad-data, kif ukoll biex tiġi appoġġata t-trasparenza shiha.

---

³³ Ir-Regolament (KE) Nru 166/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Jannar 2006 dwar il-ħolqien ta' Regjistru Ewropew dwar ir-Rilaxx u t-Trasferiment ta' Inkwinanti u li jemenda d-Direttivi tal-Kunsill 91/689/KEE u 96/61/KE (Test b'rilevanza għaž-ŻEE) ĠU L 33, 4.2.2006, p. 1-17.

- (31) Sabiex tiġi żgurata implimentazzjoni f'waqtha u xierqa ta' din id-Direttiva, huwa essenzjali li l-Istati Membri jistabbilixxu programm ta' implimentazzjoni nazzjonali li jinkludi programmazzjoni fit-tul tal-investimenti meħtieġa akkumpanjati minn strategija ta' finanzjament. Jenħtieġ li daww il-programmi nazzjonali jiġu rrapportati lill-Kummissjoni. Biex jiġi limitat il-piż amministrattiv, jenħtieġ li dak ir-rekwiżit ma japplikax għall-Istati Membri [...] **fejn** aktar minn 95 % **tal-agglomerazzjonijiet huma konformi mal-Artikoli 3 sa 8.** [...]. **Sabiex tiġi żgurata l-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva, investimenti privati u pubbliċi adegwati huma essenzjali. Għalhekk, jenħtieġ li l-Kummissjoni tqis il-programmi ta' implimentazzjoni nazzjonali rrapportati mill-Istati Membri għat-thejjija tal-qafas finanzjarju pluriennali li jmiss għal wara l-2027 u daww li jiġu warajh** u jenħtieġ li l-Istati Membri jistabbilixxu s-sistema meħtieġa ta' responsabbiltà tal-produttur mingħajr dewmien.
- (32) Is-settur tal-ġbir u t-trattament tal-ilma mormi urban huwa speċifiku, jopera bħala suq magħluq, b'intrapriżi pubbliċi u żgħar konnessi mas-sistema ta' ġbir mingħajr ma jkollhom il-possibbiltà li jagħzlu l-operaturi tagħhom. Għalhekk huwa importanti li jiġi żgurat l-aċċess pubbliku għall-indikaturi ewlenin tal-prestazzjoni tal-operaturi, bħal-livell ta' trattament miksub, il-kostijiet tat-trattament, l-enerġija użata u prodotta, u l-emissjonijiet tal-gassijiet serra u l-marka tal-karbonju relatati. Sabiex il-pubbliku jsir aktar konxju mill-implikazzjonijiet tat-trattament tal-ilma mormi urban, jenħtieġ li l-informazzjoni ewlenija dwar il-kostijiet annwali tal-ġbir u tat-trattament tal-ilma mormi għal kull unità domestika tiġi pprovduta, **mill-inqas f'agglomerazzjonijiet 'il fuq minn 10 000 e.p.,** b'mod faċilment aċċessibbli, pereżempju fuq il-fatturi, filwaqt li informazzjoni dettaljata oħra jenħtieġ li tkun aċċessibbli online, fuq sit web tal-operatur jew tal-awtorità kompetenti.

- (33) Id-Direttiva 2003/4/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill³⁴ tiggarrantixxi d-dritt ta' aċċess għat-tagħrif ambjentali fl-Istati Membri f'konformità mal-Konvenzjoni ta' Aarhus tal-1998 dwar l-Aċċess għall-Infurmazzjoni, il-Parteċipazzjoni Pubblika fit-Tehid ta' Deċiżjonijiet u l-Aċċess għall-Ġustizzja fi Kwistjonijiet Ambjentali (il-"Konvenzjoni ta' Aarhus"). Il-Konvenzjoni ta' Aarhus tiġbor fiha obbligi ġenerali relatati kemm mal-għoti tat-tagħrif ambjentali fuq talba kif ukoll mat-tixrid ta' dan it-tagħrif b'mod attiv. Huwa importanti li d-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva relatati mal-aċċess għall-infurmazzjoni u l-arranġamenti tal-kondiviżjoni tad-data jikkomplementaw dik id-Direttiva, billi jistabbilixxu l-obbligu li l-infurmazzjoni online dwar il-ġbir u t-trattament tal-ilma mormi urban ssir disponibbli għall-pubbliku b'mod faċli għall-utent, mingħajr ma jinħoloq reġim legali separat.
- (34) L-effettività ta' din id-Direttiva u l-għan tagħha li tipprotegi s-saħħa pubblika fil-kuntest tal-politika ambjentali tal-Unjoni jeħtieġu li persuni fiżiċi jew ġuridiċi, jew fejn xieraq l-organizzazzjonijiet debitament kostitwiti tagħhom, ikunu jistgħu jiddependu fuqha fi proċedimenti legali u li l-qrati nazzjonali jkunu jistgħu jqisu din id-Direttiva bħala element tad-dritt tal-Unjoni sabiex, fost oħrajn, jiġu rieżaminati d-deċiżjonijiet ta' awtorità nazzjonali fejn ikun xieraq. Barra minn hekk, skont ġurisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja, skont il-prinċipju tal-kooperazzjoni leali stabbilit fl-Artikolu 4(3) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea (TUE), huma l-qrati tal-Istati Membri li għandhom jiżguraw il-protezzjoni ġudizzjarja tad-drittijiet ta' persuna skont id-dritt tal-Unjoni. Barra minn hekk, l-Artikolu 19(1) TUE jeħtieġ li l-Istati Membri jipprovdu rimedji suffiċjenti biex jiżguraw protezzjoni ġudizzjarja effettiva fl-oqsma koperti mid-dritt tal-Unjoni. Barra minn hekk, f'konformità mal-Konvenzjoni ta' Aarhus, jenħtieġ li l-membri kkonċernati tal-pubbliku jkollhom aċċess għall-ġustizzja sabiex jikkontribwixxu għall-ħarsien tad-dritt li wiehed jgħix f'ambjent li huwa xieraq għas-saħħa u l-benesseri personali.

---

³⁴ Id-Direttiva 2003/4/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-28 ta' Jannar 2003 dwar l-aċċess pubbliku għat-tagħrif ambjentali u li tħassar id-Direttiva tal-Kunsill 90/313/KEE (ĠU L 41, 14.2.2003, p. 26–32).

(35) Sabiex din id-Direttiva tiġi adattata għall-progress xjentifiku u tekniku, jenħteġ li tiġi ddelegata lill-Kummissjoni s-setgħa li tadotta atti f'konformità mal-Artikolu 290 TFUE fir-rigward tal-emendar ta' ċerti partijiet tal-Annessi fir-rigward [...] **tal-metodi għall-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tar-risultati** għat-trattament sekondarju, terzjarju u kwaternarju u **tar**-rekwiżiti għal awtorizzazzjonijiet speċifiċi għall-iskariki ta' ilma mormi mhux domestiku f'sistemi ta' ġbir u f'impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban. [...] Huwa partikolarment importanti li l-Kummissjoni twettaq konsultazzjonijiet xierqa matul ix-xogħol tagħha ta' thejjija, ukoll fil-livell ta' esperti, u li daww il-konsultazzjonijiet jiġu mwettqa f'konformità mal-prinċipji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet. B'mod partikolari, biex tiġi żgurata parteċipazzjoni ugwali fit-thejjija ta' atti delegati, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill jirċievu d-dokumenti kollha fl-istess hin li jirċevuhom l-esperti tal-Istati Membri, u l-esperti tagħhom ikollhom aċċess sistematiku għal-laqqgħat tal-gruppi tal-esperti tal-Kummissjoni li jittrattaw it-thejjija ta' atti delegati.

- (36) Sabiex jiġu żgurati kundizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva, jenħtieġ li l-Kummissjoni tingħata setgħat ta' implimentazzjoni għall-adozzjoni ta' standards għat-tfassil ta' sistemi individwali, għall-adozzjoni ta' metodi ta' monitoraġġ u valutazzjoni għall-indikaturi tat-trattament kwaternarju **u l-oġettivi fir-rigward tan-newtralità enerġetika**, għall-istabbiliment ta' kundizzjonijiet u kriterji komuni għall-applikazzjoni tal-eżonerazzjoni ta' ċerti prodotti mir-responsabbiltà estiża tal-produttur, għall-istabbiliment ta' metodoloġiji li jappoġġaw l-iżvilupp ta' pjanijiet integrati għall-ġestjoni tal-ilma mormi urban, **għall-iżvilupp ta' indikaturi alternattivi fir-rigward tal-oġettiv indikattiv għat-tnaqqis tat-tniġġis ibbażat fuq it-tagħbija, li jiddependi pereżempju mill-volum, il-frekwenza tat-tifwir tad-drenaġġ, jew indikaturi alternattivi rilevanti oħrajn, għall-ispeċifikazzjoni tal-użu mill-ġdid minimu u r-rati ta' riċiklaġġ għall-fosforu, u għall-istabbiliment ta' metodoloġiji [...]** għall-kejl tar-reżistenza għall-antimikrobiċi, **tal-emissjonijiet ta' gassijiet b'effett ta' serra** u tal-mikroplastiċi fl-ilma mormi urban **u l-hama**, u għall-adozzjoni tal-format u l-modalitajiet għall-preżentazzjoni tal-informazzjoni li jenħtieġ li tiġi pprovduta mill-Istati Membri u kkompilata mill-EEA dwar l-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva. Jenħtieġ li dawk is-setgħat ikunu eżerċitati f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill³⁵.
- (37) Jenħtieġ li l-Istati Membri jistabbilixxu r-regoli dwar penali applikabbli għal ksur ta' dispozizzjonijiet nazzjonali adottati skont din id-Direttiva u jenħtieġ li jieħdu l-miżuri kollha meħtieġa sabiex jiżguraw li jiġu implimentati. Jenħtieġ li l-penali jkunu effettivi, proporzjonati u dissważivi.[...]

---

³⁵ Ir-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jistabbilixxi r-regoli u l-principji ġenerali dwar il-modalitajiet ta' kontroll mill-Istati Membri tal-eżerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni (ĠU L 55, 28.2.2011, p. 13).

- (38) Skont il-Ftehim Interistituzzjonali dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet³⁶, jenħtieġ li l-Kummissjoni twettaq evalwazzjoni ta' din id-Direttiva f'ċertu perjodu ta' żmien li jibda mid-data stipulata għat-traspożizzjoni tagħha. Dik l-evalwazzjoni jenħtieġ li tkun ibbażata fuq esperjenza miksuba u fuq data miġbura matul l-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva, fuq kwalunkwe rakkomandazzjoni disponibbli tad-WHO u fuq data xjentifika, analitika u epidemjoloġika rilevanti. Fl-evalwazzjoni, jenħtieġ li tingħata attenzjoni partikolari lill-ħtieġa possibbli li l-lista ta' prodotti li għandhom jiġu koperti mir-responsabbiltà estiża tal-produttur tiġi adattata skont l-evoluzzjoni tal-firxa ta' prodotti introdotti fis-suq u **l-kundizzjonijiet għall-eżonerazzjoni mir-responsabbiltà estiża tal-produttur**, it-titjib tal-għarfien dwar il-preżenza ta' mikrosustanzi niġġiesa fl-ilma mormi u l-impatti tagħhom fuq is-saħħa pubblika u l-ambjent, u data mill-obbligi l-ġodda ta' monitoraġġ tal-mikrosustanzi niġġiesa fid-dhul u fl-iżbokki tal-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban. **Abbażi tar-riżultati ta' din l-evalwazzjoni, u/jew abbażi ta' evidenza xjentifika ġdida dwar il-preżenza ta' mikrosustanzi niġġiesa fl-ilmijiet mormija, jenħtieġ li l-lista ta' prodotti fl-Anness III tiġi emendata regolarment biex tinkludi setturi ġodda fil-kamp ta' applikazzjoni tar-responsabbiltà estiża tal-produttur imsemmija fl-Artikolu 9.**
- (39) Id-Direttiva 91/271/KEE tipprevedi skadenzi speċifiċi għall-Mayotte minhabba l-inklużjoni tagħha fl-2014 bħala reġjun ultraperiferiku fit-tifsira tal-Artikolu 349 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea. Għalhekk, jenħtieġ li l-applikazzjoni tal-obbligi li jiġu stabbiliti sistemi ta' ġbir u li jiġi applikat trattament sekondarju għall-ilma mormi urban minn agglomerazzjoni ta' [...] **[...] 1 250** e.p. u oġhla tiġi differita fir-rigward tal-Mayotte.
- (39a) **Huwa xieraq titqies is-sitwazzjoni speċifika tal-Mayotte u tar-reġjuni ultraperiferiċi l-oħra tal-Unjoni, kif elenkati fl-Artikolu 349 TFUE, li jipprevedi miżuri speċifiċi għall-appoġġ ta' dawk ir-reġjuni. Fir-rigward tat-trattament tal-ilma mormi urban ta' dawn it-territorji, jenħtieġ li tingħata attenzjoni speċjali lit-topografija u l-insularità diffiċli.**

---

³⁶ Il-Ftehim Interistituzzjonali bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u l-Kummissjoni Ewropea dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet (ĠU L 123, 12.5.2016, p. 1–14).

- (40) Sabiex tiġi żgurata l-kontinwità tal-protezzjoni tal-ambjent, huwa importanti li l-Istati Membri jzommu mill-inqas il-livell attwali ta' trattament terzjarju sakemm isiru applikabbli r-rekwiżiti l-godda għat-tnaqqis tal-fosforu u tan-nitroġenu. Għalhekk, jenħtieġ li l-Artikolu 5 tad-Direttiva tal-Kunsill 91/271/KE jkompli japplika sakemm daww ir-rekwiżiti l-godda jsiru applikabbli.
- (41) Billi l-oġġettivi ta' din id-Direttiva, jiġifieri l-protezzjoni tal-ambjent u tas-saħħa pubblika, il-progress lejn in-newtralità klimatika tal-attivitajiet tal-ġbir u t-trattament tal-ilma mormi urban, it-titjib tal-aċċess għas-sanità u l-iżgurar ta' sorveljanza regolari tal-parametri rilevanti għas-saħħa pubblika, ma jistgħux jinkisbu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri iżda jistgħu, pjuttost, minħabba l-iskala u l-effetti tal-azzjoni, jinkisbu aħjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta miżuri, f'konformità mal-prinċipju tas-sussidjarjetà kif stipulat fl-Artikolu 5 TUE. F'konformità mal-prinċipju ta' proporzjonalità, kif stipulat f'dak l-Artikolu, din id-Direttiva ma tmurx lil hinn minn dak li huwa meħtieġ sabiex jinkisbu daww l-għanijiet.
- (42) Jenħtieġ li l-obbligu li din id-Direttiva tiġi trasposta fid-dritt nazzjonali jkun limitat għal daww id-dispożizzjonijiet li jirrapprezentaw emenda sostantiva meta mqabbel mad-Direttiva ta' qabel. L-obbligu li jiġu trasposti d-dispożizzjonijiet li mhumiex mibdula johroġ mid-Direttiva ta' qabel.
- (43) Jenħtieġ li din id-Direttiva tkun mingħajr preġudizzju għall-obbligi tal-Istati Membri marbuta mal-limiti ta' żmien għat-traspożizzjoni fid-dritt nazzjonali u l-applikazzjoni tad-Direttivi stipulati fil-Parti B tal-Anness [VII].

ADDOTTAW DIN ID-DIRETTIVA:

Artikolu 1

Sugġett

Din id-Direttiva tistabbilixxi regoli dwar il-ġbir, it-trattament u l-iskariki tal-ilma mormi urban, biex tipproteġi l-ambjent u lis-saħħa tal-bniedem filwaqt li progressivament [...] **tnaqqas** l-emissjonijiet tal-gassijiet serra **għal livelli sostenibbli** u ttejjeb il-bilanċ enerġetiku tal-attivitajiet tal-ġbir u t-trattament tal-ilma mormi urban. Tistabbilixxi wkoll regoli dwar l-aċċess għas-sanità, dwar it-trasparenza tas-settur tal-ilma mormi urban u dwar is-sorveljanza regolari tal-parametri rilevanti għas-saħħa pubblika fl-ilmijiet urbani mormija.

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-iskopijiet ta' din id-Direttiva, japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (1) "ilma mormi urban" tfisser ilma mormi domestiku **jew** [...] ilma mormi domestiku **imhallat jew** [...] **ma'** ilma mormi mhux domestiku [...] **jew** ma' ilma tax-xeba' urban, **jew mat-tnejn li huma**;
- (2) "ilma mormi domestiku" tfisser ilma mormi minn żoni residenzjali, [...] servizzi **u istituzzjonijiet** li jorigina l-aktar mill-metabolizmu uman u/**jew** minn attivitajiet domestiċi;

- (3) "ilma mormi mhux domestiku" tfisser [...] ilma mormi, **għajr l-ilma mormi domestiku u l-ilma tax-xeba' urban**, li jiġi skarikat [...] minn postijiet li jintużaw għal[...]:
- [...]l-eżerċizzju ta' sengħa
- [...]
- [...] **jew** attivitajiet industrijali **jew ekonomiċi**;
- (4) "agglomerazzjoni" tfisser zona fejn il-**popolazzjoni (espressa f'ekwivalenti ta' popolazzjoni), f'kombinament jew le mal-attivitajiet ekonomiċi** [...] tkun ikkonċentrata biżżejjed [...] biex l-ilma mormi urban jingabar u jitmexxa **lejn** impjant [...] għat-trattament tal-ilma mormi urban **wiehed jew aktar u/jew lejn** [...] punt ta' skariku finali **wiehed jew aktar**;
- (5) "ilma tax-xeba' urban" tfisser **preċipitazzjoni** [...] minn agglomerazzjonijiet miġbura minn kanali tad-drenaġġ ikkombinati jew separati;
- (6) "tifwir [...] **tad-drenaġġ**" tfisser l-iskariku tal-ilma mormi urban mhux ittrattat **fl-ilmijiet** riċeventi minn kanali tad-drenaġġ ikkombinati [...];
- (7) "sistema ta' ġbir" tfisser sistema ta' mogħdijiet li tiġbor u tmexxi l-ilma mormi urban;
- (8) "kanal tad-drenaġġ ikkombinat" tfisser mogħdija **unika** li tiġbor u tmexxi l-ilma mormi urban **inkluż l-ilma tax-xeba' urban**;

- (9) "kanal tad-drenagġ separat" tfisser **sistema ta'** mogħdijiet li tiġbor u tmexxi b'mod separat jew **l-ilma tax-xeba' urban** jew [...]:
- [...] l-ilma mormi **urban li ma jinkludix l-ilma tax-xeba' urban**;
- [...][...][...];
- (10) "**1** ekwivalenti ta' popolazzjoni jew (**1** e.p.)" tfisser [...] it-toqol organiku biodegradabbli **kuljum** li jkollu domanda bijokimika tal-ossiġnu fuq ħamest ijiem (BOD5) ta' 60 g ta' ossiġnu kuljum;
- (10a) "**trattament primarju**" tfisser **trattament ta' ilma mormi urban permezz ta' proċess fiżiku u/jew kimiku li jinvolvi d-depożitar ta' solidi sospiżi, jew proċessi ohra li fihom l-BOD5 tal-ilma mormi li jkun diehel jitnaqqas b'minn tal-anqas 20 % qabel ma dan jintrema, waqt li s-solidi sospiżi totali tal-ilma mormi li jkun diehel jitnaqqas b'minn ta' lanqas 50 %.**
- (11) "trattament sekondarju" tfisser trattament ta' ilma mormi urban bi proċess li ġeneralment jinvolvi trattament bijoloġiku b'depożitar sekondarju, jew proċess **iehor li jnaqqas il-materja organika biodegradabbli mill-ilma mormi urban**;
- (12) "trattament terzjarju" tfisser trattament ta' ilma mormi urban bi proċess li **jnaqqas** [...] in-nitroġenu u/**jew** il-fosforu mill-ilma mormi urban;
- (13) "trattament kwaternarju" tfisser it-trattament tal-ilma mormi urban bi proċess li [...] **jnaqqas** spettru wiesa' ta' mikrosustanzi niġġiesa mill-ilma mormi urban;

- (14) "hama" tfisser [...] **residwu organiku u inorganiku** li jirriżulta mit-trattament tal-ilma mormi urban **f'impjant tat-trattament tal-ilma mormi urban (eskluz il-frak, il-grass, fdalijiet oħra u kwalunkwe fdalijiet mit-tgharbil u residwu iehor mill-faži ta' pretrattament)**;
- (15) "ewtrofikazzjoni" tfisser li l-ilma jkun arikkit b'nutrijenti, speċjalment b'komposti ta' nitroġenu u/jew fosforu, li jikkawżaw it-tkabbir mgħaġġel ta' alka u forom aktar għoljin ta' pjanti biex jipproduċu tfixkil mhux mixtieq lill-bilanċ ta' organiżmi li jkunu preżenti fl-ilma kif ukoll lill-kwalità tal-ilma kkonċernat;
- (16) "mikrosustanza niġġiesa" tfisser sustanza, inkluż il-prodotti tad-dizintegrazzjoni tagħha, [...] **preżenti fl-ambjent akkwatiku, fl-ilma mormi urban u/jew il-hama** [...] li tista' titqies bħala perikoluża għas-saħħa tal-bniedem jew għall-ambjent abbażi ta' kwalunkwe wieħed mill-kriterji **rilevanti** stipulati fil-Parti 3 u fil-Parti 4 tal-Anness I għar-Regolament KE **1272/2008**³⁷, **anke f'koncentrazzjonijiet baxxi**;
- (17) "proporzjon tad-dilwizzjoni" tfisser il-proporzjon **tal-** [...] **medja tal-ahhar hames snin** [...] tal-fluss annwali tal-ilmijiet riċeventi fil-punt ta' skariku [...] **mal-medja tal-ahhar hames snin tal-** volum tal-**iskariku** annwali tal-ilma mormi urban **fl-ilmijiet tal-wiċċ**; [...]
- (18) "produttur" tfisser kwalunkwe manifattur, importatur jew distributtur li, fuq bażi professjonali, iqiegħed prodotti fis-suq ta' Stat Membru, inkluż permezz ta' kuntratti mill-bogħod kif definit fl-Artikolu 2(7) tad-Direttiva 2011/83/UE;
- (19) "Organizzazzjoni b'Kompetenza fil-qasam tar-Responsabbiltà tal-Produtturi" tfisser organizzazzjoni [...] **rikonoxxuta b'mod nazzjonali** stabbilita [...] **biex il-produtturi jkunu jistghu jissodisfaw** l-obbligi tagħhom skont l-Artikoli 9 u 10;

---

³⁷ Ir-Regolament (KE) Nru 1272/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-klassifikazzjoni, l-ittikkettar u l-imbagg tas-sustanzi u t-taħlitiet (ĠU L 353, 31.12.2008, p. 1).

- (20) "sanità" tfisser faċilitajiet u servizzi għall-**ġestjoni u r-rimi sikur ta' awrina, feċi, u demm** mestrwali uman, **fost oħrajn**;
- (21) "rezistenza għall-antimikrobiċi" tfisser il-kapaċità ta' mikroorganizmi li jgħixu jew jikbru fil-preżenza ta' konċentrazzjoni ta' sustanza antimikrobika li normalment tkun biżżejjed sabiex trażżan jew toqtol mikroorganizmi tal-istess speċi;
- (22) "pubbliku kkonċernat" tfisser il-pubbliku affettwat jew li x'aktarx ikun affettwat minn, jew li għandu interess fit-[...] **teħid ta' deċiżjoni** għall-implimentazzjoni tal-obbligi stabbiliti fl-**Artikoli 6, 7 jew 8 ta' din id-Direttiva; għall-finijiet ta' din id-definizzjoni, [...]** organizzazzjonijiet mhux governattivi li jippromwovu l-protezzjoni tas-saħħa tal-bniedem jew tal-ambjent **u jissodisfaw kull rekwiżit taħt id-dritt nazzjonali għandhom jitqiesu li għandhom interess**;
- (23) "biomedia" [...] tfisser sapport [...], **normalment magħmul mill-plastik**, użat għall-iżvilupp tal-batterji meħtieġa għat-trattament tal-ilma mormi urban;
- (24) "introduzzjoni fis-suq" tfisser meta prodott isir disponibbli għall-ewwel darba fis-suq ta' Stat Membru;
- (25) "**tagħbija**" tfisser l-ammont ta' materja organika bijodegradabbli mkejla bhala **BOD5 fl-ilma mormi urban, espress f'e.p., jew kwalunkwe sustanza niġġiesa jew nutrijent, espress f'unità ta' massa għal kull unità ta' hin.**
- (26) "**Sistema individwali**" tfisser faċilità tas-sanità li tiġbor, taħżen, tittratta u/jew tarmi ilma mormi domestiku, minn bini jew partijiet ta' bini mhux konnessi ma' sistema ta' ġbir tal-ilma mormi urban.

Artikolu 3

Sistemi ta' ġbir u kalkolu tat-tagħbija espressi f'e.p.

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-agglomerazzjonijiet [...] ta' 2 000 e.p. u aktar ikunu konformi mar-rekwiziti li ġejjin:
  - (a) jiġu pprovduti b'sistemi ta' ġbir;
  - (b) is-sorsi kollha tagħhom ta' ilma domestiku mormi huma konnessi mas-sistema ta' ġbir.
2. [...] L-Istati Membri għandhom jiżguraw li [...] l-agglomerazzjonijiet [...] ta' bejn [...] **1 250** u 2 000 e.p. ikunu konformi mar-[...] rekwiziti **tal-paragrafu 1 sal-31 ta' Diċembru 2035**. [...]
[...][...] [...]

L-Istati Membri jistgħu jidderogaw minn din l-iskadenza jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet fl-Artikolu 23(5).

3. **[ĠDID] It-tagħbija ta' agglomerazzjoni espressa f'termini ta' e.p. għandha tkun ikkalkulata fuq il-bażi tat-tagħbija massima medja ta' kull ġimgha ġġenerata f'dik l-agglomerazzjoni matul is-sena, esklużi sitwazzjonijiet mhux tas-soltu bħal dawk li jiġu kkawżati minn xita qalila. Il-kalkolu tat-tagħbija espressa f'e.p. soġġetta għal trattament f'impjant tat-trattament tal-ilma mormi urban, għandu jkun ibbażat ukoll fuq it-tagħbija medja massima ta' kull ġimgha;**
- 4 [...]. Is-sistemi ta' ġbir għandhom jissodisfaw ir-rekwiziti tal-Parti A tal-Anness I.

Artikolu 4

Sistemi individwali

1[...] **L-Istati Membri jistghu jidderogaw** mill-Artikolu 3, [...] **jekk** l-istabbiliment ta' sistema tal-
ġbir **jew il-konnessjoni għaliha** ma tkunx ġustifikata jew għax ma tkunx ser tipproduċi ebda
benefiċċju ambjentali **jew għas-saħħa, ma tkunx teknikament fattibbli** jew minħabba li
tkun tinvolvi kost eċċessiv.

Jekk jidderogaw mill-Artikolu 3, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li sistemi individwali
għall-**ġbir, għall-ħżin u, fejn applikabbli, għat-trattament tal-ilma urban** mormi ("sistemi
individwali") jintużaw **f'agglomerazzjonijiet ta' [...] 1 250 e.p. u aktar, jew f'partijiet minn
dawn l-agglomerazzjonijiet.**

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li s-sistemi individwali jkunu ddisinjati, operati u
miżmuma b'mod li [...] **jinkiseb** l-istess livell ta' **protezzjoni ambjentali** [...] bħat-trattamenti
sekondarji u terzjarji msemmija fl-Artikoli 6 u 7.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li **sistemi individwali li jintużaw f'agglomerazzjonijiet
ta' [...] 1 250 e.p. u aktar** [...] ikunu reġistrati f'registru [...] **nazzjonali, reġjonali jew lokali**
u li spezzjonijiet regolari **jew mezzi oħra ta' verifiki u kontrolli regolari** ta' dawk is-sistemi,
abbazi ta' approċċ ibbażat fuq ir-riskju, jitwettqu mill-awtorità xierqa **jew korp ieħor
awtorizzat fil-livell nazzjonali, reġjonali jew lokali.**

[...] 4. Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta [...] atti **ta' implimentazzjoni** [...] **biex
tiżgura applikazzjoni uniformi ta' din id-Direttiva billi tispeċifika** rekwiżiti minimi [...] **għal:**

(a) id-disinn, it-tħaddim u l-manutenzjoni tas-sistemi individwali **msemmija fil-paragrafi
1 u 2** u;

(b) [...] l-ispezzjonijiet regolari msemmija fil-paragrafu [...] **3, abbazi ta' approċċ ibbażat
fuq ir-riskju** [...].

Dawk l-atti ta' implimentazzjoni ghandhom jigu adottati sa [OP jekk joghgbok dahhal id-data = 24 xahar mid-dhul fis-sehh ta' din id-Direttiva] f'konformita mal-procedura ta' ezami msemija fl-Artikolu 28(2).

[...] **5.** L-Istati Membri li juzaw sistemi individwali biex **jigbru u/jew** jittrattaw aktar minn 2 % tat-taghbija tal-ilma mormi urban **f'livell nazzjonali** minn agglomerazzjonijiet ta' 2 000 e.p. u aktar, ghandhom jipprovdu lill-Kummissjoni b'gustifikazzjoni [...] ghall-uzu ta' sistemi individwali f'kull agglomerazzjoni. Dik il-gustifikazzjoni ghandha:

- (a) turi li l-kundizzjonijiet ghall-uzu tas-sistemi individwali stipulati fil-paragrafu 1 huma ssodisfati;
- (b) tiddekrivi l-mizuri mehuda f'konformita mal-paragrafu 2 **u 3**;
- (c) turi konformita mar-rekwiziti minimi msemija fil-paragrafu [...] **4** fejn il-Kummissjoni tkun ezerçitat is-setgha [...] ta' **implimentazzjoni** taghha skont dak il-paragrafu.

[...] **6.** Il-Kummissjoni ghandha s-setgha li tadotta atti ta' implimentazzjoni li jistabilixxu l-format ghat-tressiq tal-informazzjoni msemija fil-paragrafu [...] **5**. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni ghandhom jigu adottati f'konformita mal-procedura ta' ezami msemija fl-Artikolu 28(2). **Il-Kummissjoni ghandha tipprovdi l-format sa [OP jekk joghgbok dahhal id-data = 24 xahar mid-dhul fis-sehh ta' din id-Direttiva].**

Artikolu 5

Pjanijiet integrati għall-ġestjoni tal-ilma mormi urban

1. Sal-31 ta' Diċembru [...] **2035**, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li jiġi stabbilit pjan integrat għall-ġestjoni tal-ilma mormi urban għal **żoni ta' skular ta'** agglomerazzjonijiet ta' 100 000 e.p. u aktar.
2. Sal-31 ta' Diċembru [...] **2030**, l-Istati Membri għandhom jistabbilixxu lista ta' agglomerazzjonijiet ta' bejn 10 000 e.p. u 100 000 e.p. fejn, meta titqies id-data storika, **l-immudellar** u l-projezzjonijiet klimatiċi l-aktar avvanzati, **kif ukoll il-pressjonijiet u l-valutazzjoni tal-impatti mwettqa skont il-Pjan ta' Mmaniġġjar tal-Baċin tax-Xmara**, tkun tapplika waħda jew aktar mill-kundizzjonijiet li ġejjin:
  - (a) [...] it-tifwir tad-**drenaġġ** [...] johloq riskju għall-ambjent jew għas-saħħa tal-bniedem;
  - (b) [...] it-tifwir tad-**drenaġġ** jirrappreżenta aktar minn [...] **3 %** tat-tagħbija annwali miġbura tal-ilma mormi urban **tal-parametri msemmija fit-Tabelli 1 u, fejn rilevanti, it-Tabella 2 tal-Anness I**, ikkalkulata fuqil-**fluss** ftemp niexef [...];
  - (c) [...] it-tifwir tad-**drenaġġ** [...] jipprevjeni l-issodisfar ta' kwalunkwe wiehed minn dawn li ġejjin:
    - (i) ir-reqwiziti stabbiliti skont l-Artikolu 5 tad-Direttiva (UE) 2020/2184;
    - (ii) ir-reqwiziti stipulati fl-Artikolu 5(3) tad-Direttiva 2006/7/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill³⁸;

---

³⁸ Id-Direttiva 2006/7/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Frar 2006 dwar l-immaniġġjar tal-kwalità tal-ilma għall-ghawm u li tħassar id-Direttiva 76/160/KEE (ĠU L 64, 4.3.2006, p. 37).

(iii) ir-rekwiziti stipulati fl-Artikolu 3 tad-Direttiva 2008/105/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill³⁹;

(iv) l-objettivi ambjentali stipulati fl-Artikolu 4 tad-Direttiva 2000/60/KE;

(v) **ir-rekwiziti stabbiliti skont l-Artikolu 3 tad-Direttiva 2006/118/KE⁴⁰.**

- (d) **għew identifikati punti rilevanti fi drenagg separati fejn l-ilma tax-xeba' urban huwa mistenni li jkun imniġġes b'tali mod li l-iskariku tiegħu fl-ilmijiet riċeventi jista' jitqies bhala riskju għall-ambjent jew għas-saħha tal-bniedem jew jipprevjeni t-twettiq ta' kwalunkwe waħda mid-Direttivi msemmija fil-paragrafu (c).**

L-Istati Membri għandhom jirrieżaminaw il-lista msemmija fl-ewwel subparagrafu kull [...] **sitt** snin wara l-istabbiliment tagħha u jaġġornawha fejn meħtieġ.

3. Sal-31 ta' Diċembru [...] **2040**, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li jiġi stabbilit pjan integrat għall-ġestjoni tal-ilma mormi urban għal **żoni ta' skular tal-** agglomerazzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 2.
4. Il-pjanijiet integrati għall-ġestjoni tal-ilma mormi urban għandhom ikunu disponibbli għall-Kummissjoni fuq talba.
5. Il-pjanijiet integrati għall-ġestjoni tal-ilma mormi urban għandhom jinkludu mill-inqas l-elementi stipulati fl-Anness V.

---

³⁹ Id-Direttiva 2008/105/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Diċembru 2008 dwar standards ta' kwalità ambjentali fil-qasam tal-politika tal-ilma, li temenda u sussegwentement tħassar id-Direttivi tal-Kunsill 82/176/KEE, 83/513/KEE, 84/156/KEE, 84/491/KEE, 86/280/KEE u li temenda d-Direttiva 2000/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 348, 24.12.2008, p. 84).

⁴⁰ Id-Direttiva 2006/118/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Diċembru 2006 dwar il-protezzjoni tal-ilma ta' taħt l-art kontra t-tniġġis u d-deterjorament.

6. Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti ta' implimentazzjoni **biex tiżgura applikazzjoni uniformi ta' dan l-Artikolu billi tispeċifika:**
- (a) [...] metodoloġiji għall-identifikazzjoni tal-miżuri msemmija fil-punt 3 tal-Anness V;
  - (b) [...] metodoloġiji għad-determinazzjoni ta' indikaturi alternattivi biex jiġi vverifikat jekk l-objettiv indikattiv tat-tnaqqis tat-tniġġis imsemmi fil-punt 2 (a) tal-Anness V jintlaħaqx;
  - (c) [...]il-format li bih il-pjanijiet integrati għall-ġestjoni tal-ilma mormi urban għandhom ikunu disponibbli għall-Kummissjoni fejn mitlub f'konformità mal-paragrafu 4.

Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati **[sa OP jekk joghġbok dahhal id-data = 24 xahar mid-dhul fis-seħħ ta' din id-Direttiva]** f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 28(2).

7. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-pjanijiet integrati għall-ġestjoni tal-ilma mormi urban jiġu rieżaminati **tal-anqas** kull [...] **sitt** snin wara l-istabbiliment tagħhom u jiġu aġġornati fejn meħtieġ. **Wara aġġornament tal-lista msemmija fil-paragrafu 2, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li jiġu stabbiliti pjanijiet integrati għall-ġestjoni għall-agglomerazzjonijiet fi żmien sitt snin mill-inklużjoni tagħhom f'dik il-lista.**

Artikolu 6

Trattament sekondarju

1. [...] L-Istati Membri għandhom jiżguraw li **l-iskariki mill-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban li jservu agglomerazzjonijiet ta' 2 000 e.p. u aktar** [...] jissodisfaw ir-rekwiżiti rilevanti għal trattament sekondarju [...] stipulati fil-Parti B u t-Tabella 1 tal-Anness I f'konformità mal-metodi għal monitoraġġ u evalwazzjoni tar-rizultati stabbiliti fil-Parti D tal-Anness I qabel skariku **fl-ilmijiet riċeventi**.

Għal agglomerazzjonijiet ta' bejn 2 000 e.p. u 10 000 e.p. li qed jiskarikaw fl-ilmijiet [...] kostali kif definit fid-Direttiva 2000/60/KE u li japplikaw trattament xieraq f'konformità mal-Artikolu 7 tad-Direttiva tal-Kunsill 91/271/KEE fi [OP jekk joghġbok dahhal id-data = id-data tad-dhul fis-sehh ta' din id-Direttiva], l-obbligu stipulat fl-ewwel paragrafu ma għandux japplika sal-31 ta' Diċembru [...] 2035.

Għal agglomerazzjonijiet li jiskarikaw f'żoni inqas sensittivi kif imsemmi fl-Artikolu 6(1) tad-Direttiva tal-Kunsill 91/271/KEE dwar [OP jekk joghġbok dahhal id-data = data tad-dhul fis-sehh ta' din id-Direttiva], l-obbligi stipulati fl-ewwel paragrafu għandhom japplikaw fi [OP jekk joghġbok dahhal id-data = l-aħhar jum tat-tnax-il sena wara d-dhul fis-sehh ta' din id-Direttiva].

2. [...] L-Istati Membri għandhom jiżguraw li **l-iskariki mill-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban li jservu agglomerazzjonijiet ta' bejn 1 250 e.p. u 2 000 e.p., sal-31 ta' Diċembru 2035** [...] jissodisfaw ir-rekwiżiti rilevanti għal trattament sekondarju stipulati fil-Parti B u t-Tabella 1 tal-Anness I f'konformità mal-metodi għal monitoraġġ u evalwazzjoni tar-rizultati stabbiliti fil-Parti D tal-Anness I [...] qabel skariku **fl-ilmijiet riċeventi** [...].

L-Istati Membri jistghu jidderogaw minn din l-iskadenza jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet fl-Artikolu 23(5).

3.[...]3. L-iskariki tal-ilma urban mormi f'ilmijiet li jinsabu f'regżuni muntanjużi għoljin (aktar minn 1 500 m 'il fuq mil-livell tal-baħar) fejn huwa diffiċli li jiġi applikat trattament bijoloġiku effettiv minhabba temperaturi baxxi, jew skariki f'ilmijiet tal-baħar fond minn agglomerazzjonijiet ta' inqas minn 150 000 e.p. f'regżuni ultraperiferiċi inqas popolati fejn it-topografija u l-ġeografija tat-territorju jagħmluha diffiċli li jiġi applikat trattament bijoloġiku effettiv, jistghu jkunu soġġetti għal trattament inqas strett minn dak preskritt fil-paragrafu 1, sa [OP jekk joghġbok dahħal id-data = l-aħhar jum tal-ghoxrin sena wara d-dhul fis-seħh tad-Direttiva], dment li studji dettaljati juru li tali skariki ma jaffettwawx b'mod negattiv l-ambjent u s-saħħa tal-bniedem u ma jipprevjenux lill-ilmijiet riċeventi milli jissodisfaw l-oġettivi rilevanti dwar il-kwalità u d-dispożizzjonijiet rilevanti ta' leġiżlazzjoni rilevanti ohra tal-Unjoni.

4.[...]

Artikolu 7

Trattament terzjarju

1. Sal-31 ta' Diċembru [...] **2035**, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-iskariki minn 50 % tal-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban li jittrattaw tagħbija ta' [...] **150 000** e.p. u aktar, u li ma japplikawx trattament terzjarju fi [OP jekk joghġbok dahħal id-data = id-data tad-dhul fis-seħh ta' din id-Direttiva] **jissodisfaw ir-rekwiżiti rilevanti għal** [...] trattament terzjarju f'konformità mal-**Parti B u t-Tabella 2 tal-Anness I** qabel skariku fl-ilmijiet riċeventi. [...]

Sal-31 ta' Diċembru [...] **2040**, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-impjanti kollha tat-tattament tal-ilma mormi urban li jittrattaw tagħbija ta' [...] **150 000** e.p. u aktar [...] **jissodisfaw ir-rekwiżiti għal** trattament terzjarju fil-**Parti B u t-Tabella 2 tal-Anness I qabel skariku fl-ilmijiet riċeventi.** [...]

2. Sal-31 ta' Diċembru [...] **2027**, l-Istati Membri għandhom jistabbilixxu lista ta' żoni fit-territorju tagħhom li huma sensitivi għall-ewtrofikazzjoni u jaġġornaw dik il-lista kull [...] **sitt snin** li jibdeu fil-31 ta' Diċembru [...] **2033**.

Il-lista msemmija fl-ewwel subparagrafu għandha tinkludi ż-żoni identifikati fl-Anness II.

Ir-rekwiżit stipulat fl-ewwel subparagrafu ma għandux japplika meta Stat Membru jimplimenta trattament terzjarju f'konformità mal-**[...]Parti B u t-Tabella 2 tal-Anness I** fit-territorju kollu tiegħu.

3.[...]

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-iskariki minn agglomerazzjonijiet ta' 10 000 e.p. u aktar jissodisfaw ir-rekwiżiti rilevanti għat-trattament terzjarju stipulati fil-Parti B u t-Tabella 2 tal-Anness I qabel ma jiġu skarikati f'żoni inklużi fil-lista msemmija fil-paragrafu 2:

- (a) sal-31 ta' Diċembru 2033 għal 20 % ta' dawn l-agglomerazzjonijiet;
- (b) sal-31 ta' Diċembru 2039 għal 60 % ta' dawn l-agglomerazzjonijiet;
- (c) sal-31 ta' Diċembru 2045 għall-agglomerazzjonijiet kollha.

L-Istati Membri jistgħu jidderogaw mill-iskadenzi fl-Artikolu 7(3) jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet fl-Artikolu 23(5). Madankollu, l-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban li jittrattaw tagħbija ta' 150 000 e.p. u aktar xorta għandhom jissodisfaw l-iskadenzi stabbiliti fl-Artikolu 7(1).

3a. L-iskariki ta' ilma mormi urban imsemmija fil-paragrafi 1 u 3 għandhom jissodisfaw ir-rekwiżiti rilevanti fil-Parti B u t-Tabella 2 tal-Anness I f'konformità mal-metodi għall-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tar-riżultati stabbiliti fil-Parti D tal-Anness I.

3b. Għall-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban li qed jinbnew, jew li għaddejjin minn restawr maġġuri tat-trattament terzjarju tagħhom jew ġew ikkummissjonati wara l-31 ta' Diċembru 2020 u qabel id-data tad-dhul fis-sehh ta' din id-Direttiva, ir-rekwiżiti stipulati fl-Artikolu 7 ta' din id-Direttiva, għandhom japplikaw mill-inqas hames snin wara l-iskadenzi stabbiliti fil-paragrafi 1 u 3.

4. [...]

Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti delegati f'konformità mal-proċedura msemmija fl-Artikolu 27 biex temenda **l-metodi għall-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tar-riżultati fil-Parti**[...] D tal-Anness I sabiex tadatta[...] għall-progress teknoloġiku u xjentifiku.

5. B'deroga mill-paragrafu[...] 3 [...], l-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li impjant tat-trattament tal-ilma mormi individwali li jinsab f'żona inkluża f'lista msemmija fil-paragrafu 2 ma għandux ikun soġġett għar-rekwiziti stipulati fil-paragrafu[...] 3 [...], fejn jista' jintwera li l-percentwal minimu ta' tnaqqis tat-tagħbija generali li tidhol fl-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban kollha f'dik iż-żona jkun:

(a) Mill-inqas 75 % għall-fosforu totali u mill-inqas 75 % għan-nitroġenu totali mid-data tad-dhul fis-sehħ ta' din id-Direttiva.

([...] **b)** 82,5 % għall-fosforu totali u 80 % għan-nitroġenu totali sal-31 ta' Diċembru [...] **2039**;

([...] **c)** [...] **87,5 %** għall-fosforu totali u [...] **82,5 %** għan-nitroġenu totali sal-31 ta' Diċembru [...] **2045**.

6. Skariki minn impjanti ta' trattament ta' ilma mormi urban ta' 10 000 e.p. u aktar f'baċir idrografiku ta' żona sensitiva għall-ewtrofikazzjoni inkluża f'lista msemmija fil-paragrafu 2 għandhom ikunu soġġetti wkoll għall-paragrafi 3[...] u 5.

7. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-iskariki minn impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban li jinsabu f'żona inkluża fil-lista msemmija fil-paragrafu 2 wara waħda mill-aġġornamenti regolari tal-lista meħtieġa minn dak il-paragrafu jissodisfaw ir-rekwiziti stabbiliti fil-paragrafu[...] 3 [...] fi żmien seba' snin mill-inklużjoni f'dik il-lista.

Artikolu 8

Trattament kwaternarju

1. [...] L-Istati Membri għandhom jiżguraw li [...] skariki minn impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban li jittrattaw tagħbija ta' [...] **200 000** e.p. u aktar **jissodisfaw ir-rekwiżiti rilevanti għal trattament kwaternarju ta' ilma mormi urban** [...] **stipulati fil-Parti B u t-Tabella 3 tal-Anness I f'konformità mal-metodi għall-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tar-riżultati stabbiliti fil-Parti D tal-Anness I qabel skariku fl-ilmijiet riċeventi:**
  - (a) **sal-31 ta' Diċembru 2035 għal skariki minn 20 % ta' dawn l-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban;**
  - (b) [...]sal-31 ta' Diċembru [...] **2040**[...] **għal skariki minn 60 % ta' dawn l-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban**
  - (c) **sal-31 ta' Diċembru 2045 għall-iskariki kollha minn dawn l-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban.**
2. Fil-31 ta' Diċembru 2030, l-Istati Membri għandhom ikunu stabbilixxew lista ta' żoni fit-territorju nazzjonali tagħhom fejn il-koncentrazzjoni jew l-akkumulazzjoni ta' mikrosustanzi niġġiesa **minn impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban** tirrappreżenta [...] riskju għas-saħħa tal-bniedem jew għall-ambjent. L-Istati Membri għandhom jirrieżaminaw dik il-lista **fl-2033, u minn hemm 'il quddiem** kull [...] **sitt** snin [...] u jaġġornawha jekk ikun meħtieġ.

Il-lista msemmija fl-ewwel subparagrafu għandha tkun **ibbażata fuq valutazzjoni tar-riskji għas-saħha tal-bniedem jew l-ambjent li johloq l-iskariku ta' mikrosustanzi niġġiesa f'ilma mormi urban** [...]fiż-żoni li ġejjin, [...]:

- (a) korpi tal-ilma użati għall-astrazzjoni tal-ilma maħsub għall-konsum mill-bniedem kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (1), tad-Direttiva (UE) 2020/2184;
- (b) ilma għall-ghawm li jaqa' fil-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva 2006/7/KE;
- (c) għadajjar kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (5), tad-Direttiva 2000/60/KE;
- (d) xmajjar kif definiti fl-Artikolu 2, il-punt (4), tad-Direttiva 2000/60/KE jew flussi ohra tal-ilma fejn il-proporzjon tad-dilwizzjoni jkun inqas minn 10;
- (e) żoni fejn iseħħu l-attivitajiet tal-akkwakultura, kif definiti fl-Artikolu 4, il-punt (25), tar-Regolament (UE) Nru 1380/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁴¹;
- (f) żoni fejn huwa meħtieġ trattament addizzjonali biex jiġu ssodisfati r-rekwiżiti stipulati fid-Direttivi 2000/60/KE, **2006/118/KE** u 2008/105/KE.
- (g) ilma tal-kosta kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (7), tad-Direttiva 2000/60/KE.**
- (h) ilmijiet temporanji kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (6), tad-Direttiva 2000/60/KE.**
- (i) ilmijiet marini kif definit fl-Artikolu 3, il-punt (1), tad-Direttiva 2008/56/KE.**

Il-valutazzjoni tar-riskju msemmija fit-tieni subparagrafu għandha tiġi kkomunikata lill-Kummissjoni fuq talba.

---

⁴¹ Ir-Regolament (UE) Nru 1380/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2013 dwar il-Politika Komuni tas-Sajd, li jemenda r-Regolamenti tal-Kunsill (KE) Nru 1954/2003 u (KE) Nru 1224/2009 u li jhassar ir-Regolamenti tal-Kunsill (KE) Nru 2371/2002 u (KE) Nru 639/2004 u d-Deċiżjoni tal-Kunsill 2004/585/KE (ĠU L 354, 28.12.2013, p. 22).

3. Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti ta' implimentazzjoni li jistabbilixxu l-format tal-valutazzjoni tar-riskju msemmija fl-paragrafu 2, it-tieni subparagrafu, u l-metodu li għandu jintuża għal dik il-valutazzjoni tar-riskju. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 28(2).
4. [...] L-Istati Membri għandhom jiżguraw li [...] agglomerazzjonijiet ta' [...] 10 000 e.p. u [...] **aktar jissodisfaw ir-rekwiżiti rilevanti għal** [...] trattament kwaternarju **stipulat fil-Parti B u t-Tabella 3 tal-Anness I f'konformità mal-metodi għall-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tar-riżultati stabbiliti fil-Parti D tal-Anness I** [...] qabel skariku f'żoni inklużi fil-lista msemmija fil-paragrafu 2:
- (a) sal-31 ta' Diċembru 2035 għal 20 % ta' dawn l-agglomerazzjonijiet;
  - (b) sal-31 ta' Diċembru 2040 għal 60 % ta' dawn l-agglomerazzjonijiet;
  - (c) sal-31 ta' Diċembru 2045 għall-agglomerazzjonijiet kollha.

[...]

5.[...]

5. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-iskariki minn impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban li jinsabu f'żona inkluża fil-lista msemmija fil-paragrafu 2 wara wiehed mill-aġġornamenti regolari tal-lista meħtieġa minn dak il-paragrafu, jissodisfaw ir-rekwiżiti stabbiliti fil-paragrafu 4 u fil-Parti B u t-Tabella 3 tal-Anness I fi żmien seba' snin mill-inklużjoni f'dik il-lista, iżda mhux aktar tard mill-iskadenzi [...]stipulati fil-paragrafu 4.

Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti delegati f'konformità mal-proċedura msemmija fl-Artikolu 27 biex temenda **l-metodi għall-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tar-riżultati fil-Parti**[...] D tal-Anness I [...] għall-progress teknoloġiku u xjentifiku.

6. [...] [...] **Il-Kummissjoni** [...] **tista'** tadotta atti ta' implimentazzjoni biex tistabbilixxi l-metodi ta' monitoraġġ u kampjunar li għandhom jintużaw mill-Istati Membri biex jiddeterminaw il-preżenza u l-kwantitajiet fl-ilma mormi urban tal-indikaturi stipulati fit-tabella 3 [...] tal-Anness I. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 28(2).

Artikolu 9

Responsabbiltà estiża tal-produttur

1. L-Istati Membri għandhom jieħdu miżuri biex jiżguraw li **sa [OP jekk joghġbok dahhal id-data = l-ahhar jum tat-tielet sena mid-data tad-dhul fis-sehh ta' din id-Direttiva]**, il-produtturi li jintroduċu fis-suq kwalunkwe wieħed mill-prodotti elenkati fl-Anness III jkollhom responsabbiltà estiża tal-produttur.

Tali miżuri għandhom jiżguraw li dawk il-produtturi jkopru:

- (a) il-kostijiet shaħ għall-konformità mar-rekwiziti stipulati fl-Artikolu 8, inkluż il-kostijiet għat-trattament kwaternarju tal-ilma mormi urban biex jitnehhew il-mikrosustanzi niġġiesa li jirriżultaw mill-prodotti u r-residwi tagħhom li jintroduċu fis-suq, għall-monitoraġġ tal-mikrosustanzi niġġiesa msemmija fl-Artikolu 21(1), il-punt (a); u
- (b) il-kostijiet għall-ġbir u l-verifika tad-data dwar il-prodotti mqiegħda fis-suq; u
- (c) kostijiet oħra meħtieġa biex jeżerċitaw ir-responsabbiltà estiża tal-produttur.

2. L-Istati Membri għandhom jeżoneraw lill-produtturi mir-responsabbiltà estiza tal-produttur tagħhom skont il-paragrafu 1 meta l-produtturi jkunu jistgħu juru kwalunkwe waħda minn dawn li ġejjin:
- (a) il-kwantità [...] **tas-sustanzi li jinsabu fil-prodotti** li jintroduċu fis-suq tal-**Unjoni** tkun inqas minn [...] **tunnellata waħda** [...]fis-sena;
  - (b) il-prodotti li jintroduċu fis-suq ma jiġġenerawx mikrosustanzi niġġiesa fl-ilmijiet mormija fi tmiem ħajjithom.
3. Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti ta' implimentazzjoni biex tistabbilixxi kriterji dettaljati dwar l-applikazzjoni uniformi tal-kundizzjoni stabbilita fil-paragrafu 2, il-punt (b), għal kategoriji speċifiċi ta' prodotti **u tal-perikli tagħhom**. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 28(2) **sa mhux aktar tard minn [OP jekk joghġbok dahhal id-data = l-aħhar jum tat-tieni sena mid-dhul fis-sehh ta' din id-Direttiva]**.
4. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-produtturi msemmija fil-paragrafu 1 jeżerċitaw ir-responsabbiltà estiza tal-produttur b'mod kollettiv.[...]

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li:

- (a) il-produtturi msemmija fil-paragrafu 1 darba fis-sena għandhom jipprovdu lill-organizzazzjonijiet b'kompetenza fil-qasam tar-responsabbiltà tal-produtturi b'dan li ġej:
  - (i) il-kwantitajiet annwali tal-prodotti elenkati fl-Anness III li jintroduċu fis-suq fil-kuntest tal-attività professjonali tagħhom;
  - (ii) informazzjoni dwar il-periklu tal-prodotti msemmija fil-punt (i) fl-ilmijiet mormija fi tmiem ħajjithom;
  - (iii) meta rilevanti, lista ta' prodotti eżonerati f'konformità mal-paragrafu 2;

- (b) il-produtturi msemmija fil-paragrafu 1 għandhom jikkontribwixxu finanzjarjament għall-organizzazzjonijiet b'kompetenza fil-qasam tar-responsabbiltà tal-produtturi sabiex ikopru l-kostijiet li jirrizultaw mir-responsabbiltà estiża tal-produttur tagħhom;
- (c) il-kontribuzzjoni ta' kull produttur, kif imsemmija fil-punt (b), tiġi ddeterminata abbazi tal-kwantitajiet u l-periklu fl-ilmijiet mormija **tas-sustanzi li jinsabu fil-prodotti** li jitqiegħdu fis-suq;
- (d) l-organizzazzjonijiet b'kompetenza fil-qasam tar-responsabbiltà tal-produtturi huma soġġetti għal awditi annwali indipendenti tal-ġestjoni finanzjarja tagħhom, inkluż il-kapaċità tagħhom li jkopru l-kostijiet imsemmija fil-paragrafu 1 [...], il-kwalità u l-adeqwatezza tal-informazzjoni miġbura skont il-punt (a) u l-adeqwatezza tal-kontribuzzjonijiet miġbura skont il-punt (b).

5. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li:

- (a) ir-rwoli u r-responsabbiltajiet tal-atturi rilevanti kollha involuti, inklużi l-produtturi msemmija fil-paragrafu 1, l-organizzazzjonijiet b'kompetenza fil-qasam tar-responsabbiltà tal-produtturi, l-operaturi privati jew pubbliċi tal-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban u l-awtoritajiet kompetenti lokali, ikunu definiti b'mod ċar;
- (b) jiġu stabbiliti objettivi għall-ġestjoni tal-ilma mormi urban sabiex ikun hemm konformità mar-rekwiżiti u mal-iskadenzi stabbiliti skont l-Artikolu 8(1), (4) u (5) u ma' kwalunkwe objettiv kwantitattiv jew kwalitattiv ieħor li jitqies rilevanti għall-implimentazzjoni tar-responsabbiltà estiża tal-produttur;
- (c) hemm fis-seħh sistema ta' rapportar biex tingabar data dwar il-prodotti msemmija fil-paragrafu 1 imqiegħda fis-suq tal-Istat Membru mill-produtturi u data dwar it-trattament kwaternarju tal-ilma mormi, kif ukoll data oħra rilevanti għall-finijiet tal-punt (b) **ta' dan il-paragrafu.**

Artikolu 10

Rekwiziti minimi għall-organizzazzjonijiet b'kompetenza fil-qasam tar-responsabbiltà tal-produtturi

1. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li kwalunkwe organizzazzjoni b'kompetenza fil-qasam tar-responsabbiltà tal-produtturi stabbilita skont l-Artikolu 9(4):
  - (a) ikollha kopertura ġeografika definita b'mod ċar li tkun koerenti mar-rekwiziti stipulati fl-Artikolu 8;
  - (b) ikollha l-mezzi finanzjarji u organizzattivi meħtieġa biex tissodisfa l-obbligi ta' responsabbiltà estiża tal-produttur tal-produtturi, **inkluż garanziji finanzjarji biex tiġi żgurata l-kontinwità tat-trattament kwaternarju tal-ilma mormi urban f'konformità mal-Artikolu 8 ta' din id-Direttiva fiċ-ċirkostanzi kollha;**
  - (c) tagħmel disponibbli għall-pubbliku informazzjoni dwar:
    - (i) is-sjieda u l-membri tagħha;
    - (ii) il-kontribuzzjonijiet finanzjarju mhallsa mill-produtturi;
    - (iii) l-attivitajiet li twettaq kull sena, inkluża informazzjoni ċara dwar kif jintużaw il-mezzi finanzjarji tagħha.

L-ghoti ta' informazzjoni lill-pubbliku skont dan l-Artikolu għandu jkun minghajr preġudizzju għall-preżervazzjoni tal-kunfidenzjalità ta' informazzjoni kummerċjalment sensittiva f'konformità mad-dritt rilevanti tal-Unjoni u nazzjonali.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li dawn il-miżuri jinkludu proċedura ta' rikonoxximent nazzjonali tal-organizzazzjonijiet b'kompetenza fil-qasam tar-responsabbiltà tal-produtturi li tiċċertifika l-konformità tagħhom mar-rekwiziti stipulati f'dan il-paragrafu qabel l-istabbiliment u t-thaddim effettivi tagħhom.

2. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu qafas adegwat ta' monitoraġġ u infurzar biex jiżguraw li l-organizzazzjonijiet b'kompetenza fil-qasam tar-responsabbiltà tal-produtturi jissodisfaw l-obbligi tagħhom, li l-mezzi finanzjarji tal-organizzazzjonijiet b'kompetenza fil-qasam tar-responsabbiltà tal-produtturi jintużaw kif xieraq u li l-atturi kollha li jkollhom responsabbiltà estiża tal-produttur jirrapportaw data affidabbli lill-awtoritajiet kompetenti u, meta jintalbu, lill-organizzazzjonijiet b'kompetenza fil-qasam tar-responsabbiltà tal-produtturi.
3. Fejn, fit-territorju ta' Stat Membru, ikun hemm diversi organizzazzjonijiet b'kompetenza fil-qasam tar-responsabbiltà tal-produtturi, l-Istat Membru kkonċernat għandu jahtar mill-inqas korp wieħed indipendenti mill-interessi privati jew jahtar awtorità pubblika biex tissorvelja l-implimentazzjoni.
4. L-Istat Membru għandu jiżgura li l-produtturi stabbiliti fit-territorju ta' Stat Membru ieħor u li jqiegħdu l-prodotti fis-suq tiegħu:
  - (a) jaħtru persuna ġuridika jew fiżika stabbilita fit-territorju tiegħu bħala rappreżentant awtorizzat sabiex jissodisfa l-obbligi ta' responsabbiltà estiża tal-produttur fit-territorju tiegħu; jew
  - (b) jieħdu miżuri ekwivalenti għall-punt (a).
5. L-Istati Membri għandhom jiżguraw djalogu regolari bejn il-partijiet ikkonċernati rilevanti involuti fl-implimentazzjoni tar-responsabbiltà estiża tal-produttur, inklużi l-produtturi u d-distributuri, l-organizzazzjonijiet b'kompetenza fil-qasam tar-responsabbiltà tal-produtturi, l-operaturi privati jew pubbliċi tal-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban, l-awtoritajiet lokali u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà civili.
6. **Sad-data tad-dhul fis-seħh ta' din id-Direttiva, il-Kummissjoni għandha tipprevedi l-organizzazzjoni ta' skambju ta' informazzjoni, esperjenza u l-ahjar Prattiki bejn l-Istati Membri dwar l-implimentazzjoni tal-Artikoli 9 u 10 u b'mod partikolari dwar:**
  - (a) **il-miżuri għall-kontroll tal-istabbiliment, ir-rikonoxximent u l-funzjonament tal-Organizzazzjonijiet b'Kompetenza fil-Qasam tar-Responsabbiltà tal-Produtturi;**
  - (b) **il-miżuri għall-kontroll tal-konformità tal-produtturi mal-obbligi tagħhom definiti f'din id-direttiva;**

- (c) l-implimentazzjoni effettiva
  - (i) tal-kopertura tal-kost shih kif imsemmi fl-Artikolu 9(1), u
  - (ii) tal-kontroll tal-metodi tal-kalkolu tal-kontribuzzjonijiet tal-produtturi mill-organizzazzjoni b'responsabbiltà estiza tal-produtturi kif imsemmi fil-punt c) tal-...Artikolu 9(4);
- (d) l-eżonerazzjonijiet moghtija skont l-Artikolu 9;
- (e) kwalunkwe kwistjoni ohra relatata mal-implimentazzjoni effettiva tal-Artikoli 9 u 10.

Il-Kummissjoni ghandha tippubblika r-rizultati tal-iskambju ta' informazzjoni, l-esperjenza u l-aħjar prattiki dwar dawn l-aspetti u aspetti rilevanti ohra, u fejn ikun rilevanti, tagħti rakkomandazzjonijiet u/jew linji gwida lill-Istati Membri.

Abbażi tal-informazzjoni li tinghata mill-Istati Membri, il-Kummissjoni ghandha tistabbilixxi u taġġorna regolarment lista tat-talbiet għal eżonerazzjonijiet li tirċievi mill-Istati Membri minn produtturi skont l-Artikolu 9(2). Din il-lista ghandha titqiegħed għad-dispożizzjoni tal-awtoritajiet nazzjonali kompetenti tal-Istati Membri meta jitolbuha.

Artikolu 11

Newtralità enerġetika [...]

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li kull erba' snin isiru awditi tal-enerġija, **kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (32), tad-Direttiva 2023/1791**, tal-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban u tas-sistemi ta' ġbir **li jkunu qed jithaddmu**. Dawk l-awditi għandhom [...] jinkludu identifikazzjoni tal-potenzjal għal **mizuri** kosteffettivi **biex jitnaqqas l-użu tal-enerġija u [...] tittejjeb il**-produzzjoni tal-enerġija rinnovabbli, b'enfasi partikolari fuq l-identifikazzjoni u l-użu tal-potenzjal għall-produzzjoni tal-bijogass, filwaqt li jitnaqqsu l-emissjonijiet [...] tal-**gassijiet serra**. L-ewwel verifiki għandhom jitwettqu:
  - (a) sal-31 ta' Diċembru [...] **2030** għall-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban li jittrattaw tagħbija ta' 100 000 e.p. u aktar u s-sistemi ta' ġbir konnessi magħhom;
  - (b) sal-31 ta' Diċembru [...] **2035** għall-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban li jittrattaw tagħbija ta' bejn 10 000 e.p. u 100 000 e.p. u s-sistemi ta' ġbir konnessi magħhom.
2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li **l-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban li jittrattaw tagħbija ta' 10 000 e.p. u aktar jipproduċu** [...] l-enerġija minn sorsi rinnovabbli, kif definit fl-Artikolu 2(1) tad-Direttiva (UE) 2018/2001, [...] **b'mod partikolari abbażi tar-riżultati tal-awditi msemmija fil-paragrafu 1.**

Din l-enerġija għandha tiġi prodotta mill-operatur tal-impjant tat-trattament tal-ilma mormi urban, fuq il-post jew mhux fuq il-post. Massimu ta' [...] 30 % tal-enerġija tista' tinxtara minn sorsi [...] esterni.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, fil-livell nazzjonali, l-enerġija annwali totali minn sorsi rinnovabbli prodotta minn impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban jew l-enerġija mixtrija skont it-tieni subparagrafu [...] [...] tkun ekwivalenti għal mill-inqas:

(a) [...] **20 %** tal-enerġija annwali totali użata minn impjanti bħal dawn sal-31 ta' Diċembru 2030;

(aa) **40 %** tal-enerġija annwali totali użata minn impjanti bħal dawn sal-31 ta' **Diċembru 2035;**

(b) [...] **60 %** tal-enerġija annwali totali użata minn impjanti bħal dawn sal-31 ta' Diċembru [...] **2040;**

(c) 100 % tal-enerġija annwali totali użata minn impjanti bħal dawn sal-31 ta' Diċembru [...] **2045.**

3. Il-Kummissjoni tista' tadotta att ta' implimentazzjoni għall-istabbiliment tal-metodi biex tivvaluta jekk intlahqux l-oġġettivi fil-paragrafu 2. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 28(2).

Artikolu 12

Kooperazzjoni transkonfinali

1. Fejn l-ilmijiet li jkunu fiż-zona ta' ġurisdizzjoni ta' Stat Membru jkunu affettwati b'mod negattiv minn skariki ta' ilma mormi minn Stat Membru ieħor jew pajjiż terz, l-Istat Membru li l-ilmijiet tiegħu huma affettwati għandu javża lill-Istat Membru l-ieħor jew lill-pajjiż terz u lill-Kummissjoni dwar il-fatti rilevanti.

Din in-notifika għandha tkun immedjata f'każ ta' tniġġis inċidentali li jista' jaffettwa b'mod sinifikanti l-korpi tal-ilma 'l isfel minnu.

L-Istati Membri kkonċernati għandhom jikkooperaw biex jidentifikaw l-skariki inkwistjoni u l-miżuri li għandhom jittiehdu fis-sors biex jiġu protetti l-ilmijiet li jkunu affettwati u biex b'hekk tiġi żgurata konformità ma' din id-Direttiva.

2. L-Istati Membri għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni bi kwalunkwe kooperazzjoni msemmija fil-paragrafu 1. Il-Kummissjoni għandha tipparteċipa f'tali kooperazzjoni fuq talba tal-Istati Membri kkonċernati.

Artikolu 13

Kundizzjonijiet klimatiċi lokali

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li impjanti ta' trattament ta' ilma mormi urban mibnija biex iħarsu l-kriterji stipulati fl-Artikoli 6, 7 u 8 ikunu ppjanati, mibnija, mħaddma u miżmuma biex jiżguraw operat suffiċjenti taht il-kundizzjonijiet klimatiċi normali kollha. Meta dawn l-impjanti jkunu qed jiġu mfassla, għandhom jiġu kkunsidrati varjazzjonijiet tat-tagħbija skont l-istaġuni tas-sena.

Artikolu 14

Skariki ta' ilma mormi mhux domestiku

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-iskariki ta' ilma mormi mhux domestiku f'sistemi ta' ġbir u impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban ikunu soġġetti għal **regolamenti preċedenti u/jew** awtorizzazzjonijiet speċifiċi mill-awtorità kompetenti **jew minn korp xieraq**.

Dawk ir-regolamenti preċedenti u/jew awtorizzazzjonijiet speċifiċi għandhom jiżguraw li r-rekwiziti tal-kwalità tal-ilma stipulati f'leġiżlazzjoni oħra tal-Unjoni jiġu ssodisfati, u, fejn ikun applikabbli, li l-kwalità u l-kwantità tal-iskariki rilevanti ta' ilma mormi mhux domestiku jiġu mmonitorjati.

Fejn jiġu previsti regolamenti preċedenti u/jew awtorizzazzjonijiet speċifiċi għal skariki f'sistemi ta' ġbir u impjanti tat-trattament tal-ilma mormi, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtorità kompetenti:

- (a) tikkonsulta **u tinforma** lill-operaturi tas-sistemi ta' ġbir u tal-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban li fihom jiġi skarikat l-ilma mormi mhux domestiku qabel ma tagħti awtorizzazzjonijiet speċifiċi;
- (b) **fuq talba**, tippermetti lill-operaturi ta' sistemi ta' ġbir u ta' impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban li jirċievu skariki ta' ilma mormi mhux domestiku jikkonsultaw l-awtorizzazzjonijiet speċifiċi mogħtija fiż-żoni tal-ġbir tal-ilma tagħhom [...].
- (c) **meta jiġu previsti regolamenti preċedenti għall-iskariki fis-sistemi tal-ġbir u fl-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-operaturi tas-sistemi tal-ġbir u tal-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban li fihom jiġi skarikat l-ilma mormi mhux domestiku, jiġu kkonsultati qabel ma jiġu adottati r-regolamenti minn qabel.**

2. L-Istati Membri għandhom **jiżguraw li l-awtoritajiet kompetenti jew il-korpi xierqa** jiehdu l-miżuri xierqa, inkluż rieżami tar-**regolamenti u/jew** l-awtorizzazzjonijiet speċifiċi **minn qabel**, biex jidentifikaw, jipprevjenu u jnaqqsu kemm jista' jkun is-sorsi ta' tniġġis fl-ilma mormi mhux domestiku msemmi fil-paragrafu 1 **ta' dan l-Artikolu** fejn tinholoq kwalunkwe waħda mis-sitwazzjonijiet li ġejjin:

- (a) lis-sustanzi niġġiesa jkunu ġew identifikati fid-dhul u fil-ħruġ tal-impjant tat-trattament tal-ilma mormi urban skont il-monitoraġġ tal-Artikolu 21(3);
- (b) il-ħama li tirrizulta mit-trattament tal-ilma mormi urban għandha tintuża f'konformità mad-Direttiva tal-Kunsill 86/278/KEE⁴²;

---

⁴² Id-Direttiva tal-Kunsill 86/278/KEE tat-12 ta' Ġunju 1986 dwar il-protezzjoni tal-Ambjent, u b'mod partikolari tal-ħamrija, meta l-ħama tad-drenaġġ jintuża fl-agrikoltura (ĠU L 181, 4.7.1986, p. 6).

- (c) l-ilma mormi urban ittrattat għandu jerga' jintuza f'konformità mar-Regolament (UE) 2020/741;
- (d) l-ilmijiet riċeventi jintużaw għall-astrazzjoni tal-ilma maħsub għall-konsum mill-bniedem kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (1), tad-Direttiva (UE) 2020/2184;
- (e) it-tniġġis tal-ilma mormi mhux domestiku skarikat fis-sistema ta' gbir, jew l-impjant tat-trattament tal-ilma mormi urban johloq riskju għat-thaddim ta' dik is-sistema jew impjant.

3. **Ir-regolamenti u l-awtorizzazzjonijiet speċifiċi minn qabel** imsemmija fil-paragrafu 1 ta' **dan l-Artikolu** għandhom jissodisfaw ir-rekwiżiti stipulati fil-Parti C tal-Anness I. Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti delegati f'konformità mal-proċedura msemmija fl-Artikolu 27 biex temenda l-Parti C tal-Anness I fid-dawl tal-progress tekniku u xjentifiku fil-qasam tal-protezzjoni ambjentali.

4. L-awtorizzazzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1 għandhom jiġu rieżaminati u, meta jkun hemm bżonn, adattati mill-inqas kull [...] **ghaxar** snin.

Ir-regolamenti minn qabel imsemmija fil-paragrafu 1 għandhom jiġu rieżaminati f'intervalli regolari u, meta jkun hemm bżonn, adattati.

Jekk il-karatteristiċi tal-ilma mormi mhux domestiku, tal-impjant tat-trattament tal-ilma mormi urban jew tal-korp tal-ilma riċeventi jinbidlu b'mod sinifikanti, l-awtorizzazzjonijiet speċifiċi għandhom jiġu rieżaminati u adattati għal dawn il-bidliet.

Artikolu 15

Użu mill-ġdid tal-ilma u skariki tal-ilma mormi urban

1. L-Istati Membri għandhom jippromwovu [...] l-użu mill-ġdid tal-ilma mormi ttrattat mill-impjanti [...] tat-trattament tal-ilma mormi urban **fejn ikun xieraq**. Meta l-ilma mormi **urban** ittrattat jerga' jintuża għat-tisqija agrikola, dan għandu jikkonforma mar-rekwiżiti stabbiliti skont ir-Regolament (UE) 2020/741.

Meta l-ilma mormi urban ittrattat jerga' jintuża għat-tisqija agrikola, l-Istati Membri jistgħu jidderogaw mir-rekwiżiti għat-trattament terzjarju fit-Tabella 2 tal-Anness I, għall-frazzjoni tal-ilma mormi urban ittrattat li tkun esklużivament destinata għall-użu mill-ġdid fit-tisqija agrikola, fejn tkun tista' tingħata prova ta' dan kollu li ġej:

- (a) **il-kontenut tan-nutrijenti fil-frazzjoni użata mill-ġdid ma jaqbiżx id-domanda tal-ghelejjel fil-mira; u**
  - (b) **ma jkun hemm l-ebda riskju għall-ambjent, b'mod partikolari fir-rigward tal-ewtrofikazzjoni tal-ilmijiet fl-istess żona tal-ġbir tal-ilma; u ma jkun hemm l-ebda riskju għas-saħha tal-bniedem b'mod partikolari fir-rigward ta' organiżmi patoġeniċi, u**
  - (c) **l-impjant tat-trattament ikollu kapaċità biżżejjed biex jittratta jew jahżen l-ilma mormi urban, biex jevita l-iskariku fl-ilmijiet riċeventi li ma jissodisfax ir-rekwiżiti stipulati fil-Parti B u fit-Tabella 2 tal-Anness I f'konformità mal-metodi ta' kontroll stabbiliti fil-Parti D tal-Anness I.**
2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li **mill-inqas** l-iskariki **kollha** minn impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban **ta' [...] 1 250 e.p. u aktar** ikunu soġġetti għal regolamenti u/jew awtorizzazzjonijiet speċifiċi minn qabel. Tali **regolamenti u/jew** awtorizzazzjonijiet għandhom jiżguraw li r-rekwiżiti stipulati fil-Parti B tal-Anness I jiġu ssodisfati.

3. Ir-regolamenti minn qabel u/jew awtorizzazzjonijiet speċifiċi msemmija fil-paragrafu 2 għandhom jiġu rieżaminati mill-inqas kull [...] **għaxar** snin u, jekk ikun hemm bżonn, adattati. **Id-dispożizzjonijiet tal-awtorizzazzjonijiet speċifiċi għandhom jiġu aġġornati fil-każijiet fejn il-karatteristiċi tal-ilma mormi urban li jkun diehel jew l-iskariki mill-impjant tat-trattament tal-ilma mormi urban jew tal-korp tal-ilma riċeventi jinbidlu b'mod sinifikanti biex jiġi żgurat li daww ir-rekwiżiti stipulati fil-Parti B tal-Anness I jibqgħu jiġu ssodisfati.**
4. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri kollha meħtieġa biex [...] jadattaw l-infrastrutturi tagħhom tal-ġbir u t-trattament tal-ilma mormi urban biex jindirizzaw żieda fit-tagħbijiet tal-ilma mormi domestiku, inkluż il-bini ta' infrastrutturi godda fejn ikun meħtieġ. B'dan, l-Istati Membri għandhom jitqiesu li jikkonformaw mal-objettivi **ambjentali** stipulati fl-Artikolu 4 tad-Direttiva 2000/60/KE jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet kollha li ġejjin:
- (a) **[...] il-bini jew l-espansjoni ta' impjant tat-trattament tal-ilma mormi urban [...] għat-trattament ta' tagħbijiet akbar ta' ilma mormi domestiku jew tagħbijiet ta' ilma mormi domestiku li altrimenti jkunu soġġetti għal awtorizzazzjoni minn qabel f'konformità ma' din id-Direttiva;**
- (b) **il-benefiċċji tal-impjant tat-trattament tal-ilma mormi urban f'(a) ma jistgħux jinkisbu b'mezzi oħra minhabba raġunijiet ta' fattibbiltà teknika jew ta' kost sproporzjonat, inkluż il-konsiderazzjoni ta' punti alternattivi ta' skariku ta' impjanti tal-ilma mormi urban, li jikkontribwixxu biex jinkisbu l-objettivi ambjentali fl-Artikolu 4 tad-Direttiva 2000/60/KE [...];**

- (c) il-miżuri ta' mitigazzjoni teknikament fattibbli [...] jittiehdu biex jiġu minimizzati l-impatti negattivi tal-impjant tat-trattament tal-ilma mormi fuq il-korpi tal-ilma affettwati inkluż, fejn ikun meħtieġ, rekwiżiti ta' trattament aktar stretti minn dawk applikati qabel iż-żieda tat-tagħbija tal-ilma mormi domestiku, bl-għan li jiġu ssodisfati r-rekwiżiti tad-Direttivi msemmija fil-Parti B, punt 6, tal-Anness I;
- (d) il-miżuri kollha ta' mitigazzjoni teknikament fattibbli [...] jiġu implimentati biex jimminimizzaw l-impatt negattiv ta' attivitajiet ohra li jikkawżaw pressjonijiet simili fl-istess korpi [...] tal-ilma. [...]

Jekk in-nuqqas li jiġi evitat deterjorament jew in-nuqqas li jinkisbu l-oġettivi fl-Artikolu 4 tad-Direttiva 2000/60/KE f'korp ta' ilma tal-wiċċ ikun ir-rizultat ta' awtorizzazzjoni f'(a), dawn l-awtorizzazzjonijiet f'(a) għandhom jiġu stipulati b'mod speċifiku u [...] l-kundizzjonijiet imsemmija hawn fuq spjegati [...] fil-...]Pjanijiet ta' Mmaniġġjar tal-Baċin tax-Xmara[...] meħtieġa skont l-Artikolu 13 tad-Direttiva 2000/60/KE.

Artikolu 16

Ilma mormi bijodegradabbli mhux domestiku

1. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu rekwiżiti għall-iskariku ta' ilma mormi bijodegradabbli mhux domestiku li jkunu xierqa għan-natura tal-industrija kkonċernata u li jiżguraw mill-inqas l-istess livell ta' protezzjoni ambjentali bħar-rekwiżiti stipulati fil- [...]Parti B tal-Anness I.

2. Ir-rekwiziti msemmija fil-paragrafu 1 **ta' dan l-Artikolu** għandhom japplikaw meta jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet li ġejjin:
- (a) l-ilma mormi jorigina minn impjanti li jittrattaw tagħbija ta' 4 000 e.p. u aktar li jappartjenu għas-setturi industrijali elenkati fl-Anness IV u li ma jwettqu l-ebda waħda mill-attivitajiet elenkati fl-Anness I tad-Direttiva 2010/75/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁴³;
  - (b) l-ilma mormi ma jidholx f'impjant tat-trattament tal-ilma mormi urban qabel ma jiġi skarikat fl-ilmijiet riċeventi ("skariku dirett").

Artikolu 17

Sorveljanza tal-ilma mormi urban

1. [...]

---

⁴³ Id-Direttiva 2010/75/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Novembru 2010 dwar l-emissjonijiet industrijali (il-prevenzjoni u l-kontroll integrati tat-tniġġis) (ĠU L 334, 17.12.2010, p. 17).

1. [...] L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu sistema nazzjonali għall-kooperazzjoni u l-koordinazzjoni [...] bejn l-awtoritajiet kompetenti responsabbli mis-saħħa pubblika u l-awtoritajiet kompetenti responsabbli mit-trattament tal-ilma mormi urban fir-rigward ta':
  - (a) l-identifikazzjoni ta' parametri [...] **rilevanti** tas-saħħa pubblika [...] li għandhom jiġu mmonitorjati **mill-inqas fid-dahla** [...] **tal-impjanti tat-trattament** tal-ilma mormi urban, **inkluż pereżempju** [...] dawk fil-lista li ġejja:
    - (i) **il-virus tas-SARS-CoV-2 u l-varjanti tiegħu;**
    - (ii) **il-virus tal-poljo;**
    - (iii) **il-virus tal-influenza;**
    - (iv) **patoġeni emergenti;**
    - (v) **kwalunkwe parametru ieħor tas-saħħa pubblika li jitqies rilevanti mill-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri għall-monitoraġġ;**
  - (b) id-determinazzjoni tal-post u tal-frekwenza tat-teħid ta' kampjuni u l-analizi tal-ilma mormi urban għal kull parametru tas-saħħa pubblika identifikat f'konformità mal- [...] **punt (a)**, [...] **u b'hekk titqies** id-data disponibbli dwar is-saħħa u l-htigijiet f'termini ta' data dwar is-saħħa pubblika u, fejn rilevanti, is-sitwazzjonijiet epidemjoloġiċi lokali;
  - (c) l-organizzazzjoni ta' komunikazzjoni xierqa u f'waqtha tar-riżultati tal-monitoraġġ lill-awtoritajiet kompetenti responsabbli għas-saħħa pubblika u lill-pjattaformi tal-Unjoni, fejn tali pjattaformi jkunu disponibbli, **u f'konformità mal-liġi applikabbli dwar il-protezzjoni tad-data personali.**

[...] **2.** Meta tiġi ddikjarata emerġenza tas-saħħa pubblika [...] mill-awtorità kompetenti responsabbli għas-saħħa pubblika fl-Istat Membru, [...] **il-parametri rilevanti tas-saħħa pubblika** għandhom jiġu mmonitorjati fl-ilmijiet mormija urbani minn [...] **kampjun rappreżentattiv** tal-popolazzjoni nazzjonali, **sal-punt li l-parametri rilevanti tas-saħħa pubblika jinsabu fl-ilmijiet mormija urbani.** [...] Dan il-monitoraġġ għandu jkompli sakemm [...] l-awtorità kompetenti tiddikjara li l-emerġenza tas-saħħa pubblika [...] tkun intemmet, **jew għal perjodu ta' żmien itwal jekk jitqies li jkun utli għal skopijiet oħra, skont l-istess awtorità kompetenti.**

Sabiex tiddetermina jekk ikunx hemmx emerġenza tas-saħħa pubblika, l-awtorità kompetenti għandha [...] **taqis id-deċiżjonijiet tal-Kummissjoni adottati skont l-Artikolu 23(1) tar-Regolament (UE) 2022/2371 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁴⁴**, il-valutazzjonijiet taċ-Ċentru Ewropew għall-Prevenzjoni u l-Kontroll tal-Mard, u d-deċiżjonijiet tal-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa (WHO) meħuda f'konformità mar-Regolamenti Internazzjonali tas-Saħħa [...] ⁴⁵[...].

[...] **3.** Għall-agglomerazzjonijiet ta' 100 000 e.p. u aktar, l-Istati Membri għandhom, sa [...] **[OP jekk joghġbok dahhal id-data = l-aħhar jum tat-tielet sena mid-data tal-adozzjoni tal-att ta' implimentazzjoni fis-subparagrafu li ġej]**, jiżguraw li r-reżistenza antimikrobika tiġi mmonitorjata [...] **fl-ilma mormi urban.** [...] [...].

---

⁴⁴ **Ir-Regolament (UE) 2022/2371 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Novembru 2022 dwar theddid transkonfinali serju għas-saħħa u li jhassar id-Deċiżjoni Nru 1082/2013/UE. (ĠU L 314, 6.12.2022, p. 26–63).**

⁴⁵[...]

Sa [OP jekk joghgbok dahhal id-data = l-ahhar jum tat-tieni sena mid-data tad-dhul fis-sehh ta' din id-Direttiva], [...]il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni f'konformità mal-proċedura msemmija fl-Artikolu 28(2) biex tiżgura [...] applikazzjoni uniformi ta' din id-Direttiva billi tistabbilixxi **frekwenza minima tat-tehid ta' kampjuni u metodoloġija armonizzata għall-kejl tar-reżistenza antimikrobika fl-ilma mormi urban.**

[...] 4. Ir-rizultati mill-monitoraġġ imsemmi f'dan l-Artikolu għandhom jiġu rrapportati f'konformità mal-Artikolu 22(1), il-punt (g).

Artikolu 18

Valutazzjoni tar-riskju u ġestjoni tar-riskju

1. Sal-[...]31 ta' Diċembru 2027, l-Istati Membri għandhom jidentifikaw u jivvalutaw ir-riskji kkawzati mill-iskariki tal-ilma mormi urban lill-ambjent u lis-saħħa tal-bniedem u mill-inqas dawk relatati ma' dan li ġej:

(a) il-kwalità ta' korp tal-ilma użat għall-astrazzjoni tal-ilma maħsub għall-konsum mill-bniedem kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (1), tad-Direttiva (UE) 2020/2184;

(b) il-kwalità tal-ilma għall-ghawm li jaqa' fil-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva 2006/7/KE;

[...](...) c) il-kwalità ta' korp tal-ilma fejn isehhu l-attivitajiet tal-akkwakultura kif definiti fl-Artikolu 4, il-punt (25), tar-Regolament (UE) Nru 1380/2013.

(d) l-istat tal-korp tal-ilma ta' taht l-art riċeventi kif definit [...]fl-Artikolu 2 tad-Direttiva [...] 2000/60/KE kif ukoll l-objettivi ambjentali l-oħrajn kollha kif iddikjarati fl-Artikolu 4 tal-istess Direttiva għall-korp tal-ilma ta' taht l-art riċeventi.

(e) **l-istat tal-korp tal-ilma tal-wiċċ riċeventi kif definit fl-Artikolu 2 tad-Direttiva 2000/60/KE kif ukoll l-oġġettivi ambjentali l-oħrajn kollha kif iddikjarati fl-Artikolu 4 tal-istess Direttiva għall-korp tal-ilma tal-wiċċ riċeventi.**

2. Fejn ikunu ġew identifikati riskji f'konformità mal-paragrafu 1, l-Istati Membri għandhom jadottaw miżuri xierqa biex jindirizzawhom, li għandhom jinkludu fejn xieraq il-miżuri li ġejjin:

(aa) **it-tehid ta' miżuri addizzjonali għall-prevenzjoni u t-tnaqqis tat-tniġġis tal-ilma mormi fis-sors flimkien mal-miżuri msemmija fl-Artikolu 14(2);**

(a) l-istabbiliment ta' sistemi ta' ġbir f'konformità mal-Artikolu 3 għal agglomerazzjonijiet b'e.p. ta' inqas minn [...] **1 250**;

(b) l-applikazzjoni ta' trattament sekondarju f'konformità mal-Artikolu 6 għall-iskariki ta' ilma mormi urban minn agglomerazzjonijiet b'e.p. ta' inqas minn [...] **1 250**;

(c) l-applikazzjoni ta' trattament terzjarju f'konformità mal-Artikolu 7 għall-iskariki ta' ilma mormi urban minn agglomerazzjonijiet b'e.p. ta' inqas minn 10 000;

(d) l-applikazzjoni ta' trattament kwaternarju f'konformità mal-Artikolu 8 għal skariki ta' ilma mormi urban minn agglomerazzjonijiet b'e.p. ta' inqas minn 10 000;

(e) l-istabbiliment ta' pjanijiet integrati għall-ġestjoni tal-ilma mormi urban f'konformità mal-Artikolu 5 għal agglomerazzjonijiet ta' inqas minn 10 000 e.p. u l-adozzjoni tal-miżuri msemmija fl-Anness V;

(f) l-applikazzjoni ta' rekwiżiti għat-trattament tal-ilma mormi urban miġbur aktar stretti mir-rekwiżiti stipulati fl-Anness [...] **I**, [...] **Parti B**.

3. L-identifikazzjoni tar-riskji mwettqa f'konformità mal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu għandha tiġi riezaminata kull [...] **sitt snin u allinjata maż-żmien tar-rieżami tal-Pjanijiet ta' Mmaniġġjar tal-Baċin tax-Xmara żviluppanti skont id-Direttiva 2000/60/KE u li jibdeu fil-31 ta' Diċembru 2023.** Sommarju tar-riskji identifikati flimkien ma' deskrizzjoni tal-miżuri adottati f'konformità mal-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu għandhom jiġu inklużi **fil-Pjanijiet ta' Mmaniġġjar tal-Baċin tax-Xmara xierqa u** fil-programmi nazzjonali ta' implimentazzjoni msemmija fl-Artikolu 23 u kkomunikati lill-Kummissjoni fuq talba.

Artikolu 19

Aċċess għas-sanità

Mingħajr preġudizzju għall-prinċipji tas-sussidjarjetà u l-proporzjonalità, filwaqt li jitqiesu l-perspettivi u ċ-ċirkostanzi lokali, reġjonali u kulturali għas-sanità, l-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri kollha meħtieġa biex itejbu l-aċċess għas-sanità għal kulhadd, b'mod partikolari għall-gruppi vulnerabbli u emarginati.

Għal dak l-għan, [...] **sat-12 ta' Jannar 2029** l-Istati Membri għandhom:

- (a) jidentifikaw [...] persuni mingħajr aċċess, jew b'aċċess limitat, għall-faċilitajiet tas-sanità, inkluż gruppi vulnerabbli u emarginati, u jagħtu r-raġunijiet għal dan in-nuqqas ta' aċċess;
- (b) jivvalutaw il-possibiltajiet għat-titjib tal-aċċess għall-faċilitajiet tas-sanità għal [...] **dawn il-persuni;**
- (c) għall-agglomerazzjonijiet kollha ta' 10 000 e.p. u aktar, jinkoraġġixxu l-istabbiliment ta' għadd suffiċjenti ta' faċilitajiet tas-sanità fi spazji pubbliċi, li jkunu aċċessibbli b'xejn u, b'mod partikolari għan-nisa, aċċessibbli b'mod sikur **u jizguraw li l-pubbliku jiġi mgharraf [...].**

Artikolu 20

Hama u rkupru tar-riżorsi

1. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li r-rotot tal-ġestjoni tal-ħama jkunu konformi mal-ġerarkija tal-iskart prevista fl-Artikolu 4 tad-Direttiva 2008/98/KE. Dawn ir-rotot għandhom jimmassimizzaw il-prevenzjoni, **it-thejjija għall-użu mill-ġdid**, [...] ir-riċiklaġġ **u l-irkupru materjali ieħor** tar-riżorsi u jimminimizzaw l-effetti negattivi fuq l-ambjent.
2. Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti [...] **ta' implimentazzjoni [...] biex tiżgura l-applikazzjoni uniformi ta' din id-Direttiva billi tispeċifika** r-rati minimi ta' użu mill-ġdid u ta' riċiklaġġ għall-fosforu [...] mill-ħama [...] **u mill-ilma mormi urban li ma jintużax mill-ġdid skont id-deroga tal-Artikolu 15(1), b'kont meħud** [...] tat-teknoloġiji disponibbli, **ir-riżorsi, u l-vijabbiltà ekonomika** għall-irkupru tal-fosforu [...]. [...] **Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 28(2).**

Artikolu 21

Monitoraġġ

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet kompetenti, **il-korpi xierqa jew l-operatur tal-impjant tat-trattament tal-ilma mormi urban** jimmonitorjaw:
  - (a) l-iskariki minn impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban [...] biex jivverifikaw il-konformità mar-rekwiżiti [...] tal-**Parti B** tal-Anness I f'konformità mal-metodi għall-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tar-riżultati stabbiliti fil-**Parti D** tal-Anness I **u**; [...] [...] **inkluż** it-tagħbijiet u l-konċentrazzjonijiet tal-parametri elenkati [...] fil-**Parti B** tal-Anness I;

- (b) l-ammonti, il-kompożizzjoni u d-destinazzjoni tal-ħama, **filwaqt li jitqiesu r-rekwiżiti tad-Direttiva 86/278/KEE għall-ħama intenzjonat biex jintuża fl-agrikoltura;**
  - (c) [...]meta tintuża d-deroga tal-Artikolu 15(1), il-kwantitajiet fis-sena u fix-xahar tal-ilma mormi urban użat mill-ġdid fl-agrikoltura li jkun soġġett għal deroga msemmija fl-Artikolu 15(1); il-kontenut tan-nutrijenti tal-frazzjoni użata mill-ġdid għat-tisqija agrikola u l-perjodu li matulu terġa' tintuża dik il-frazzjoni meta mqabbel mad-domanda fix-xahar għall-ilma u n-nutrijenti tal-għelejjel fil-mira ta' dan l-ilma mormi urban użat mill-ġdid;
  - (d) il-gassijiet serra [...] **CO₂, N₂O u CH₄ emessi minn** impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban ta' [...] 10 000 e.p. u aktar, permezz ta' **analizi, kalkoli jew immudellar, fejn ikun xieraq;**
  - (e) **l-enerġija użata u prodotta minn impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban ta' 10 000 e.p. u aktar.**
2. Għall-agglomerazzjonijiet kollha [...]msemmija fl-Artikoli 5(1) u (3), l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet kompetenti, [...] [...] [...] **il-korpi xierqa jew l-operaturi tas-sistema tal-ġbir iwettqu monitoraġġ rappreżentattiv, fil-punti rilevanti, tat-tifwir tad-drenaġġ fil-korpi tal-ilma u tal-iskariki tal-ilma tax-xeba' urban minn sistemi separati, sabiex ikunu jistgħu jivvalutaw il-konċentrazzjoni u t-tagħbijiet tal-parametri elenkati fit-Tabella 1 tal-Anness I, u, fejn ikun rilevanti, tat-Tabella 2, kif ukoll il-kontenut tal-mikroplastiċi u s-sustanzi niġġiesa rilevanti. L-Istati Membri jistgħu jużaw ir-rizultati ta' dan il-monitoraġġ fid-dawl tal-immudellar fejn jitqies xieraq.**

3 Ghall-agglomerazzjonijiet kollha ta' [...] 10 000 e.p. u aktar, l-Istati Membri għandhom **jiżguraw li l-awtoritajiet kompetenti, il-korpi xierqa jew l-operatur tal-impjant tat-trattament tal-ilma mormi urban** jimmonitorjaw, fid-daħliet u fl-izbokki tal-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban, il-koncentrazzjoni u t-tagħbijiet fl-ilma mormi urban tal-elementi li ġejjin:

- (a) sustanzi niġġiesa **li huma mistennija li jinstabu fl-ilma mormi urban** elenkati fi:
  - (i) fl-Annessi VIII u X għad-Direttiva 2000/60/KE, l-Anness **I** għad-Direttiva 2008/105/KE, l-Anness I għad-Direttiva 2006/118/KE u l-Parti B tal-Anness II għad-Direttiva 2006/118/KE;
  - (ii) l-Anness għad-Deciżjoni 2455/2001/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁴⁶;
  - (iii) l-Anness II għar-Regolament (KE) Nru 166/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁴⁷;
  - (iv) l-Annessi I u II għad-Direttiva 86/278/KEE.
- (b) il-parametri elenkati fil-Parti B tal-Anness III għad-Direttiva (UE) 2020/2184, fejn l-ilma mormi urban jiġi skarikat f'baċir idrografiku msemmi fl-Artikolu 8 ta' dik id-Direttiva;
- (c) il-preżenza ta' mikroplastici.

Is-sustanzi niġġiesa elenkati taht il-punti (a) u (b) jistghu jiġu esklużi mill-monitoraġġ skont dan il-paragrafu dment li tkun tista' tinghata prova, fost l-oħrajn abbażi tar-riżultati tal-monitoraġġ, li ma jkunux preżenti fl-ilma mormi urban.

---

⁴⁶ Id-Deciżjoni Nru 2455/2001/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Novembru 2001 li tistabbilixxi l-lista ta' sustanzi prijoritarji fil-qasam tal-politika tal-ilma u li temenda d-Direttiva 2000/60/KE (Test b'rilevanza għaž-ŻEE) (ĠU L 331, 15.12.2001, p. 1).

⁴⁷ Ir-Regolament (KE) Nru 166/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Jannar 2006 dwar il-holqien ta' Regjistru Ewropew dwar ir-Rilaxx u t-Trasferiment ta' Inkwinanti u li jemenda d-Direttivi tal-Kunsill 91/689/KEE u 96/61/KE (Test b'rilevanza għaž-ŻEE) (ĠU L 33, 4.2.2006, p. 1).

Għall-agglomerazzjonijiet kollha ta' aktar minn 10 000 e.p., l-Istati Membri għandhom jiżguraw li **l-awtoritajiet kompetenti, il-korpi xierqa jew l-operatur tal-impjant tat-trattament tal-ilma mormi** jimmonitorjaw il-preżenza tal-mikroplastici fil-**hama meta jkun rilevanti u, b'mod partikolari, meta dan jintuza mill-ġdid fl-agrikoltura.**

4. Il-monitoraġġ imsemmi fil-[...][...]paragrafu[...] **3** għandu jitwettaq bil-frekwenzi li ġejjin:
  - (a) mill-inqas żewġ kampjuni fis-sena, b'massimu ta' [...] **7** xhur bejn il-kampjuni, għal agglomerazzjonijiet ta' [...] **150 000** e.p. u [...] **aktar**;
  - (b) mill-inqas kampjun wieħed kull [...] **sentejn** għal agglomerazzjonijiet ta' bejn 10 000 e.p. u [...] **150 000** e.p.

Din il-frekwenza tal-monitoraġġ tista' titnaqqas bin-nofs fis-snin ta' wara jekk ir-riżultati tal-monitoraġġ għas-sustanzi niġġiesa msemmija fil-paragrafu 3 ikunu aktar baxxi mill-Istandards tal-Kwalità Ambjentali applikabbli skont id-Direttiva 2008/105/KE matul l-ewwel tliet snin suċċessivi tal-monitoraġġ. Il-frekwenza tal-monitoraġġ għandha tiġi riveduta mill-inqas kull sena.

5. Il-Kummissjoni għandha s-setgħa tadotta atti ta' implimentazzjoni [...] biex tiżgura applikazzjoni uniformi ta' din id-Direttiva billi tistabbilixxi metodoloġija għall-kejl **tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra mill-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban u tal-mikroplastici fl-ilma mormi urban u fil-hama msemmija f'dan l-Artikolu. Il-Kummissjoni għandha tipprovdi l-metodoloġiji sa [OP jekk joghġbok dahhal id-data = 24 xahar mid-data tad-dhul fis-sehh ta' din id-Direttiva] f'konformità mal-proċedura msemmija fl-Artikolu 28(2).**

Artikolu 22

Informazzjoni dwar il-monitoraġġ tal-implimentazzjoni

1. L-Istati Membri, assistiti mill-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent (EEA), għandhom:
  - (a) sal-31 ta' Diċembru [...] **2030**, jistabbilixxu sett ta' data li jkun fih l-informazzjoni miġbura f'konformità mal-Artikolu 21 li tinkludi informazzjoni dwar il-parametri msemmija fl-Artikolu 21(1), il-punt (a), u r-riżultati tat-testijiet fir-rigward tal-kriterji ta' aċċettabilità/inakċettabilità stabbiliti fil-Parti D tal-Anness I u taġġorna dak is-sett tad-data kull sena minn hemm 'il quddiem;
  - (b) sal-31 ta' Diċembru [...] **2030**, jistabbilixxu sett ta' data li jindika l-perċentwal ta' ilma mormi urban li jingabar u jiġi ttrattat f'konformità mal-Artikolu 3 u jaġġornaw dak is-sett tad-data kull sena minn hemm 'il quddiem;
  - (c) sal-31 ta' Diċembru [...] **2030**, jistabbilixxu sett ta' data li jkun fih informazzjoni dwar l-**implimentazzjoni** [...] tal-Artikolu 4([...] **5**) u dwar il-perċentwal tat-tagħbija tal-ilma mormi urban minn agglomerazzjonijiet ta' aktar minn 2 000 e.p. li jiġi ttrattat f'sistemi individwali u jaġġornaw dak is-sett ta' data kull sena minn hemm 'il quddiem;
  - (d) sal-31 ta' Diċembru [...] **2030**, jistabbilixxu sett ta' data li jkun fih informazzjoni dwar l-għadd ta' kampjuni miġbura u l-għadd ta' kampjuni meħuda f'konformità mal-Parti D tal-Anness I li ma kinux aċċettabbli;
  - (e) sal-31 ta' Diċembru [...] **2030**, jistabbilixxu sett ta' data li jkun fih informazzjoni dwar l-emissjonijiet ta' gassijiet serra bi tqassim skont il-gassijiet differenti u dwar l-enerġija totali użata u l-enerġija rinnovabbli prodotta minn kull impjant tat-trattament tal-ilma mormi urban ta' 10 000 e.p. u aktar, kif ukoll kalkolu tal-perċentwal tal-ksib tal-miri stipulati fl-Artikolu 11(2) u jaġġornaw dak is-sett tad-data kull sena minn hemm 'il quddiem;

- (f) sal-31 ta' Diċembru [...] **2030**, jistabbilixxu sett ta' data li jkun fih informazzjoni dwar il-miżuri meħuda f'konformità mal-punt 3 tal-Anness V u jaġġornaw dak is-sett tad-data kull sena minn hemm 'il quddiem;
- (g) sal-31 ta' Diċembru [...] **2030**, jistabbilixxu sett ta' data li jkun fih ir-riżultati tal-monitoraġġ imsemmija f'konformità mal-Artikolu 17(1) u [...] **(3)** u jaġġornaw dak is-sett tad-data kull sena minn hemm 'il quddiem;
- (h) sal-31 ta' Diċembru [...] **2030**, jistabbilixxu sett ta' data li fih il-lista ta' zoni identifikati bħala sensitivi għall-ewtrofikazzjoni [...] u jaġġornaw dak is-sett tad-data [...] **f'konformità mal-Artikolu 7(2);;**
- (i [...]) sal-31 ta' Diċembru 2030, jistabbilixxu sett ta' data li jkun fih il-lista ta' zoni identifikati bħala zoni fejn il-koncentrazzjoni jew l-akkumulazzjoni tal-mikrosustanzi niġġiesa jirrapprezentaw riskju għas-saħħa tal-bniedem jew għall-ambjent [...] u jaġġornaw dak is-sett ta' data [...] **f'konformità mal-Artikolu 8(2);**
- (j) sat-12 ta' Jannar 2029, jistabbilixxu sett ta' data li jkun fih informazzjoni dwar il-miżuri meħuda biex jittejjeb l-aċċess għas-sanità f'konformità mal-Artikolu 19, inkluża informazzjoni dwar is-sehem tal-popolazzjoni tagħhom li għandha aċċess għas-sanità u jaġġornaw dak is-sett ta' data kull sitt snin minn hemm 'il quddiem.
- (k) **sal-31 ta' Diċembru 2030, jistabbilixxu sett ta' data li jkun fih ir-riżultati tal-monitoraġġ imsemmija fil-punt (c) tal-Artikolu 21(1) bi tqabbil tad-domanda fix-xahar għall-ilma u n-nutrijenti tal-ghelejjel fil-mira tal-frazzjoni tal-ilma mormi urban ittrattat u użat mill-ġdid imsemmi fl-Artikolu 15(1), u jaġġornaw dak is-sett tad-data kull sena minn hemm 'il quddiem;**
2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-Kummissjoni u l-EEA jkollhom aċċess [...] għas-settijiet tad-data msemmija fil-paragrafu 1.
3. L-informazzjoni rrapportata mill-Istati Membri f'konformità mal-Artikolu 5 tar-Regolament (KE) Nru 166/2006 għandha titqies għar-rappurtar meħtieġ skont dan l-Artikolu **għal dawk is-sustanzi niġġiesa relatati mal-ilma mormi urban.**

Fir-rigward tal-informazzjoni msemija fil-paragrafu 1, l-EEA għandha ttiprovdi lill-pubbliku b'aċċess għad-data rilevanti permezz tar-Registru Ewropew dwar ir-Rilaxx u t-Trasferiment ta' Inkwinanti stabbilit skont ir-Regolament (KE) Nru 2006/166.

4. Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti ta' implimentazzjoni li jispeċifikaw il-format tal-informazzjoni li għandha tiġi pprovduta f'konformità mal-paragrafu 1. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemija fl-Artikolu 28(2). **Il-Kummissjoni għandha ttiprovdi l-format sa [OP jekk jogħġbok dahhal id-data = l-aħhar jum tal-ewwel sena mid-data tad-dhul fis-seħh ta' din id-Direttiva].**

Artikolu 23

Programm ta' implimentazzjoni nazzjonali

1. Sa [OP jekk jogħġbok dahhal id-data = l-aħhar jum [...] tal-**hamsa u tletin** xahar wara d-data tad-dhul fis-seħh ta' din id-Direttiva], l-Istati Membri għandhom iwaqqfu programm ta' implimentazzjoni nazzjonali għal din id-Direttiva.

Dawk il-programmi għandhom jinkludu:

- a) valutazzjoni tal-livell ta' implimentazzjoni tal-Artikoli 3 sa 8;
- b) l-identifikazzjoni u l-ippjanar tal-investimenti meħtieġa għall-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva għal kull agglomerazzjoni, inkluża stima finanzjarja indikattiva u prijoritizzazzjoni ta' dawk l-investimenti relatati mad-daqs tal-agglomerazzjoni u **l-livell tal-impatt ambjentali tal-ilma mormi urban mhux ittrattat u r-riskji relatati għall-ambjent jew għas-saħħa tal-bniedem;**

- c) stima tal-investimenti meħtieġa għat-tiġdid, **it-titjib jew is-sostituzzjoni** tal-infrastrutturi eżistenti tal-ilma mormi urban, inklużi s-sistemi ta' ġbir, abbażi [...] **tal-kundizzjoni teknika u operazzjonali** u r-rati ta' deprezzament tagħhom;
- d) l-identifikazzjoni, jew għall-inqas indikazzjoni, ta' sorsi potenzjali ta' finanzjament pubbliku, meta meħtieġa biex jikkomplementaw it-tariffi tal-utent.
2. Sa ... [OP: jekk jogħġbok dahhal id-data = l-aħħar jum [...] tal-**erbghin** xahar wara d-data tad-dhul fis-seħħ ta' din id-Direttiva], l-Istati Membri għandhom jipprezentaw lill-Kummissjoni l-programmi nazzjonali ta' implimentazzjoni tagħhom, hliet meta juru, abbażi tar-rizultati tal-monitoraġġ imsemmija fl-Artikolu 21, li huma konformi mal-Artikoli 3 sa 8.
3. L-Istati Membri għandhom jaġġornaw il-programmi ta' implimentazzjoni nazzjonali tagħhom mill-inqas kull [...] **6** snin. Huma għandhom jipprezentawhom lill-Kummissjoni sal-31 ta' Diċembru, hliet meta jkun jistgħu juru li huma konformi mal-Artikoli 3 sa 8.
4. Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti ta' implimentazzjoni li jistabilixxu l-metodi u l-formati għall-prezentazzjoni tal-programmi nazzjonali ta' implimentazzjoni. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati **sa [OP jekk jogħġbok dahhal id-data = l-aħħar jum tas-sitt xahar mid-data tad-dhul fis-seħħ ta' din id-Direttiva]** f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 28(2).
5. **Fl-ewwel programmi ta' implimentazzjoni nazzjonali tagħhom, l-Istati Membri jistgħu jinkludu estensjoni ta' massimu ta' sitt snin tal-iskadenzi li ġejjin:**
- (a) **l-iskadenzi msemmija fl-Artikolu 3(2) u/jew fl-Artikolu 6(2) bil-kundizzjonijiet li:**
- (i) **fi [OP jekk jogħġbok dahhal id-data = il-jum tad-dhul fis-seħħ tad-Direttiva],**
- **inqas minn 50 % ta' dawn l-agglomerazzjonijiet jiġu pprovduti b'sistemi tal-ġbir u l-iskariki tagħhom ma jkunux soġġetti għal trattament sekondarju fit-territorju tagħhom, f'konformità mal-Parti B u t-Tabella [...] 1 tal-Anness I, jew**

- inqas minn 50 % tat-tagħbija tal-ilma mormi urban ta' dawn l-agglomerazzjonijiet tingabar f'sistemi tal-ġbir u l-iskariki tagħhom [...] ma jkunux soġġetti għal trattament sekondarju fit-territorju tagħhom, f'konformità mal-Parti B u t-Tabella [...] 1 tal-Anness I,
- (ii) il-programm ta' implimentazzjoni nazzjonali jinkludi:
- l-għadd ta' agglomerazzjonijiet bejn [...] 1 250 u 2 000 e.p. li ma jkollhomx sistema tal-ġbir kompluta u trattament sekondarju fi [OP jekk joghġbok dahhal id-data = il-jum tad-dhul fis-sehh tad-Direttiva]; u
  - pjan li jiddeskrivi l-investimenti meħtieġa biex dawn l-agglomerazzjonijiet jilhqqu konformità shiha sal-iskadenzi estenzi; u
  - ir-raġunijiet tekniċi jew ekonomiċi li jiġġustifikaw l-estensjoni tal-iskadenzi msemmija fl-Artikoli 3(2) u/jew 6(2).

L-Istati Membri li ssieħbu mal-Unjoni fl-2004 jistgħu jinkludu fl-ewwel programmi ta' implimentazzjoni nazzjonali tagħhom estensjoni ta' mhux aktar minn 8-il sena tal-iskadenzi msemmija fl-Artikolu 3(2) u/jew l-Artikolu 6(2) jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet kollha tal-punt (a).

L-Istati Membri li ssieħbu mal-Unjoni wara l-2006 jistgħu jinkludu fl-ewwel programmi ta' implimentazzjoni nazzjonali tagħhom estensjoni ta' mhux aktar minn 12-il sena tal-iskadenzi msemmija fl-Artikolu 3(2) u/jew l-Artikolu 6(2) jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet kollha tal-punt (a).

Fl-ewwel programm ta' implimentazzjoni nazzjonali tagħhom, l-Istati Membri jistgħu jinkludu estensjoni sa 8 snin tal-iskadenzi msemmija fl-Artikolu [...] 3 (2) u/jew l-Artikolu 6(2) għall-agglomerazzjonijiet fejn jista' jintwera li l-kisba tal-infrastrutturi meħtieġa hija partikolarment diffiċli minhabba l-htieġa li jiġi ppreservat il-wirt kulturali. Il-programm ta' implimentazzjoni nazzjonali għandu jinkludi lista ta' dawn l-agglomerazzjonijiet flimkien ma' ġustifikazzjoni għad-deroga u skeda ta' żmien biex jiġu ffinalizzati l-infrastrutturi meħtieġa f'dawn l-agglomerazzjonijiet.

- (b) l-iskadenza għall-agglomerazzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 7(3) bil-kundizzjonijiet li:
- (i) tal-inqas 50 % ta' dawn l-agglomerazzjonijiet ma jkunux qed japplikaw trattament terzjarju skont ir-rekwiżiti stipulati fid-Direttiva tal-Kunsill 91/271/KEE jew ma jissodisfawx ir-rekwiżiti tat-Tabella 2 fi [OP jekk joghġbok dahhal id-data = il-jum tad-dhul fis-sehh tad-Direttiva]; u
  - (ii) il-programm ta' implimentazzjoni nazzjonali jinkludi:
    - l-għadd ta' agglomerazzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 7(3) li ma jkollhomx trattament terzjarju skont ir-rekwiżiti stipulati fid-Direttiva tal-Kunsill 91/271/KEE fi [OP jekk joghġbok dahhal id-data = il-jum tad-dhul fis-sehh tad-Direttiva]; u
    - pjan li jiddeskrivi l-investimenti meħtieġa biex dawn l-agglomerazzjonijiet jilhqqu konformità shiha sal-iskadenzi estenzi; u
    - ir-raġunijiet teknici jew ekonomiċi [...] li jiġġustifikaw l-estensjoni tal-iskadenzi msemmija fl-Artikolu 7(3).

L-estensjonijiet ta' dawn l-iskadenzi għandhom ikunu effettivi biss jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet imsemmija fl-ewwel subparagrafu. Il-Kummissjoni għandha tinnotifika lill-Istati Membri jekk dawn il-kundizzjonijiet ma jiġux issodisfati sa [OP jekk joghġbok dahhal id-data = l-aħħar jum tas-sitt xahar wara l-iskadenza msemmija fl-Artikolu 23(2)].

Artikolu 24

Informazzjoni lill-pubbliku

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li informazzjoni adegwata u aġġornata dwar il-ġbir u t-trattament tal-ilma mormi urban tkun disponibbli online għall-pubbliku, b'mod faċli għall-utent u personalizzat, [...] **għal kull agglomerazzjoni ta' aktar minn [...]1 250 e.p. jew għal kull zona amministrattiva rilevanti.** L-informazzjoni għandha tinkludi mill-inqas id-data elenkata fl-Anness VI.

L-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 1 għandha tigi pprovduta wkoll b'mezzi oħra fuq talba ġustifikata.

2. Barra minn hekk, **meta l-kostijiet jiġu rkuprati totalment jew parzjalment permezz ta' sistema ta' tariffi tal-ilma**, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li [...] **l-unitajiet domestiċi f'agglomerazzjonijiet ta' aktar minn 10 000 e.p., u preferibbilment aktar minn [...] 1 250 e.p.**, marbuta mas-sistemi tal-ġbir jirċievu regolament u mill-inqas darba f'sena, fil-forma l-aktar xierqa **u faċilment aċċessibbli**, [...] **perezempju** fuq l-irċevuta jew b'**mezzi diġitali bħal** applikazzjonijiet intelliġenti **jew siti web**, mingħajr ma jkollhom jitlobuha, l-informazzjoni li ġejja:
- (a) informazzjoni dwar il-konformità tal-ġbir u t-trattament tal-ilma mormi urban mal-Artikoli 3, 4, 6, 7 u 8, inkluż tqabbil bejn ir-rilaxxi attwali ta' sustanzi niġġiesa fl-ilmijiet riċeventi mal-valuri ta' limitu stipulati fit-Tabelli 1, 2 u 3 tal-Anness I;
  - (b) il-volum jew il-volum stmat tal-ilma mormi urban miġbur u ttrattat kull sena jew għal kull perjodu ta' fatturazzjoni għall-unità domestika jew għall-entità konnessa f'metri kubi, flimkien max-xejriet [...] u l-prezz tal-ġbir u tat-trattament tal-ilma mormi urban għal [...] **dik l-unità domestika** (kost għal kull litru u għal kull metru kubu);
  - (c) tqabbil tal-volum annwali [...] ta' ilma mormi urban miġbur u ttrattat għall-unità domestika kull sena u indikazzjoni tal-volum medju ta' unità domestika fl-agglomerazzjoni kkonċernata;
  - (d) link għall-kontenut online imsemmi fil-paragrafu 1.

Meta l-informazzjoni dwar l-użu individwali ma tkunx disponibbli, l-informazzjoni fil-punti (a) sa (d) hawn fuq ser tiġi pprovduta fil-livell tal-agglomerazzjoni b'mod faċli għall-utent permezz ta' sit web jew applikazzjoni intelliġenti.

3. Il-Kummissjoni tista' tadotta atti delegati f'konformità mal-proċedura stipulata fl-Artikolu 27 biex temenda l-paragrafu 2 **ta' dan l-Artikolu** u l-Anness VI billi taġġorna l-informazzjoni li għandha tiġi pprovduta lill-pubbliku online u [...] **lill-unitajiet domestiċi** konnessi mas-sistemi ta' ġbir sabiex tadatta dawn ir-rekwiżiti għall-progress tekniku u d-disponibbiltà tad-data fil-qasam.

4. Il-Kummissjoni tista' tadotta atti ta' implimentazzjoni li jispeċifikaw il-format u l-metodi tal-prezentazzjoni tal-informazzjoni li għandha tiġi pprovduta f'konformità mal-paragrafi 1 u 2. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 28(2).

Artikolu 25

Access għall-gustizzja

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, f'konformità mas-sistema legali nazzjonali rilevanti, il-membri tal-pubbliku kkonċernati jkollhom access għal proċedura ta' rieżami quddiem qorti tal-gustizzja, jew quddiem korp ieħor indipendenti u imparzjali stabbilit bil-liġi biex jikkontestaw il-legalità sostantiva jew proċedurali ta' deċiżjonijiet, atti jew omissjonijiet soġġetti għall-Artikoli 6, 7 jew 8 ta' din id-Direttiva meta tkun issodisfata mill-inqas waħda mill-kundizzjonijiet li ġejjin:
- (a) ikollhom interess suffiċjenti;
  - (b) iżommu l-indeboliment ta' dritt, meta l-liġi amministrattiva proċedurali ta' Stat Membru tehtieg dan bħala prekundizzjoni.

Il-proċedura ta' rieżami ma għandhiex tkun kundizzjonali fuq ir-rwol li kellu l-membru tal-pubbliku kkonċernat matul fażi parteċipattiva tal-proċeduri tat-tehid ta' deċiżjonijiet skont din id-Direttiva.

Il-proċedura ta' rieżami għandha tkun ġusta, ekwa, f'waqtha u mhux għalja b'mod projbittiv, u għandha tipprovdi għal mekkaniżmi ta' rimedju adegwati u effettivi, inkluż rimedju b'mandat ta' inibizzjoni kif xieraq.

2. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu f'liema stadju jistgħu jiġu kkontestati d-deċiżjonijiet, l-atti jew l-ommissjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1.

Artikolu 26

Kumpens

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, fejn ikun seħh dannu għas-saħħa tal-bniedem bħala riżultat ta' ksur tal-miżuri nazzjonali li ġew adottati skont din id-Direttiva, l-individwi affettwati jkollhom id-dritt li jitolbu u jiksbu kumpens għal dak id-dannu mill-persuni fiżiċi jew ġuridiċi rilevanti **f'konformità mad-dritt nazzjonali**. [...]

2.[...]

[...]2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li r-regoli u l-proċeduri nazzjonali relatati mat-talbiet għal kumpens jitfasslu u jiġu applikati b'tali mod li ma jagħmlux impossibbli jew eċċessivament diffiċli l-eżerċizzju tad-dritt għal kumpens għal dannu kkawżat minn ksur skont il-paragrafu 1.

4.[...]

[...]3. L-Istati Membri [...] **jistghu jistabbilixxu** l-perjodi ta' preskrizzjoni biex jitressqu azzjonijiet għal kumpens imsemmija fil-paragrafu 1 [...]. Tali perjodi ma għandhomx jibdew jiddekorru qabel ma jkun intemm il-ksur u l-persuna li titlob il-kumpens tkun taf **jew tista' raġonevolment tkun mistennija li tkun taf** li hija tkun ġarrbet dannu minn ksur skont il-paragrafu 1.

Artikolu 27

Eżercizzju tad-delega

1. Is-setgħa ta' adozzjoni ta' atti delegati hija mogħtija lill-Kummissjoni sugġett għall-kundizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Artikolu.
2. Is-setgħa ta' adozzjoni ta' atti delegati msemija fl-Artikoli [...] [...]7(4), 8(5), 14(3), [...] u 24(3) għandha tingħata lill-Kummissjoni għal perjodu ta' żmien ta' hames snin minn [OP jekk jogħġbok dahhal id-data = id-data tad-dhul fis-sehħ ta' din id-Direttiva]. Il-Kummissjoni għandha tfassal rapport fir-rigward tad-delega tas-setgħa mhux iktar tard minn disa' xhur qabel tmiem il-perjodu ta' hames snin. Id-delega ta' setgħa għandha tiġi estiża awtomatikament għal perjodi ta' żmien identiċi, ħlief jekk il-Parlament Ewropew jew il-Kunsill joġġezzjonaw għal tali estensjoni mhux iktar tard minn tliet xhur qabel it-tmiem ta' kull perjodu.
3. Id-delega tas-setgħa msemija fl-Artikoli [...] [...]7(4), 8(5), 14(3), [...] u 24(3) tista' tiġi revokata fi kwalunkwe mument mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill. Deċiżjoni li tirrevoka għandha ttemm id-delega tas-setgħa speċifikata f'dik id-deċiżjoni. Din għandha ssir effettiva l-għada tal-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni fil-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea jew f'data aktar tard speċifikata fih. Ma għandhiex taffettwa l-validità ta' kwalunkwe att delegat li jkun diġà fis-sehħ.
4. Qabel ma tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tikkonsulta lill-esperti magħżula minn kull Stat Membru f'konformità mal-prinċipji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet.
5. Hekk kif tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tinnotifikah simultanjament lill-Parlament Ewropew u l-Kunsill.

6. Att delegat adottat skont l-Artikoli [...] [...]7(4), 8(5), 14(3), [...] jew 24(3) għandu jidhol fis-seħh biss jekk ma tiġix espressa oġġezzjoni mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill fi żmien xahrejn min-notifika ta' dak l-att lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill jew jekk, qabel ma jiskadi dak il-perjodu, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill ikunu t-tnejn li huma infurmaw lill-Kummissjoni li mhumiex se jrin joġġezzjonaw. Dak il-perjodu għandu jiġi estiż b'xahrejn fuq l-inizjattiva tal-Parlament Ewropew jew tal-Kunsill.

Artikolu 28

Kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun meġġjuna mill-kumitat għall-adattament għal progress xjentifiku u tekniku u għall-implimentazzjoni tad-direttiva dwar it-trattament tal-ilma mormi urban **stabbilit bid-Direttiva 91/271/KEE. Dak il-kumitat għandu jkun kumitat fis-sens tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.**
2. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

Artikolu 29

Penali

1. **Minghajr preġudizzju għall-obbligi tal-Istati Membri skont id-Direttiva 2008/99/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Novembru 2008 dwar il-protezzjoni tal-ambjent permezz tal-liġi kriminali**, l-Istati Membri għandhom jistabbilixxu r-regoli dwar il-penali applikabbli għall-ksur tad-dispożizzjonijiet nazzjonali adottati skont din id-Direttiva u għandhom jieħdu l-miżuri kollha meħtieġa biex jiżguraw li jiġu implimentati. Il-penali stipulati jridu jkunu effettivi, proporzjonati u dissuazivi. [...]

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-penali stabbiliti skont dan l-Artikolu jqisu kif xieraq dan li ġej, kif applikabbli:
  - (a) in-natura, il-gravità, u l-firxa [...] **tal-ksur**;
  - [...][...] **(b)** il-popolazzjoni jew l-ambjent affettwati [...] **mill-ksur**, filwaqt li jitqies l-impatt tal-ksur fuq l-objettiv li jinkiseb livell għoli ta' protezzjoni tas-saħħa tal-bniedem u tal-ambjent;
  - (c) in-natura ripetittiva jew unika tal-ksur**;
3. L-Istati Membri għandhom, mingħajr dewmien bla bżonn, jinnotifikaw lill-Kummissjoni bir-regoli u bil-miżuri u msemmija fil-paragrafu 1 u bi kwalunkwe emenda sussegwenti li taffettwawhom.

Artikolu 30

Evalwazzjoni

1. Sal-31 ta' Diċembru [...] **2035** u sal-31 ta' Diċembru [...] **2041**, il-Kummissjoni għandha twettaq evalwazzjoni ta' din id-Direttiva bbażata b'mod partikolari fuq l-elementi li ġejjin:
  - (a) l-esperjenza miksuba permezz tal-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva;
  - (b) is-settijiet tad-data msemmija fl-Artikolu 22(1);
  - (c) data xjentifika, analitika u epidemjologika rilevanti, inklużi r-riżultati minn proġetti ta' riċerka ffinanzjati mill-Unjoni;
  - (d) ir-rakkomandazzjonijiet tad-WHO, fejn dawn ikunu disponibbli;

- (e) [...] **analizi** tal-htieġa possibbli li l-lista ta' prodotti li għandhom jiġu koperti mir-responsabbiltà estiża tal-produttur tiġi adattata għall-evoluzzjoni tal-firxa ta' prodotti introdotti fis-suq, għarfien imtejjeb dwar il-preżenza ta' mikrosustanzi niġġiesa fl-ilma mormi, [...] l-impatti tagħhom fuq is-saħħa pubblika u l-ambjent, [...] data li tirriżulta mill-obbligi l-godda ta' monitoraġġ tal-mikrosustanzi niġġiesa fid-daħliet u fl-iżbokki tal-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban **u analizi tal-htieġa li tiġi riveduta l-kundizzjoni għall-eżonerazzjoni mir-responsabbiltà estiża tal-produttur imsemmija fil-punt (a) tal-Artikolu 9(2);**
- (f) **evalwazzjoni tal-objettiv tan-newtralità enerġetika sabiex tiġi analizzata l-fattibbiltà teknika u ekonomika biex tinkiseb awtonomija enerġetika għola tas-settur;**
- (g) **evalwazzjoni tal-possibbiltajiet għall-kejl tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra mis-settur tal-ilma mormi urban u għall-istabbiliment ta' rekwiżiti għall-kejl reali b'rabta mal-monitoraġġ.**

Il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport dwar is-sejbiet ewlenin tal-evalwazzjoni msemmija fl-ewwel subparagrafu lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew, u lill-Kumitat tar-Regġuni.

2. L-Istati Membri għandhom jipprovdu l-informazzjoni neċessarja lill-Kummissjoni għat-tnejn tar-rapport imsemmi fil-paragrafu 1, it-tieni subparagrafu.

Artikolu 31

Rieżami

Kull hames snin, il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva, akkumpanjat, meta tqis li jkun xieraq, minn proposti legiżlattivi rilevanti.

Artikolu 32

Thassir u dispożizzjonijiet tranzizzjonali

1. Id-Direttiva 91/271/KE, kif emendata bl-atti elenkati fil-Parti A tal-Anness VII ta' din id-Direttiva, hija mhassra b'effett minn [OP jekk jogħġbok dahhal id-data = l-ewwel jum tal-...] **wiehed u tletin** xahar wara d-data tad-dhul fis-seħh ta' din id-Direttiva] minghajr hsara għall-obbligi tal-Istati Membri marbuta mal-limiti ta' żmien għat-traspożizzjoni fid-dritt nazzjonali tad-Direttivi stipulati fil-Parti B tal-Anness VII ta' din id-Direttiva.
2. **Fir-rigward ta' Mayotte**, l-Artikolu 3(1) u l-Artikolu 6(1) għandhom japplikaw mill-31 ta' Diċembru [...] **2030 u l-Artikolu 3(2) u l-Artikolu 6(2) għandhom japplikaw minn [OP jekk jogħġbok dahhal id-data = l-aħhar jum tal-hmistax-il sena wara d-dhul fis-seħh ta' din id-Direttiva]. [...].**

Il-paragrafu 1a tal-Artikolu 3 u l-paragrafu 1a tal-Artikolu 4 tad-Direttiva tal-Kunsill 91/271/KEE għandhom ikompli japplikaw sat-30 ta' Diċembru 2030.

3. **B'deroga mill-paragrafu 1, [...]** għall-iskariki tal-ilma mormi urban li huma ttrattati minn impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban li jittrattaw tagħbija ta' **150 000 e.p.** [...] u aktar u li mhumiex meħtieġa jikkonformaw mar-rekwiziti stipulati fl-Artikolu 7(1) sal-31 ta' Diċembru [...] **2035**, l-Artikolu 5 tad-Direttiva tal-Kunsill 91/271/KE għandu jkompli japplika sal-31 ta' Diċembru [...] **2040**.

Għall-iskariki tal-ilma mormi urban minn agglomerazzjonijiet ta' [...] 10 000 e.p. u **aktar** [...], l-Artikolu 5 tad-Direttiva tal-Kunsill 91/271/KE għandu jkompli japplika: [...]

- (a) **sal-31 ta' Diċembru 2033 għall-agglomerazzjonijiet li mhumiex meħtieġa jikkonformaw mar-rekwiziti stipulati fl-Artikolu 7(3) sa [OP jekk jogħġbok dahhal id-data = id-data tad-dhul fis-seħh ta' din id-Direttiva];**

- (b) sal-31 ta' Diċembru 2039 għall-agglomerazzjonijiet li mhumiex meħtieġa jikkonformaw mar-rekwiżiti stipulati fl-Artikolu 7(3) sal-31 ta' Diċembru 2033;
  - (c) sal-31 ta' Diċembru 2045 għall-agglomerazzjonijiet li mhumiex meħtieġa jikkonformaw mar-rekwiżiti stipulati fl-Artikolu 7(3) sal-31 ta' Diċembru 2039; jew data aktar tard konformi mad-deroga prevista fit-tieni subparagrafu tal-Artikolu 7(3).
- 3a. B'deroga mill-paragrafu 1, għall-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban imsemmija fl-Artikolu 7(3)(ter), ir-rekwiżiti stipulati fl-Artikolu 5 tad-Direttiva tal-Kunsill 91/271/KEE għandhom ikompli japplikaw sal-31 ta' Diċembru 2040.
- 3b. B'deroga mill-paragrafu 1, minn [OP jekk jogħġbok dahhal id-data = id-data tad-dhul fis-seħh ta' din id-Direttiva], l-Artikoli 15 u 17 tad-Direttiva tal-Kunsill 91/271/KEE u d-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni 2014/431/UE [2] għandhom japplikaw għall-Istati Membri sal-31 ta' Diċembru 2030.
4. Ir-referenzi għad-Direttiva mhassra għandhom jinftiehem bħala referenzi għal din id-Direttiva u għandhom jinqraw f'konformità mat-tabella ta' korrelazzjoni fl-Anness [VIII].

Artikolu 33

Traspożizzjoni

1. L-Istati Membri għandhom iġibu fis-seħh il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi neċessarji biex jikkonformaw mal-Artikoli [...] u l-Annessi [...] [irreferi għall-artikoli u l-annessi li ġew emendati fis-sustanza meta mqabbla mad-Direttivi mhassra] sa [OP jekk jogħġbok dahhal id-data = l-aħħar jum [...] **tat-tletin**xahar wara d-data tad-dhul fis-seħh ta' din id-Direttiva]. Huma għandhom jikkomunikaw minnufih it-test ta' dawk il-mizuri lill-Kummissjoni.

Meta l-Istati Membri jadottaw dawk il-miżuri, huma għandhom jirreferu għal din id-Direttiva jew jinkludu referenza għaliha meta jiġu ppubblikati uffiċjalment. Għandhom jinkludu wkoll dikjarazzjoni li fiha jingħad li kull meta fil-ligijiet, fir-regolamenti u fid-dispożizzjonijiet amministrattivi eżistenti jkun hemm referenzi għad-Direttiva mhassra minn din id-Direttiva dawk għandhom jinftiehem bħala referenzi għal din id-Direttiva. L-Istati Membri għandhom jiddeċiedu kif għandha ssir dik ir-referenza u kif għandha titfassal dik id-dikjarazzjoni.

2. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test [...] **tal-miżuri** ewlenin tad-dritt nazzjonali li jadottaw fil-qasam kopert minn din id-Direttiva.

Artikolu 34

Id-dhul fis-seħh

Din id-Direttiva għandha tidhol fis-seħh fl-ghoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tagħha fil-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

L-Artikoli [...] u l-Annessi [...] [irreferi għall-artikoli u l-annessi li ma nbidlux meta mqabbla mad-Direttiva mhassra] għandhom japplikaw minn [...] [OP jekk jogħġbok dahhal id-data = l-ewwel jum tal-erbgha u ghoxrin xahar wara d-data tad-dhul fis-seħh ta' din id-Direttiva].

Artikolu 35

Destinatarji

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmul fi Brussell,

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

Għall-Kunsill

Il-President

ANNEX [...]I. REKWIŻITI GHALL-ILMA MORMI URBAN

A. *SISTEMI TA' ĠBIR*

Is-sistemi ta' ġbir għandhom jikkunsidraw ir-rekwiżiti tat-trattament tal-ilma mormi.

Id-disinn, il-kostruzzjoni u l-manutenzjoni tas-sistemi ta' ġbir għandhom isiru skont l-aħjar għarfien tekniku li ma jkunx jinvolvi kostijiet eċċessivi, partikolarment dwar:

- il-volum u l-karatteristiċi tal-ilma mormi urban,
- il-prevenzjoni ta' tnixxijiet **tal-ilma mormi**,
- **il-prevenzjoni ta' tifrigh u infiltazzjoni fis-sistemi ta' ġbir**,
- il-limitazzjoni ta' tniġġis fl-ilmijiet riċeventi minhabba tifwir [...] **tad-drenaġġ meta jitqiesu r-rekwiżiti rilevanti fl-Artikolu 5 u fl-Anness V.**

B. *SKARIKU MINN IMPJANTI TAT-TRATTAMENT TA' ILMA MORMI GHALL-ILMIJIET RIĊEVENTI*

1. L-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi **urban** għandhom ikunu mfassla u modifikati biex ikunu jistgħu jinkisbu kampjuni rappreżentattivi tal-ilma mormi li jkun diehel u tal-effluwent ittrattat qabel l-iskariku fl-ilmijiet riċeventi.
2. L-iskariki minn impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban **u impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban li jservu l-agglomerazzjonijiet imsemmija [...] [...] fl-Artikoli 6, 7 u 8 għandhom jissodisfaw ir-rekwiżiti li jidhru fit-Tabella 1 ta' dan l-Anness.**

3. L-iskariki minn impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban imsemmija [...] fl-Artikolu 7(1) jew minn **impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban li jservu l-agglomerazzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 7(3)** [...] għandhom, minbarra r-reqwiziti msemmija fil-punt 2, jissodisfaw ir-reqwiziti [...] li jidhru fit-Tabella 2 ta' dan l-Anness, **għajr fil-każijiet fejn jiġi applikat l-Artikolu 7(5)**.
4. L-iskariki mill-**impjanti** tat-trattament tal-ilma mormi urban imsemmija fl-Artikolu 8(1) jew **minn impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban li jservu l-agglomerazzjonijiet** [...] imsemmija fl-Artikolu 8([...]4) għandhom [...] jissodisfaw ir-reqwiziti stabbiliti fit-Tabella 3 **ta' dan l-Anness**.
5. L-awtorizzazzjonijiet **u/jew ir-regolamenti** għall-iskariki mill-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban li jużaw il-bijomedia [...] għandhom jinkludu obbligu li [...] **din** il-bijomedia tiġi mmonitorjata u **jiġi evitat** [...] **li din tiġi rilaxxata fl-ilmijiet riċeventi** [...].
6. Reqwiziti aktar stretti minn dawk stabbiliti fit-Tabelli 1, 2 u 3 għandhom jiġu applikati fejn ikun neċessarju li jiġi żgurat li l-ilmijiet riċeventi jissodisfaw ir-reqwiziti stabbiliti fid-Direttivi 2000/60/KE, 2008/56/KE u 2008/105/KE u 2006/7/KE.
7. Il-punti ta' skariku tal-ilma mormi urban għandhom jintgħazlu, kemm jista' jkun possibbli, sabiex jitnaqqsu l-effetti [...] **dannużi** fuq l-ilmijiet riċeventi.

C. AWTORIZZAZZJONIJIET SPEĊIFIĊI GĦALL-ISKARIKU TAL-ILMA MORMI MHUX DOMESTIKU

1. **Ir-regolamenti preċedenti u/jew** l-awtorizzazzjoni speċifika msemmija fl-Artikolu 14(1) għandhom jiżguraw dan li ġej:
  - (a) li s-sustanzi niġġiesa li jinsabu fl-ilma mormi mhux domestiku ma jfixklux it-tħaddim tal-impjant tat-trattament tal-ilma mormi, ma jagħmlux ħsara lis-sistemi tal-ġbir, lill-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi u lit-tagħmir assoċjat u ma jipprevjenux l-użu mill-ġdid tal-ilma ttrattat u l-irkupru **tan-nutrijenti jew materjali oħra mill-ilma mormi urban jew** tal-ħama;

- (b) li s-sustanzi niġġiesa li jinsabu fl-ilma mormi mhux domestiku ma jagħmlux ħsara lis-saħħa tal-persunal li jaħdem fis-sistemi tal-ġbir u fl-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban;
- (c) li s-sustanzi niġġiesa li jinsabu fl-ilma mormi mhux domestiku jkunu jistgħu jitnaqqsu mill-impjant tat-trattament tal-ilma mormi urban;
- (d) li meta impjant tat-trattament tal-ilma mormi urban jittratta l-iskariki minn installazzjoni li jkollha l-permess imsemmi fl-Artikolu 4 tad-Direttiva 2010/75/UE, it-tagħbija ta' sustanzi niġġiesa mill-iskariki ta' dak l-impjant ma taqbiżx it-tagħbija ta' sustanzi niġġiesa li tiġi skarikata jekk l-iskariki jiġu rilaxxati direttament mill-installazzjoni u jkunu konformi mal-valuri ta' limitu tal-emissjonijiet **applikabbli skont din id-Direttiva**; [...];
- (e) li t-tagħbija ta' sustanzi niġġiesa fl-iskariku tal-impjant tat-trattament tal-ilma mormi urban ma tiddeterjorax l-istat [...] tal-korp tal-ilma riċeventi u ma tipprevjenix lil dak il-korp tal-ilma milli jikseb tali status, f'konformità mal-oġġettivi stabbiliti fl-Artikolu 4 tad-Direttiva 2000/60/KE.

2.[...]

D. METODI GHAL MONITORAĠĠ U EVALWAZZJONI TAR-RIŻULTATI

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jiġi applikat metodu ta' monitoraġġ li jissodisfa r-rekwiżiti stabbiliti fil-punti 2 sa 5. **Il-metodi kollha ta' analiżi għandhom jikkonformaw mal-kriterji minimi tal-prestazzjoni bhal dawk definiti fid-Direttiva 2009/90/KE u regoli rilevanti oħra.**

Metodi alternattivi għal dawk imsemmija fil-punti 2, 3 u 4 jistgħu jintużaw, dment li tingħata prova li jinkisbu riżultati ekwivalenti.

L-Istati Membri għandhom jipprovdu lill-Kummissjoni bl-informazzjoni rilevanti kollha li tikkoncerna l-metodu ta' monitoraġġ li jkun ġie applikat.

2. Kampjuni proporzjonali għall-fluss jew dawk ibbażati fuq perjodu ta' 24 siegħa għandhom jingabru fl-istess post definit tajjeb fl-iżbokk u, jekk ikun meħtieġ, fid-daħla tal-impjant tat-trattament tal-ilma mormi urban. Madankollu, kwalunkwe kampjun ibbażat fuq il-ħin użat għall-monitoraġġ tal-mikrosustanzi niġġiesa [...] **jista'** jkun kampjun ta' 48 siegħa.

Għandhom jiġu applikati prattiki tajbin internazzjonali tal-laboratorju li jkollhom l-għan li jnaqqsu d-degradazzjoni tal-kampjuni bejn il-kollezzjoni u l-analiżi.

3. In-numru minimu annwali ta' kampjuni għandu jkun determinat skont il-qies tal-impjant tat-trattament u dawn għandhom jingabru f'intervalli regolari matul is-sena:

[...] 1 250 sa 9 999 e.p.:	Kampjun wiehed fix-xahar (ara n-Nota 1)
10 000 sa 49 999 e.p.:	Żewġ kampjuni fix-xahar Għall-mikrosustanzi niġġiesa, kampjun wiehed fix-xahar
50 000 sa [...] 149 999 e.p.:	Kampjun wiehed fil-ġimgha. Għall-mikrosustanzi niġġiesa, żewġ kampjuni [...] fix-xahar
[...] 150 000 e.p. jew [...] aktar :	[...] Żewġ kampjuni fil-ġimgha Għall-mikrosustanzi niġġiesa, żewġ kampjuni [...] fix-xahar

Nota 1: Għal agglomerazzjonijiet ikkonċernati minn attività stagjonali, intervalli ta' massimu ta' xahrejn minghajr tehid ta' kampjuni huma aċċettati dment li jittiehdu kampjuni addizzjonali matul ix-xhur tal-attività stagjonali. Matul is-sena kollha għandhom jittiehdu total ta' 12-il kampjun.

4. L-ilma mormi **urban** trattat għandu jitqies li jikkonforma mal-parametri rilevanti jekk, għal kull parametru rilevanti kkunsidrat individwalment, il-kampjuni tal-ilma juru li dan ikun jikkonforma mal-valuri parametriċi rilevanti bil-mod kif ġej:
  - (a) għall-parametri speċifikati fit-Tabella 1 u fit-**Tabella 3**, in-numru massimu ta' kampjuni li jistgħu ma jissodisfawx ir-rekwiziti, espressi f'termini ta' konċentrazzjonijiet u/jew tnaqqis fil-perċentwali, huwa speċifikat fit-Tabella 4;
  - (b) għall-parametri tat-Tabella 1 espressi f'konċentrazzjonijiet, il-kampjuni li jehlu li jkunu ttiehdu taht kundizzjonijiet normali ta' użu m'għandhomx jiddevjaw mill-valuri parametriċi b'aktar minn 100 %, ħlief għall-parametru tas-solidi sospizi totali, li għalih id-devjazzjonijiet mill- valuri parametriċi sa 150 % jistgħu jkunu aċċettati;

- (c) għal dawk il-parametri speċifikati fit-Tabella 2 il-medja annwali tal-kampjuni għal kull parametru għandha tikkonforma mal-valuri parametriċi rilevanti stabbiliti f'dik it-tabella. Parametru wiehed jew it-tnejn li huma jistgħu jiġu applikati, skont is-sitwazzjoni lokali. Il-valuri għall-koncentrazzjoni jew għall-perċentwali minimi tat-tnaqqis għandhom japplikaw;
- (d) għall-parametri speċifikati fit-Tabella 3, [...] **il-frekwenza tat-tehid ta' kampjuni msemija fil-paragrafu 3 tal-Parti D tal-Anness I tfisser li kampjun wiehed jittiehed fid-dahla u kampjun ieħor jittiehed fl-izbakk tal-impjant tat-trattament tal-ilma mormi urban sabiex tiġi vverifikata l-konformità mal-perċentwal minimu ta' tnehhija tat-Tabella 3 tal-Anness I. Il-perċentwal medju ta' tnehhija tas-sustanzi kollha użati fil-kalkolu għandu jintuża sabiex jiġi vvalutat jekk intlaħaqx il-perċentwal minimu ta' 80 % mehtieg.**
5. Il-kampjuni għandhom jittieħdu biex jirriflettu t-tniġġis f'**ċirkulazzjoni** [...] ta' temp niexef. Valuri estremi għall-kwalità tal-ilma inkwistjoni m'għandhomx jiġu kkunsidrati meta dawn ikunu r-riżultat ta' sitwazzjonijiet mhux tas-soltu, minhabba xita qawwija.
6. Analizijiet li jikkonċernaw skariki mil-lagunar għandhom isiru fuq kampjuni ffiltrati; madankollu, il-koncentrazzjoni tas-solidi totali sospizi f'kampjuni tal-ilma mhux iffiltrati m'għandhiex taqbez il-150 mg/l.

Tabella 1: Htiġijiet għar-rimi minn makkinarju għat-trattament ta' skart urban ta' ilma skont l-Artikolu 6 tad-Direttiva. Il-valuri għall-konċentrazzjoni jew għall-perċentwal ta' tnaqqis għandhom japplikaw.

Parametri	Konċentrazzjoni	Perċentwal minimu ta' tnaqqis ⁴⁸ (ara n-Nota 4)	Metodu ta' referenza ta' kejl
Domanda bijokimika ta' ossiġnu (BOD ₅ f'temperatura ta' 20 °C) mingħajr nitrifikazzjoni (ara n-Nota 1)	25 mg/L O ₂	70-90 40 taħt l-Artikolu [...] 6(3)	Kampjun omoġeneizzat, mhux iffiltrat u mhux imsawwab. Determinazzjoni ta' ossiġnu mahlul qabel u wara inkubazzjoni ta' hamest ijiem f'temperatura ta' 20 °C ± 1 °C fi dlam komplet. Żieda ta' inibitur ta' nitrifikazzjoni.
Domanda kimika ta' ossiġnu (COD) (Ara n-Nota 2)	125 mg/L O ₂	75	Kampjun omoġeneizzat, mhux iffiltrat u mhux imsawwab. Dikromat tal-potassju
Kontenut Totali ta' Karbonju Organiku (Ara n-Nota 2)	37 mg/L	75	EN 1484
Solidi totali sospiżi	35 mg/L (ara n-Nota 3)	90 (ara n-Nota 3)	<ul style="list-style-type: none"> – Iffiltrar ta' kampjun rappreżentattiv minn ġo filtru tal-membrana ta' 0,45 mm. Tnixxif f'temperatura ta' 105 °C u użin – Ċentrifugar ta' kampjun rappreżentattiv (għal tal-anqas hames minuti b'aċċellerazzjoni medja ta' 2 800 sa 3 200 g), tnixxif f'temperatura ta' 105 °C u użin

Nota 1: Il-parametru jista' jinbidel b'iehor: il-kontenut totali ta' karbonju organiku (TOC) jew id-domanda totali għall-ossiġnu (TOD) jekk tista' tiġi stabbilita relazzjoni bejn BOD₅ u l-parametru sostitut.

⁴⁸[...]

Nota 2: L-Istati Membri għandhom ikejlu jew id-Domanda kimika ta' ossigenu (COD) jew il-Kontenut totali ta' Karbonju Organiku.

Nota 3: Dan il-kriterju huwa diskrezzjonali.

Nota 4: Tnaqqis relatat mat-taghbija tal-influent.

Tabella 2: Rekwiziti għat-trattament terzjarju tal-iskariki mill-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban imsemmija fl-Artikolu 7(1) [...] **jew minn impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban li jservu l-agglomerazzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 7(3). Għall-iskariki minn impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban imsemmija fl-Artikolu 7(1), għandhom japplikaw iż-żewġ parametri.** [...] Parametru wiehed jew iż-żewġ parametri jistgħu jiġu applikati, skont is-sitwazzjoni lokali, **għall-agglomerazzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 7(3).** Il-valuri għall-konċentrazzjoni jew għall-perċentwal ta' tnaqqis għandhom japplikaw.

Parametri	Konċentrazzjoni	Perċentwal minimu ta' tnaqqis ⁴⁹ (Ara n-Nota 1)	Metodu ta' referenza ta' kejl
Fosforu totali (ara n-Nota 2)	[...] 1 mg/l (10 000 – 150 000 e.p.) 0,5 mg/l (iktar minn 150 000 e.p.)	[...] 87,5	Spettrofotometrija ta' assorbiment molekolari
Nitroġenu totali (ara n-Nota 2)	[...] 10 mg/l (10 000 – 150 000 e.p.) 8 mg/l (iktar minn 150 000 e.p.) (ara n-Nota 3)	[...] 80 (ara n-Nota 1a)	Spettrofotometrija ta' assorbiment molekolari

Nota 1: [...] **It-tnaqqis relatat mat-tagħbija tal-influwent jew mat-tagħbija ġġenerata f'agglomerazzjoni jekk jista' jiġi żgurat l-istess livell ta' protezzjoni ambjentali. Jekk frazzjoni tal-ilma mormi urban ittrattat tintuża għat-tisqija agrikola, in-nutrijenti f'dik il-frazzjoni jistgħu jiġu inklużi fil-kalkolu tat-tagħbija tal-influwent u jiġu esklużi mit-tagħbija skarikata.**

⁴⁹[...]

Nota 1a: F'sitwazzjonijiet eċċezzjonali minhabba ċirkostanzi lokali speċifiċi fejn tinghata prova li parti min-nitroġenu li jkun joriġina mill-ilma mormi urban tista' tiġi eliminata fl-ilmijiet riċeventi, ir-retenzjoni tan-nitroġenu naturali tista' titqies fl-Istati Membri fejn tqieset ir-retenzjoni tan-nitroġenu fil-kalkolu tal-perċentwal minimu tat-tnaqqis tan-nitroġenu msemmi fit-Tabella 2 tal-Anness I tad-Direttiva tal-Kunsill 91/271/KEE sa [OP jekk joghġbok dahhal id-data = l-aħhar jum tal-hmistax-il sena wara d-dhul fis-sehh tad-Direttiva] għall-kalkolu tal-perċentwal minimu tat-tnaqqis tan-nitroġenu msemmi fit-Tabella 2 tal-Parti B tal-Anness I jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet kollha li ġejjin:

- (1) iż-żmien medju ta' retenzjoni idrawlika tal-effluwent skarikat ikun ta' mill-inqas 1,5 snin qabel ma jilhaq iż-żona sensitiva għan-nitroġenu ddeżinjata skont l-Artikolu 7(2);
- (2) jiġi żgurat programm kontinwu ta' monitoraġġ u valutazzjoni tal-parametru tan-nitroġenu totali:
  - (a) fl-iżbokki tal-impjanti kollha tat-trattament tal-ilma mormi urban u fejn rilevanti fl-ilma tax-xeba' urban minn agglomerazzjonijiet ta' [...] 1 250 e.p. u aktar li jinsabu fiż-żona tal-ġbir tal-ilma taż-żona ddeżinjata bħala sensitiva għan-nitroġenu skont l-Artikolu 7(2); u
  - (b) fid-dahliet rilevanti taż-żona kkonċernata ddeżinjata skont l-Artikolu 7(2); u
  - (c) fil-postijiet tat-tehid ta' kampjuni rappreżentattivi fl-ilmijiet riċeventi u fil-korpi tal-ilma rilevanti fiż-żona tal-ġbir tal-ilma taż-żona kkonċernata ddeżinjata skont l-Artikolu 7(2);
- (3) il-perċentwal minimu tat-tnaqqis għan-nitroġenu tat-Tabella 2 jiġi ssodisfat; dan il-perċentwal għandu jiġi kkalkulat abbażi tad-data li tingabar mill-programm kontinwu ta' monitoraġġ u valutazzjoni msemmi fil-punt (2);
- (4) tista' tinghata prova li r-rilaxxi tan-nitroġenu mill-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban fiż-żona tal-ġbir tal-ilma ma jagħmlux hsara lill-ambjent, inkluż għall-bijodiversità, u lanqas għas-saħħa tal-bniedem u ma jimmodifikawx l-ekosistema;

- (5) il-konċentrazzjoni tan-nutrijenti fiż-żoni msemmija fil-punt (c) tal-kundizzjoni (2) ikunu konformi mal-kundizzjoni stabbilita fl-Anness V.1.2.1 tad-Direttiva 2000/60/KE biex jiġi definit stat ekoloġiku tajjeb ta' dawk iż-żoni;
- (6) l-użu tar-retenzjoni tan-nitroġenu naturali jiġi rrapportat lill-Kummissjoni f'konformità mal-Artikolu 22(1)(a), kif ukoll lill-Istati Membri ġirien potenzjalment affettwati, flimkien mal-elementi kollha meħtieġa biex jiġi vverifikat li l-kundizzjonijiet (1), (2), (3), (4) u (5) t'hawn fuq huma ssodisfati.

Nota 2: Dan ir-rekwizit għandu japplika fi [OP jekk joghġbok dahhal id-data = id-data tal-adozzjoni ta' din id-Direttiva] għall-impjanti eżistenti tat-trattament tal-ilma mormi urban li jkunu obbligati jilhq u l-iskadenzi stabbiliti skont l-Artikolu 7(1) u għall-agglomerazzjonijiet skont l-Artikolu 7(3). Sakemm jintlahqu dawn l-iskadenzi, għandhom japplikaw l-obbligi tal-Artikolu 32(3) fuq dawn l-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban.

Nota 3: Meta t-temperatura fl-effluwent tar-reattur bijoloġiku tkun inqas minn 12 °C, inkluż sitwazzjonijiet fejn l-effluwent tar-reattur bijoloġiku jkun inqas minn 5 °C, ir-rizultati tal-kampjuni li jkunu ttiehdu jistgħu jiġu esklużi mill-kalkolu tal-medja annwali għan-nitroġenu kif imsemmi fil-punt (4)(c) tal-Parti D ta' dan l-Anness meta tkun tista' tingħata prova ta' dan kollu li ġej:

- (1) [...] ikun żgurat li m'hemm ebda [...]effett negattiv fuq [...] l-ambjent;
- (2) ikunu meħtieġa kostijiet eċċessivi u/jew konsum eċċessiv tal-enerġija biex jintlahqu l-valuri għan-nitroġenu fit-Tabella 2.

Tabella 3: Rekwiziti għat-trattament kwaternarju tal-iskariki mill-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban imsemmija fl-Artikolu 8(1) [...] u/jew <u>minn impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban li jservu l-agglomerazzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 8(4).</u>	
Indikaturi	Perċentwal minimu tat-tneħħija relatat mat-tagħbija tal-influwent
Sustanzi li jistgħu jniġġsu l-ilma anke f'konċentrazzjonijiet baxxi (ara n-Nota 1)	80 % (ara n-Nota 2)

Nota 1: Għandha titkejjel il-konċentrazzjoni tas-sustanzi organiċi msemmija fil-punti (a) u (b).

(a) Kategorija 1 (sustanzi li jistgħu jiġu ttrattati faċilment hafna):

- (i) Amisulpridu (Nru CAS 71675-85-9),
- (ii) Karbamażepina (Nru CAS 298-46-4),
- (iii) Citalopramum (Nru CAS 59729-33-8),
- (iv) Klaritromiċina (Nru CAS 81103-11-9),
- (v) Diklofenak (Nru CAS 15307-86-5),
- (vi) Idroklorotijażid (Nru CAS 58-93-5),
- (vii) Metoprolol (Nru CAS 37350-58-6),
- (viii) Venlafaksina (Nru CAS 93413-69-5);

(b) Kategorija 2 (sustanzi li jistgħu jintremew faċilment):

- (i) Benzotriazol (Nru CAS 95-14-7),
- (ii) Kandesartan (Nru CAS 139481-59-7),
- (iii) Irbesartan (Nru CAS 138402-11-6),
- (iv) taħlita ta' 4-Metilbenzotriazol (Nru CAS 29878-31-7) u 5[...] -metil-benzotriazol (Nru CAS 136-85-6).

Nota 2: Il-perċentwal tat-tneħħija għandu jiġi kkalkulat għal mill-inqas sitt sustanzi. In-numru ta' sustanzi fil-kategorija 1 għandu jkun id-doppju tan-numru ta' sustanzi fil-kategorija 2. Jekk inqas minn sitt sustanzi jkunu jistgħu jitkejju f'konċentrazzjoni suffiċjenti, l-awtorità kompetenti għandha tinnomina sustanzi oħra biex tikkalkula l-perċentwal minimu ta' tneħħija meta jkun meħtieġ. Il-medja tal-perċentwali **speċifiċi** tat-tneħħija tas-sustanzi **uniċi** kollha użati fil-kalkolu għandha tintuża biex jiġi vvalutat jekk intlaħaqx il-perċentwal minimu meħtieġ tat-tneħħija ta' 80 %.

Tabella 4: Rekwizit għall-kampjuni	
Serje ta' kampjuni meħuda f'sena	In-numru massimu permess ta' kampjuni li jonqsu milli jikkonformaw
4-7	1
8-16	2
17-28	3
29-40	4
41-53	5
54-67	6
68-81	7
82-95	8
96-110	9
111-125	10
126-140	11
141-155	12
156-171	13
172-187	14
188-203	15
204-219	16
220-235	17
236-251	18
252-268	19
269-284	20
285-300	21
301-317	22
318-334	23
335-350	24
351-365	25

ANNEX [...]II. ŻONI SENSITTIVI GĦALL-EWTROFIKAZZJONI

1. Żoni li jinsabu fil-baċir idrografiku tal-Baħar Baltiku, tal-Baħar l-Iswed, ta' partijiet mill-Baħar tat-Tramuntana **u ta' partijiet mill-Baħar Adrijatiku** identifikati bħala sensitivi għall-ewtrofikazzjoni skont id-Direttiva 2008/56/KE. [...];
2. Għadajjar naturali b'ilma ħelu, mases oħrajn ta' ilma ħelu, ilmijiet estwarji u kostali li jinsab li huma ewtrofiċi jew li fil-futur qrib jistgħu isiru ewtrofiċi jekk ma tittiehed l-ebda azzjoni protettiva.

L-elementi li ġejjin għandhom jiġu evalwati meta wiehed jikkunsidra liema nutrijent jenħtieġ li jitnaqqas permezz ta' trattament ieħor:

- (a) għadajjar u nixxighat li jilħqu għadajjar/gibjuni/bajjiet magħluqa li jkollhom skambju fqir ta' ilma, u li permezz t'hekk tkun tista' tiffirma l-agglomerazzjoni. F'dawn iż-żoni, it-tneħħija tal-fosforu jenħtieġ li tkun inkluża, kemm-il darba jintwera li t-tneħħija ta' dan ma jkollha l-ebda effett fuq il-livell ta' ewtrofikazzjoni. Fejn isiru skariki minn agglomerazzjonijiet kbar, it-tneħħija tan-nitroġenu tista' tkun ukoll kunsidrata;
  - (b) estwarji, bajjiet u ilmijiet kostali oħra li jkollhom skambju fqir ta' ilma, jew li jirċievu kwantitajiet kbar ta' nutrijenti. Skariki minn agglomerazzjonijiet żgħar f'dawk iż-żoni normalment ikunu ta' importanza minima, iżda għal agglomerazzjonijiet kbar, it-tneħħija tal-fosforu u/jew nitroġenu jenħtieġ li tkun inkluża, kemm-il darba jintwera li t-tneħħija ta' dan ma tħalli l-ebda effett fuq il-livell ta' ewtrofikazzjoni;
3. Ilma ħelu tal-wiċċ maħsub għall-astrazzjoni ta' ilma tajjeb għax-xorb li jista' jkun fih aktar mill-konċentrazzjoni ta' nitrat stipulata mid-dispożizzjonijiet rilevanti tad-Direttiva (UE) 2020/2184, jekk ma tittiehed l-ebda azzjoni protettiva;

4. Żoni fejn trattament differenti minn dak preskritt fl-Artikolu 7 ta' din id-Direttiva ikun meħtieġ biex jikkonforma ma' atti oħra tal-Unjoni fil-qasam ambjentali, inkluż b'mod partikolari korpi tal-ilma koperti mid-Direttiva 2000/60/KE li huma friskju li ma jzommu jew li ma jiksbox stat jew potenzjal ekoloġiku tajjeb.
5. Kwalunkwe żona oħra misjuba mill-Istati Membri li hija sensitiva għall-ewtrofikazzjoni.

ANNEX [...]III. LISTA TA' PRODOTTI KOPERTI MIR-RESPONSABBILTÀ ESTIŻA TAL-
PRODUTTUR

1. Il-prodotti mediċinali għall-użu mill-bniedem li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva 2001/83/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁵⁰.
2. Il-prodotti kożmetiċi li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 1223/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Novembru 2009 dwar il-prodotti kożmetiċi⁵¹.

---

⁵⁰ Id-Direttiva 2001/83/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Novembru 2001 dwar il-kodiċi tal-Komunità li għandu x'jaqsam ma' prodotti mediċinali għall-użu mill-bniedem (*ĠU L 311, 28.11.2001, p. 67–128*).

⁵¹ Ir-Regolament (KE) Nru 1223/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Novembru 2009 dwar il-prodotti kożmetiċi (*ĠU L 342, 22.12.2009, p. 59–209*).

ANNEX [...]IV. SETTURI INDUSTRIJALI

1. L-ipproċessar tal-ħalib
2. Manifattura ta' prodotti tal-frott u l-ħaxix
3. Manifattura u bbottiljar ta' luminati
4. Ipproċessar tal-patata
5. L-industrija tal-laħam
6. Birreriji
7. Produzzjoni ta' alkoħol u xorb alkoħoliku
8. Manifattura ta' għalf tal-annimali minn prodotti tal-pjanti
9. Manifattura tal-ġelatina u ta' kolla minn ġild u għadam Bini li jintuża fil-produzzjoni tal-birra mix-xgħir
10. Bini li jintuża fil-produzzjoni tal-birra mix-xgħir
11. L-industrija ta' l-ipproċessar tal-ħut

ANNEX [...]V. KONTENUT TAL-PJANIJIET INTEGRATI GHALL-ĠESTJONI TAL-ILMA
MORMI URBAN

1. Analizi tas-sitwazzjoni inizjali taż-żona ta' skular [...] tal-agglomerazzjoni kkonċernata, inkluż mill-inqas dawn li ġejjin:
  - (a) deskrizzjoni dettaljata tan-network tas-sistemi ta' ġbir, tal-kapaċitajiet tal-ħżin u **tal-konduzzjoni** tal-ilma mormi urban u tal-ilma tax-xeba' urban ta' dak in-network u tal-kapaċitajiet eżistenti tat-trattament tal-ilma mormi urban f'każ ta' xita;
  - (b) **Fil-każ ta' kanali tad-drenaġġ ikkombinati**, analizi dinamika tal-flussi [...] tal-ilma mormi urban fil-każ ta' xita, ibbażata fuq **id-data tal-monitoraġġ jew** l-użu ta' mudelli idroloġiċi, idrawliċi u dawk tal-kwalità tal-ilma li jqisu l-projezzjonijiet klimatiċi l-aktar avvanzati u li jinkludu stima tat-tagħbija tat-tniġġis **tal-parametri msemmija fit-Tabella 1 u, fejn ikun rilevanti, fit-Tabella 2 tal-Anness I kif ukoll tal-mikroplastiki u tas-sustanzi niġġiesa rilevanti** rilaxxati fl-ilmijiet riċeventi f'każ ta' xita;
  - (c) **Fil-każ ta' kanali tad-drenaġġ separati, deskrizzjoni dettaljata tar-rekwiżiti ta' monitoraġġ f'punti rilevanti tas-sistemi separati fejn ikun mistenni li l-iskariki tal-ilma tax-xaba' urban mistennija jkunu mniġġsa kif identifikat skont l-Artikolu 5(2), punt (d), biex jiġu identifikati l-miżuri rilevanti u fattibbli kif mehtieg fil-paragrafu 3 ta' dan l-Anness.**
2. Objettivi għat-tnaqqis tat-tniġġis mit-tifwir [...] **tad-drenaġġ** [...], inkluż dawn li ġejjin:
  - (a) objettiv indikattiv li t-tifwir [...] **tad-drenaġġ** [...] jirrappreżenta [...] **perċentwal żgħir biss, preferibbilment inqas minn 2 %** tat-tagħbija annwali miġbura tal-ilma mormi urban ikkalkulata f'kundizzjonijiet ta' temp xott;

Dan [...] **l-objettiv għandu** jintlaħaq:
    - (i) sal-31 ta' Diċembru [...] **2040** għall-agglomerazzjonijiet kollha ta' 100 000 e.p. u iktar;
    - (ii) sal-31 ta' Diċembru [...] **2045** għall-agglomerazzjonijiet ta' 10 000 e.p. u iktar [...] **imsemmija fl-Artikolu 5;**

[...](b) **it-tnaqquis progressiv tal-makroplastici.**

3. Il-mizuri li għandhom jittieħdu biex jintlaħqu l-objettivi msemmija fil-punt 2 **u biex jitnaqqas it-tniġġis mill-iskariki tal-ilma tax-xaba' urban f'sistemi separati, abbażi tal-eżitu tal-monitoraġġ fl-Artikolu 21(2)**, akkumpanjati minn identifikazzjoni ċara tal-atturi involuti u r-responsabbiltajiet tagħhom [...] **fl-implimentazzjoni** tal-pjan integrat.
4. Meta jkunu qed jivvalutaw liema mizuri għandhom jittieħdu skont il-punt 3, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet kompetenti jqisu mill-inqas dan li ġej:
  - (a) l-ewwel nett, il-mizuri preventivi li għandhom l-għan li jevitaw id-dhul ta' ilmijiet tax-xita mhux imniġġsa fis-sistemi tal-ġbir, inkluż mizuri li jippromwovu ż-żamma naturali tal-ilma jew il-ġbir tal-ilma tax-xita, u mizuri li jżidu l-ispazji ħodor jew jillimitaw l-uċuħ impermeabbli fl-agglomerazzjonijiet;
  - (b) it-tieni, il-mizuri biex jiġi ġestit u ottimizzat aħjar l-użu tal-infrastruttura eżistenti inkluż is-sistemi ta' ġbir, il-volumi tal-ħżin, l-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban bl-għan li jiġi żgurat li [...] r-rilaxxi tal-ilma mormi urban mhux ittrattat **jew tal-ilma tax-xeba' urban imniġġes** fl-ilmijiet riċeventi jiġu minimizzati;
  - (c) fl-aħħar nett, fejn meħtieġ biex jinkisbu l-objettivi msemmija fil-punt 2, mizuri ta' mitigazzjoni addizzjonali inkluż l-adattament tal-infrastruttura għall-ġbir, il-ħżin u t-trattament tal-ilma mormi urban jew il-holqien ta' infrastrutturi ġodda bi prijorità għall-infrastruttura ekoloġika bħal fosos veġetati, artijiet mistaġħdra għat-trattament u għadajjar għall-ħżin imfassla biex jappoġġaw il-bijodiversità. Fejn rilevanti, għandu jitqies l-użu mill-ġdid tal-ilma fil-kuntest tal-iżvilupp tal-pjanijiet integrati għall-ġestjoni tal-ilma mormi urban imsemmija fl-Artikolu 5.

ANNEX [...]VI. INFORMAZZJONI GHALL-PUBBLIKU

- (1) L-awtorità kompetenti u l-operatur(i) responsabbli għas-servizzi tal-ġbir u t-trattament tal-ilma mormi urban, inkluż informazzjoni dwar l-istruttura tas-sjieda tal-operaturi u l-informazzjoni ta' kuntatt tagħhom.
- (2) It-tagħbija totali tal-ilma mormi urban espressa f'ekwivalenti tal-popolazzjoni (e.p.) iġġenerata fl-agglomerazzjoni, b'dettalji dwar is-sehem ta' dik it-tagħbija (f%) jiġifieri:
  - (a) miġbur u ttrattat f'impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban;
  - (b) ittrattat minn sistemi individwali rreġistrati;
  - (c) mhux miġbur jew ittrattat.
- (3) Fejn rilevanti, ġustifikazzjoni għaliex ċerta tagħbija ta' ilma mormi urban ma tingabarx jew ma tiġix ittrattata.
- (4) Informazzjoni dwar il-kwalità tal-ilma mormi urban skarikat mill-agglomerazzjoni għal kull korp tal-ilma riċeventi, inkluż l-elementi li ġejjin:
  - (a) konċentrazzjonijiet medji annwali u t-tagħbija ta' sustanzi niġġiesa koperti mill-Artikolu 21, rilaxxati minn kull impjant tat-trattament tal-ilma mormi urban;
  - (b) stima tat-tagħbija tal-iskariki minn sistemi individwali għall-parametri msemmija fit-Tabelli 1 u 2 tal-Anness I;
  - (c) **għall-agglomerazzjonijiet ta' 10 000 e.p. u aktar**, stima tat-tagħbija tal-iskariki minn sistemi kkombinati tad-drenaġġ [...] u t-tifwir [...] **tad-drenaġġ** għall-parametri msemmija fit-Tabelli 1 u 2 tal-Anness I.

- (5) il-kostijiet annwali totali tal-investment u l-kostijiet annwali totali operazzjonali, b'distinzzjoni bejn il-kostijiet tal-ġbir u tat-trattament, il-kostijiet annwali totali relatati mal-persunal, l-enerġija, l-oġġetti għall-konsum, l-amministrazzjoni u kostijiet oħra kif ukoll il-kostijiet annwali medji operazzjonali u tal-investment [...] għal kull metru kubu ta' ilma mormi urban miġbur u ttrattat, **u għal kull unità domestika medja fejn il-kostijiet jiġu rkuprati kompletament jew parzjalment permezz ta' sistema ta' tariffi tal-ilma jew, f'każijiet oħra, għal kull livell ta' agglomerazzjoni;**
- (6) informazzjoni dwar kif il-kostijiet imsemmija fil-punt 5 huma koperti u, fejn il-kostijiet jiġu rkuprati permezz ta' sistema tariffarja, informazzjoni dwar l-istruttura tat-tariffa għal kull metru kubu ta' ilma mormi urban miġbur u ttrattat dwar l-istruttura tat-tariffa jew għal kull metru kubu ta' ilma mormi urban miġbur u ttrattat jew għal kull metru kubu ta' ilma fornut, inkluż il-kostijiet fissi u varjabbli u diżaggregazzjoni bejn il-kostijiet għall-ġbir, it-trattament, l-amministrazzjoni u kostijiet oħra;
- (7) il-pjanijiet ta' investment għall-infrastrutturi tal-ġbir u t-trattament tal-ilma mormi urban fil-livell tal-agglomerazzjoni, b'impatti previsti fuq it-tariffi tas-servizzi tal-ilma mormi urban, u l-benefiċċji finanzjarji u soċjetali maħsuba;
- (8) għal kull impjant tat-trattament tal-ilma mormi urban [...] **ta' 10 000 e.p. u aktar:**
- (a) it-tagħbija totali (f'e.p.) ittrattata u l-enerġija meħtieġa biex jiġi ttrattat l-ilma mormi urban (f'kWh totali u għal kull metru kubu);
- (b) l-enerġija rinnovabbli totali prodotta (GWh/sena) kull sena, inkluż tqassim skont is-sors tal-enerġija;

[...]

- (9) l-emissjonijiet totali ta' gassijiet serra (f'tunnellati ta' ekwivalenti ta' CO₂) prodotti jew evitati kull sena bit-thaddim ta' infrastrutturi tal-ġbir u t-trattament tal-ilma mormi urban **ta' 10 000 e.p. u aktar** f'kull agglomerazzjoni u, jekk disponibbli, l-emissjonijiet totali ta' gassijiet serra (f'tunnellati ta' ekwivalenti ta' CO₂) prodotti matul il-kostruzzjoni ta' dawg l-infrastrutturi;
- (10) sommarju tan-natura u tal-istatistika dwar l-ilmenti u tat-twegibiet mogħtija mill-operaturi tal-impjanti tat-trattament tal-ilma mormi urban dwar kwistjonijiet li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva.

ANNEX [...] VII

Parti A

Direttiva mhassra

b'lista tal-emendi suċċessivi tagħha

(imsemmija fl-Artikolu [19])

Id-Direttiva tal-Kunsill 91/271/KEE (ĠU L 135, 30.5.1991, p. 40)	
Id-Direttiva tal-Kummissjoni 98/15/KE (ĠU L 67, 7.3.1998, p. 29)	
Ir-Regolament (KE) Nru 1882/2003 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 284, 31.10.2003, p. 1)	l-Anness III, il-punt 21 biss
Ir-Regolament (KE) Nru 1137/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 311, 21.11.2008, p. 1)	l-Anness, il-punt 4.2 biss
Id-Direttiva tal-Kunsill 2013/64/UE (ĠU L 353, 28.12.2013, p. 8)	l-Artikolu 1 biss

Parti B

Limiti ta' żmien għat-traspożizzjoni fid-dritt nazżjonali

Direttiva	Limitu ta' żmien għat-traspożizzjoni
91/271/KE	it-30 ta' Ġunju 1993
98/15/KE	it-30 ta' Settembru 1998
2013/64/UE	31 ta' Diċembru 2018 fir-rigward tal-Artikolu 1(1), (2) u (3) 30 ta' Ġunju 2014 fir-rigward tal-Artikolu 1(5), punt (a) 31 ta' Diċembru 2014 fir-rigward tal-Artikolu 1(5), punt (b)

ANNEX [...] VIII

Tabella ta' Korrelazzjoni

Id-Direttiva 91/271/KE	Din id-Direttiva
L-Artikolu 1	L-Artikolu 1
L-Artikolu 2, kliem introdutturju	L-Artikolu 2, kliem introdutturju
L-Artikolu 2, il-punti 1 sa 4	L-Artikolu 2, il-punti 1 sa 4
-	L-Artikolu 2, il-punti 5 u 6
L-Artikolu 2, il-punt 5	L-Artikolu 2, il-punt 7
-	L-Artikolu 2, il-punti 8 u 9
L-Artikolu 2, il-punt 6	L-Artikolu 2, il-punt 10
L-Artikolu 2, il-punt 8	L-Artikolu 2, il-punt 11
-	L-Artikolu 2, il-punti 12 u 13
L-Artikolu 2, il-punt 10	L-Artikolu 2, il-punt 14
L-Artikolu 2, il-punt 11	L-Artikolu 2, il-punt 15
-	L-Artikolu 2, il-punti 16 sa 23
L-Artikolu 3(1)	L-Artikolu 3(1)
-	L-Artikolu 3(2)
L-Artikolu 3(2)	L-Artikolu 3(3)
L-Artikolu 3(1), it-tielet subparagrafu	L-Artikolu 4(1)
-	L-Artikolu 4(2)
-	L-Artikolu 4(3)
-	L-Artikolu 4(4)
-	L-Artikolu 4(5)
-	L-Artikolu 5
L-Artikolu 4(1)	L-Artikolu 6(1)
-	L-Artikolu 6(2)

-	L-Artikolu 6(3)
L-Artikolu 4(4)	L-Artikolu 6(4)
-	L-Artikolu 7(1)
-	L-Artikolu 7(2)
L-Artikolu 5(2)	L-Artikolu 7(3)
-	L-Artikolu 7(4)
L-Artikolu 5(4)	L-Artikolu 7(5)
L-Artikolu 5(5)	L-Artikolu 7(6)
L-Artikolu 5(7)	L-Artikolu 7(7)
-	L-Artikolu 8
-	L-Artikolu 9
-	L-Artikolu 10
-	L-Artikolu 11
L-Artikolu 9	L-Artikolu 12(1)
-	L-Artikolu 12(2)
L-Artikolu 10	L-Artikolu 13
L-Artikolu 11(1)	L-Artikolu 14(1)
-	L-Artikolu 14(2)
-	L-Artikolu 14(3)
L-Artikolu 11(3)	L-Artikolu 14(4)
-	L-Artikolu 15(1)
L-Artikolu 12(2)	L-Artikolu 15(2)
L-Artikolu 12(3)	L-Artikolu 15(3)
-	L-Artikolu 16
-	L-Artikolu 17
-	L-Artikolu 18
-	L-Artikolu 19

-	L-Artikolu 20
L-Artikolu 15(1)	L-Artikolu 21(1)
-	L-Artikolu 21(2)
-	L-Artikolu 21(3)
-	L-Artikolu 22
L-Artikolu 17(1)	L-Artikolu 23(1)
-	L-Artikolu 23(2)
-	L-Artikolu 23(3)
-	L-Artikolu 23(4)
-	L-Artikolu 24
-	L-Artikolu 25
-	L-Artikolu 26
-	L-Artikolu 27
L-Artikolu 18	L-Artikolu 28
-	L-Artikolu 29
-	L-Artikolu 30
-	L-Artikolu 31
-	L-Artikolu 32
L-Artikolu 19	L-Artikolu 33
-	L-Artikolu 34
L-Artikolu 20	L-Artikolu 35
L-Anness I	L-Anness I(A)
L-Anness I(B)	L-Anness I(B)
L-Anness I(C)	L-Anness I(C)
L-Anness I(D)	L-Anness I(D)
L-Anness II	L-Anness II
-	L-Anness III

L-Anness III

-

-

-

-

L-Anness IV

L-Anness V

L-Anness VI

L-Anness VII

L-Anness VIII

